

TRANSCRIPT VAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN HET HOOGHEEMRAADSCHAP DELFLAND
d.d. 20 september 2018

0. Opening

De voorzitter: Mag ik iedereen verzoeken om plaats te nemen? Wat zeg je? Moet ik dit formeel ook meteen, nee, hè?. Goedemorgen. Ik wil iedereen van harte welkom heten op deze vergadering van de Verenigde Vergadering en ik wil in het bijzonder welkom heten, moet ik het even... de heer Van Boxmeer en mevrouw De Ridder, die nu nog zitting hebben op de publieke tribune, maar die later op de agenda staan om toegelaten te worden als plaatsvervanger van deze Verenigde Vergadering. Welkom. Ik wil verder u nu al melden dat de heer Belt, mevrouw Koop en mevrouw Eekhout afwezig zijn en dan is hiermee de vergadering geopend.

1. Vaststellen agenda

De voorzitter: wil ik direct doorgaan naar agendapunt 1 het vaststellen van de agenda. Zijn er opmerkingen over de agenda? De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Inzake de agenda: ik wil straks een korte mededeling doen, dus ik hoop dat u daar even rekening mee houdt bij punt 3 en verder heb ik wat verwarring over het agendapunt rondom de Delftse Hout. Dat is geagendeerd. In de agendacommissie hebben we ook besproken dat dat door zou gaan en hier ter tafel zou komen en er is ons laatst een bericht ontvangen dat het dagelijks bestuur toch heeft besloten om het aan te houden. Ik vind dat een opmerkelijke procesgang, want we hebben gewoon in de agendacommissie met zijn allen daarover gesproken en ik ben reuze benieuwd naar de toelichting daarover waarom deze opmerkelijke stap is gedaan en ik hoop dat dit een uitzondering blijft.

De voorzitter: Ik neem nota van uw wens om een mededeling te doen en wij hebben inderdaad gisteren besloten om het agendapunt over de Delftse Hout even aan te houden tot de volgende Verenigde Vergadering en de reden is dat mij gebleken is dat er toch een aantal VV-leden van mening waren dat zij meer informatie nodig hadden om tot goede besluitvorming over te gaan en mijn Ik heb daarop gedacht van: ja, we kunnen bij wijze van spreken dan heel strikt ons houden aan het, het staat nou eenmaal op de agenda ter besluitvorming, maar het gaat mij ook om de kwaliteit van de besluitvorming en als er dus leden zijn die zeggen, en daar kunnen we, daar moeten ook nog best verder evalueren: hoe heeft dit proces nou precies, hoe heeft dat proces nou precies plaatsgevonden? Maar ik moet gewoon constateren dat een aantal leden vonden dat ze extra informatie nodig hebben en dan kunnen we het wel bij wijze van spreken er doorheen pushen, maar volgens mij zit dat eerder ook kwaad bloed. Dat gaat niet goed voor de verhoudingen en zoals u weet, ik probeer toch liever tot besluitvorming te komen op basis van consensus en ik ben het met u eens: dit is niet iets wat ik graag herhaald zou willen zien. Dat is ook de reden dat we toch ook nog wel even het proces willen evalueren van: hoe is het nou gekomen dat we zo laat in de dag moeten constateren dat er toch nog echt vragen zijn die in de perceptie van enkele leden onvoldoende beantwoord zijn geweest?

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter, nou, dank voor deze uitleg en nou, akkoord dan dat we dat deze keer zo doen. Ik denk dat het goed is om de kwaliteit van de besluitvorming hoog te houden. Ik vond het ook opmerkelijk, omdat toen we de stukken kregen en bij de presentatie een informatieve VV heel duidelijk werd aangegeven dat dit onderwerp haast had om voor volgend jaar gereed te zijn en ik hoop dat we nog steeds

voor het volgende seizoen, volgende zomer gereed kunnen zijn, zodat we onze burgers goed kunnen bedienen in het Delftse Hout. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er, als er verder geen opmerkingen zijn over de agenda, dan is die hiermee vastgesteld.

2. De lijst van besluiten en toezeggingen V.V. 5 juli 2018 (bijlage audiotranscript)

De voorzitter: Dan wil ik overgaan tot, even kijken, naar de lijst van besluiten en toezeggingen. Pak even, sorry, er weer bij... Ik wil één opmerking hierbij maken dat het audiotranscript van de Verenigde Vergadering van 31 mei dat het niet kan worden geleverd, maar wat wel gedaan zal worden is dat de uitgeschreven speech van de heer Fekkes en de oud-dijkgraaf Van Haersma Buma dat die zullen worden gepubliceerd. Zijn er opmerkingen nog over de lijst van besluiten en toezeggingen? Ik kijk rond. Ik zie geen opmerkingen. Dan Zijn er opmerkingen over het audiotranscript? Ook dat niet.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan wil ik nu doorgaan naar agendapunt 3. Ik wilde eerst twee mededelingen zelf doen en dan geef ik daarna graag het woord aan de heer Hombergen. Ik wil graag de VV-leden eraan herinneren dat op 24 september een bijeenkomst plaatsvindt in het Provinciehuis waar alle leden van algemene besturen van Zuid-Hollandse Waterschappen voor zijn uitgenodigd en die bijeenkomst die gaat over de verstedelijkingsopgave in Zuid-Holland en vindt plaats tussen vier en zes uur 's middags op 24 september en u bent allen van harte uitgenodigd om daarbij aanwezig te zijn. De tweede mededeling die ik wilde doen dat is, ik heb al gememoreerd dat mevrouw Eekhout afwezig is. Helaas moet ik zeggen dat mevrouw Eekhout ziek is en helaas is het ook nog niet duidelijk wanneer zij haar activiteiten als VV-lid weer kan oppakken. Wij dachten dat het in ieder geval wel aardig is om een kaart rond te laten gaan. Dat hebben we nou net in het dagelijks bestuur gedaan om haar beterschap te wensen. Dus ik weet niet waar de kaart op dit moment is, maar die gaat volgens mij rond. Dus ik hoop dat u die wilt ondertekenen. Dat waren de mededelingen van mijn kant. Dan wil ik nu graag het woord geven aan de heer Hombergen.

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter, bij de vorige VV hebben we ook uitgebreid gesproken over de ontgrondingen en de kust'...' bij Scheveningen en daar heb ik een mededeling over. Het doet ons deugd dat de Hoogheemraad Houtzager bereid is om de belanghebbenden bij een eventuele aanleg van de tunnel in de zeewering bij de Noordboulevard van Scheveningen bij te praten. De bijeenkomst wordt nu georganiseerd in de tweede helft van oktober. Dat is een mooie kans om het beleid van Delfland te presenteren en om de rolverdeling tussen gemeente en waterschap goed uit te leggen. We hopen dat dit de ongerustheid bij de bewoners kan wegnemen, maar ook dat er aan verwachtingenmanagement kan worden gedaan omtrent de impact van dergelijke bouwinitiatieven. Naar recente berichten over de te verwachten zeespiegel, ook nog gisteren door de Deltacommissaris, is dit geen overbodige activiteit, niet van de gemeente en ook niet van Delfland. Daarom zijn wij blij te horen dat Delfland zich minder afwachtend gaat opstellen en eerder in het proces bij de gemeente aan tafel wil gaan zitten omtrent de lokale projectontwikkeling. We nemen aan dat er in de commissie SWW nog erop wordt teruggekomen over deze bijeenkomst, nadat die heeft plaatsgevonden, want de volgende casus dient zich al aan: het project van de Vuurtorenweg. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hombergen.

4. Insprekers

De voorzitter: Dan gaan we nu door naar agendapunt 4 en ik heb begrepen, dat is aangekondigd, dat wij dit keer op deze VV twee insprekers hebben, de heer Kerrebijn en de heer Van der Plas. En die zijn er... Zijn die aanwezig? Dan ... Ja, ik kijk ook even naar. We kunnen twee dingen doen. We kunnen het even aanhouden totdat ze hier aanwezig zijn, dat we er later op terugkomen en dat lijkt me de beste, want ik weet ook dat er een motie is, maar ik denk dat het beter is dat we eerst de insprekers horen, voordat de motie wordt ingediend.

5. Vragenronde

De voorzitter: Dan wil ik doorgaan naar het vragenronde. Volgens mij zijn er geen vragen ingediend.

6. Stukken ter kennisname

6a. Conceptnotulen commissies Bestuur, Organisatie en Bedrijfsvoering, Stedelijk Water en Watersysteem en Gezond, Schoon en Gezuiverd Water d.d. 4 september 2018, incl verzamelformulier.

De voorzitter: Dan wil ik doorgaan naar agendapunt 6a. Over de conceptnotulen van de diverse commissies. Mij zijn geen opmerkingen bekend, noch tekstueel noch politiek van aard. Dus ik ga er eigenlijk vanuit dat deze notulen in de komende vergadering in de commissies kunnen worden vastgesteld. U heeft gezien dat er documenten ook in ibap staan die betrekking hebben op de burap en de kap en ik stel voor dat, voor zover daar behoefte aan is om terug te komen op deze documenten, dat we dat doen als we deze agendapunten bespreken. Dus daarmee, ik kijk even rond, er zijn geen opmerkingen.

B. Besprekingsstukken

B.01 Besluit tot toelating plaatsvervangend commissieleden

De voorzitter: Dan stel ik voor dat we overgaan naar het eerste agendapunt onder de besprekingsstukken en dat is het besluit tot toelating van de plaatsvervangende leden. Moet ik even mijn papieren pakken. Ik wil heel graag de heer Van Boxmeer en mevrouw De Ridder vragen om naar voren te komen. Ik ben heel blij dat de vorige VV is ... zijn deze leden benoemd. Maar zoals gebruikelijk gaat de geloofsbrievencommissie daarna de geloofsbrieven onderzoeken. Dat is gebeurd en er zijn geen belemmeringen geconstateerd om tot toelating over te gaan. Dat betekent dat het mij een groot plezier is om de eed af te nemen. Zal ik even zelf naar '...'. Mevrouw De Ridder, ik wil u graag de eed afnemen. Ik ga de eed voorlezen en dan zult u de laatste, vind ik het plezierig als u de laatste zin, maar daar zal ik u erop wijzen, herhaalt. De belofte. Wil iedereen graag staan voor deze plechtige belofteaflegging? Ik verklaar dat ik, om tot plaatsvervangend lid van een commissie te worden benoemd, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets als plaatsvervangend lid van een commissie te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als plaatsvervangend lid van een commissie naar eer en geweten zal vervullen. Dan vraag ik u de volgende zin te herhalen: dat verklaar en beloof ik.

Mevrouw De Ridder: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Dank u wel. (applaus) Dan wil ik nu de heer Van Boxmeer naar voren roepen en ook bij u de belofte afnemen. Ik verklaar dat ik, om tot plaatsvervangend lid van een commissie te worden benoemd, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets als plaatsvervangend lid van een commissie te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als plaatsvervangend lid van een commissie naar eer en geweten zal vervullen. Herhaalt u mij graag: dat verklaar en beloof ik.

De heer Van Boxmeer: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Dank u wel. Gefeliciteerd. Dan wil ik u beiden nogmaals feliciteren en nu welkom heten '...'.
Felicitaties: (00:14:49-00:25)

De voorzitter: De sprekers zijn er nog niet, hè?

B.02 De bestuursrapportage

De voorzitter: Dan wil ik nu doorgaan naar het volgende agendapunt en dat is de bestuursrapportage 2018. Ik wil graag de hoogheerraad Smits de gelegenheid geven om een paar inleidende opmerkingen te maken, voordat ik de gelegenheid geeft aan de Verenigde Vergadering om een opmerking te maken. Gaat uw gang.

De heer Smits: Dank u wel, voorzitter. De bestuursrapportage van dit jaar is inmiddels in alle commissies uitvoerig besproken. Het staat nu op de agenda van deze Verenigde Vergadering. Er was bij een enkeling verwarring ontstaan bij het tweede besluit waar staat: de begroting 2018 bij te stellen voor de exploitatieresultaat 2018 op basis van de Kadernota 2019 van 3,2 miljoen enzovoorts. Daaruit zou je kunnen afleiden dat het exploitatieresultaat van 2017 zou moeten worden bijgesteld. Dat is feitelijk niet juist, heb ik mij inmiddels ambtelijk laten voorlichten. Wat hier staat in het tweede besluit is feitelijk juist, maar die 3,2 miljoen die vloeit voort uit de balansverkortings die wij hebben doorgevoerd en die moet op deze wijze worden verwerkt. Die mededeling wilde ik nog doen aanvullend op uw opmerkingen. Dank u wel.

De voorzitter: Dan ...

De heer Fekkes: Voorzitter, mag ik even reageren? Wordt nou onderdeel 2, wordt daar wordt in veranderd? Want wilde ik een amendement '...'.
Felicitaties: (00:14:49-00:25)

De voorzitter: Nee, het blijft exact zoals het er nu staat.

De heer Fekkes: Blijft exact

De voorzitter: Ja, ja.

De heer Fekkes: Dan blijft mijn amendement straks ook exact zo.

De voorzitter: Dan wil ik nu graag de leden van de Verenigde Vergadering in staat stellen om een opmerking te maken over de burapnota. Mag ik beginnen bij de heer Kuijvenhoven?

De heer Kuijvenhoven: Ja, dank, voorzitter. Te beginnen wil ik het college dank zeggen voor deze rapportage en duidelijk is geworden dat er toch in zijn algemeenheid kan worden gesteld dat deze tot tevredenheid stelt. Zowel qua resultaat als qua, laten we zeggen, voldoen van de indicatoren. Het stuk ademt vertrouwen wat mij betreft. De zaken die we hebben afgesproken, destijds ook in de kaderbrief en in de begroting, geven nu met dit resultaat inderdaad aanleiding tot dat vertrouwen. In de BOB hebben we deze bestuursrapportage uitgebreid aan de orde gesteld tot in detail aan toe in sommige zaken. Dat hoef ik hier niet herhalen en ik volsta dus met hetgeen ik meldde met de complimenten van het CDA. Dank u wel.... Ik weet niet of ik geacht word de tijd vol te praten, maar ... Nee, maar ...

De heer Fekkes: Ik neem het stokje over, voorzitter. Ja, ook ik heb waardering voor de inzichtelijke rapportage. We zien wederom een geraamd overschot. Ik schrijf de visie van het college om de schulden af te bouwen, zoals aangegeven in het coalitieakkoord, bladzijde 21 staat er een mooi grafiekje en dat is consistent, de lijnen daarin. Echter, vindt 50PLUS dat meer in het ontlasten van de belastingplichtige ons zeker in de huidige tijd onwenselijk lijkt en we vinden dat die overschotten ook verrekend moeten worden in het toekomstige tarief. Derhalve heb ik een, met de Partij van de Arbeid, Partij voor de Dieren, Integer liberaal, ChristenUnie-SGP en de Natuurterreinen, een amendement ingediend, want die 3,2 miljoen, zoals aangegeven in het besluit onderdeel 2 niet toe te voegen aan de reserve, niet vrij besteedbaar vermogen, doch dit terug te geven aan de belastingplichtige en bij het amendement heb ik een toelichting uitgebreide toelichting gegeven. Ja, indien het nodig is om het voor te lezen, men kan zelf lezen en u kunt ook heel goed voorlezen heb ik begrepen. Maar goed, de griffier had ik de getekende amendement gegeven, ligt daar. Krijgt u zo.

De heer Fekkes: Nou, eigenlijk daar getekend.

De voorzitter: Oh, hij is daar getekend?

De heer Fekkes: Dus dat was mijn ... Dus het amendement komt er sowieso aan.

De voorzitter: Het amendement komt zodra de griffier weer terug is. Nu graag het woord geven aan de heer Middendorp.

De heer Middendorp: Voorzitter, onze vragen zijn in de commissie afdoende beantwoord en wij stemmen in met dit stuk.

De voorzitter: Ja. Dank u wel. De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Voorzitter, dank. Complimenten hebben we al gegeven en we gaan akkoord met het stuk. Het is een uitvloeisel van het coalitieakkoord en daar hechten wij sterke waarde aan. Ik heb het amendement gelezen. Mijn eerste idee was van: je ziet toch zo tegen het eind van een bepaalde periode en de verkiezingen komen eraan dat oppositie en coalitie elkaar steeds meer gaan vinden, want ik zie het als een uitvloeisel van het coalitieakkoord. Dat men eigenlijk het idee ondersteunt om voorzichtig om te gaan met de uitgaven en proberen zoveel mogelijk het tarief op gelijke hoogte te blijven. Dan kan je discussiëren over: ja, moeten we het proberen een paar cent naar beneden te doen? Er komen in de toekomst wellicht nieuwe uitgaven aan. Ik denk aan de kap. Wat betekent dat? We hebben het over het verwijderen van medicijnresten. Zo kan ik er nog wel een paar verzinnen. Dus moet je nu de tarieven proberen iets naar beneden te doen? Ik denk dat het heel erg slecht is, want dat kan betekenen dat je het wellicht volgend jaar weer iets omhoog moet doen en ja, dan sla je toch een beetje een modderfiguur. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Ik wil even de ronde onderbreken, want u merkte dat nou net de griffier even weg was, maar mij valt op dat er een camera binnengekomen is en ik, dat is toch even een punt van orde, het is goed gebruik dat als er geregistreerd wordt dat dat van tevoren wordt aangemeld, zodat er een besluit over kan worden genomen. Ik constateer, dat is in dit geval niet gebeurd, dus mijn verzoek is om geen beeldregistratie ... Tenzij de leden daar alsnog mee akkoord gaan. Maar ik denk ...

Mevrouw Hilders: Ja hoor. Mag ik vragen waarom

De voorzitter: het reglement van orde is volgens mij dat de voorzitter hier dacht ik over besluit.

Mevrouw Hilders: Ik heb er geen enkel bezwaar tegen dat er een camera is, voorzitter.

De voorzitter: Oké.

De heer P. van den Berg: Voorzitter, kunt u ook een toelichting geven wie dat precies is of pers is of iets dergelijks?

De heer Schouffoer: Voorzitter? Dan heb ik een vraag, een verzoek van orde. Ik stel dan voor om de vergadering gewoon eventjes vijf minuten te schorsen, want kunnen we?

De voorzitter: Ja is goed.

De heer Schouffoer: Dan kan het college informeren naar de beweegredenen van de camera en dan kunnen wij ook onderling eens even kijken van ...

De voorzitter: Ik neem dat voorstel over, dus dan schorsen we even de vergadering om even duidelijkheid te krijgen hierover. Dank u wel.

De voorzitter: Ik wil graag de vergadering weer heropenen. Ik wil graag de vergadering weer heropenen... Ik heb begrepen dat WOS hier is met name om zo dadelijk te registreren de insprekers. Ik stel voor om daar gewoon akkoord mee te gaan dat dat geregistreerd wordt en dat we verder overgaan tot de orde van de dag. Ja?

Mevrouw Van der Burg: Voorzitter?

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Van der Burg: Is de, die opnames zijn, komen op tv West of wat is, wat gaat u mee doen?

De voorzitter: Op de WOS.

Mevrouw Van der Burg: Op de WOS?

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Van der Burg: Oké.

De voorzitter: Oké? Inmiddels heb ik ook het amendement gekregen van de heer Fekkes. Dat is ondertekend door partijen, natuurlijk 50PLUS, PvdA, Partij van de Dieren, Integer Liberaal, ChristenUnie-SGP en Categorie Natuurterrein en ik zal dit amendement nu in ieder geval even voorlezen. De Verenigde Vergadering van het hoogheemraadschap van Delfland in vergadering bijeen op 20 september 2018 overwegende dat één van de speerpunten in het coalitieakkoord iedereen Bewust van Water is terugdringen van de schuldenlast van Delfland. Hiertoe een jaarlijkse verhoging van de belastingtarieven is afgesproken van 1 ½%. Daarnaast bezuinigingen zijn voorgesteld en inmiddels zijn gerealiseerd om mede hierdoor ook nieuw beleid te kunnen maken. Inmiddels blijkt dat er jaarlijks overschotten zijn boven de hiervoor genoemde maatregelen, waardoor het aflossingstraject volgens plan verloopt, hierdoor de belastingplichtige meer belasting betalen dan zij bij de totstandkoming van het coalitieakkoord is beoogd. Uit recente cijfers van het CBS blijkt dat veel huishoudens, ook die van werkenden, in Delfland net boven de armoedegrens van € 23.600 zitten. Genoemd worden onder andere 8.1% huishoudens in het Westland, 8.3 in Delft en 10% in Den Haag, er meer financiële problemen voor huishoudens zijn te verwachten vanwege de prijsstijging van het afgelopen jaar van 2.3% en de voorgenomen btw en energiebelastingverhoging Delfland ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid heeft voor haar belastingplichtige en derhalve geen hoge belastingtarieven in rekening dient te brengen dan noodzakelijk is, wijzigt onderdeel 2 als volgt: twee. De begroting bij te stellen voor het exploitatieresultaat 2018 op basis van de kadernota 2019 van 3,2 miljoen en het resultaat van 3,2 miljoen te betrekken bij de berekening van de belastingtarieven 2019 gaat over tot de orde van de dag. Getekend door de eerder genoemde partijen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan stel ik voor dat we nu de ronde afmaken. De heer Nanninga heeft net input gegeven. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik wil mij aansluiten zowel bij de heer Kuijfhoven als de heer Fekkes. Mijn complimenten voor de uitstekende burap en ik kan in hoofdlijnen instemmen met het voorstel, maar u heeft net ook al voorgelezen dat ik het amendement van de heer Fekkes ondersteun en ja, het is heel fijn om te horen dat de heer Nanninga zijn overwinningssroes van de verkiezingen van drie jaar geleden nu een beetje te boven komt. Het collegeprogramma is erop gericht om de lasten van de burger te laten, niet teveel te laten stijgen. We hebben de afgelopen jaren gemerkt dat bij de begrotingen telkens om allerlei verklaarbare en niet-minder verklaarbare redenen er exploitatieoverschotten waren. Dat al die exploitatieoverschotten aan de reserves zijn toegevoegd, dat al die jaren ook dus eigenlijk meer belasting is opgehaald dan nodig was voor de uitvoering van onze taken en dat is ook de reden waarvan ik denk: nou, als het college dan werk wil maken aan lastenverlichting, als we dat met z'n allen willen doen, zowel door het college als de partijen die niet in het college vertegenwoordigd zijn, dan is dat een hele goede manier om daar dit jaar dan maar eens mee te beginnen. Zeker ook gezien de effecten die er op de belastingbetaler af dreigen te komen. Dus dat is ook voor mij de reden om het amendement van de heer Fekkes te ondersteunen en ik hoop ook dat het college dat amendement over kan nemen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Schouffoer. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ook voor ons leken de burap een helder stuk. Toch zijn er wat haakjes waar we eigenlijk behoorlijk over verontrust zijn geraakt en daar kom ik dadelijk op terug. Er is een motie ingediend over het gebruik van de overschotten die wij van harte ondersteunen en willen hem ook mee indienen. We zien niet alleen dat er incidentele overschotten zijn op de begroting, maar dat het eigenlijk structureel begint te worden. Structureel heffen wij dus teveel belasting en we zien dat onze burgers daarmee te zwaar worden belast. Ik heb net het verhaal gehoord van Water Natuurlijk. Die zegt: nou, er komt

heel wat op ons af. Laten we dat geld goed aanwenden, maar ik denk dat daar toch meer beleidsmatige onderbouwing voor is om dat geld inderdaad op die manier vast te houden. We zien dat een deel van onze belastingen worden geheven op basis van de WOZ-waarde en we zien dat die WOZ-waarde in ons gebied meer stijgt dan gedacht. Het kabinet gaat er al zelfs van uit van de komende begroting dat de WOZ-waarde dus tussen de 7,5 en 9,5% gaan stijgen en waarschijnlijk in ons gebied nog meer en ik hoop ook dat het college, ook voor volgend jaar, tot een realistische raming van de WOZ-stijging zal komen, omdat we anders weer opnieuw een overschot gaan programmeren en de kleine cijfertjes of de kleine lettertjes van de begroting. Wij steunen dus de motie van 50PLUS, of onze eigen motie ook van harte. Verder viel ons op in voornamelijk de bespreking van de burap en de verschillende commissies dat er wat haakjes zijn waar wij ons zorgen over maken. Eén haakje is het energieverbruik van de waterzuivering. Het energieverbruik van de waterzuivering bij de Grote Lucht die zou verontrustend hoog zijn, met name door de introductie van de nieuwe stap. De nieuwe zuiveringsstap van de waterzuivering van de waterharmonica en daar zijn we verontrust over, omdat het college zelfs als doelstelling had om Delfland circulair te maken en al het water te zuiveren en op ons oppervlaktewater, eigen oppervlaktewater terug te zuiveren, te brengen. We hebben daar meteen bezwaar tegen aangetekend, omdat we dat is ideologisch vonden en waarschijnlijk een heel hoog energiegebruik met zich mee zou brengen. Het werd weggewimpeld, maar nu wordt het voor de eerste keer erkend. Dus eigenlijk wil ik de toezegging voor de volgende vergadering dat de consequenties qua energiegebruik gewoon helder in beeld worden. Kennelijk heeft de hoogheemraad daar al een helder beeld over, want hij heeft al benoemd bij de commissievergadering. Een ander punt waar wij van schrokken was dat de dijkversterking toch niet helemaal op tempo loopt, omdat er capaciteitsproblemen zijn. Er zijn kennelijk capaciteitsproblemen ofwel doordat mensen bij Delfland zijn weggegaan ofwel doordat onze formatie niet voldoende gevuld is en er gewoon meer mensen nodig zijn en ook daar maken wij ons zorgen over, omdat we wellicht qua bezuinigingen wat doorgesloten zijn en we gewoon meer mensen, meer goede mensen nodig hebben om die dijkversterking werkelijk te maken. Dit zijn punten die heel bedekt in de burap staan, maar die bij de commissievergaderingen wel degelijk aan de orde komen en ik zal er toch wel wat verder bij stil willen staan, omdat dat gewoon problemen zijn naar onze toekomst. Al met al zien wij dat we eigenlijk naar de toekomst zo hele grote uitdagingen zijn: klimaatverandering, zeespiegelrijzing tot twee jaar en dat Delfland zich daar nauwelijks op prepareert. Echt om daar een goede analyse van te maken wat dat allemaal betekent. Het beeld van de sluimerende stagnatie komt bij mij dan toch weer sterker naar boven. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hombergen. Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Dank u wel, voorzitter. Ja, voor de zoveelste keer hebben wij in deze bestuursperiode een exploitatie op een overschot en dat is, ja, er is al vaak iets van gezegd. Dat betekent dat wij te veel belasting hebben geheven en dat wij onze burgers dus te zwaar belasten. Wel is het zo dat vroeger het verschil tussen wat begroot was en wat we overhielden nog veel groter was en daar zijn dus wel stappen gemaakt. Wij steunen, we hebben de motie mee ingediend. Wij steunen dus ook van harte het voorstel, de motie van 50PLUS. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hilders. Dan ga ik naar de heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Onze partij is ook tevreden met het resultaat in de burap. Wij zijn ook mede-indieners van het amendement. Zeker gezien de structurele overschotten die er zijn op de exploitatielasten en we vinden het niet meer dan normaal als er structureel te veel belasting wordt opgehaald dat dit ook terugkomt bij de burger. Voor de rest: de leesbaarheid, het resultaat. Het is een hele prettige Burap om te lezen. Mijn complimenten daarvoor. Ik had in een BOB een opmerking gedaan over

risicomanagement dat dat een beetje warrig was, maar dat is waarschijnlijk verkeerd geïnterpreteerd. Ik vind het risicomanagement heel erg duidelijk hoe dat er neer staat. De verklaring van de kredieten: ook super interessant. Ja, met andere woorden: alle complimenten, maar wij steunen het amendement van de heer Fekkes. We hopen dat iedereen dat ook gaat doen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Simon. Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dank u wel, voorzitter. De burap was inderdaad heel duidelijk om te lezen en is ook uitgebreid in de commissie behandeld. Het zou niets meer aan toe hoeven te doen, maar ik wil toch een paar punten nog even herhalen. Gewoon om de nadruk daarop te leggen. In de eerste plaats: het nacalculeren van projecten, dus achteraf kijken: wat heeft het nou echt gekost en hoe moeten we dat voor de toekomst gebruiken? Dat is iets waar we echt een keer nog een keer de nadruk op wil leggen. Leer van het verleden, zodat er beter kan worden begroot. Personeelstekorten. Nou, dat wordt eigenlijk in deze vergadering bijna altijd over gesproken. Daardoor schuiven projecten naar de toekomst. Hoe vaak komt dit voor? Dan nog één puntje: de aandacht voor het collectief zuiveren. Het blijkt dat er achthonderd is aangemeld en dat er twaalfhonderd nodig is om het project door te laten gaan, hectare. In ieder geval, ik zie dat er moeilijk gekeken wordt, maar laten we het zo zeggen: er is, om het project door te laten gaan, minder aangemeld dan nodig. Is dat niet zo? Ik hoor dat zo. Ja, de collectieve zuivering van de... Sorry. De collectieve zuivering van de glastuinbouw, daar heb ik het over. Nou is het voor ons vooral van belang dat het er gezuiverd wordt. Het is natuurlijk ook wettelijk geregeld, maar dat is direct in ons belang en het zou voor ons effect net zo goed zijn als de sector het gewoon zelf regelt onderling, maar is daar zicht op? Of is hier een extra inspanning op zijn plaats om te zorgen dat toch die collectieve zuivering via Hoek van Holland plaats gaat vinden? En dan even nog over de motie: nou, het spreekt vanzelf meer inkomsten dan begroot doordat er meer huizen zijn en duurdere huizen. Het is in lijn met wat wij altijd hebben gezegd dat de tariefstelling moet worden aangepast mits er aan de schuldenpositie en de investeringsbudgetten is gewerkt en dat is op dit moment zo. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Zoete. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Adrichem.

De heer Van Adrichem: Dank u wel, voorzitter. Nou, voorzitter, ik sluit mij heel graag aan bij alle complimenten in de breedste zin van het woord gegeven deze morgen al voor de burap. Het ziet er echt geweldig uit. Ik wil wel graag eventjes op het amendement ingaan. Kijk, het speerpunt van het college was het om de schuldenlast te verminderen. Het staat ook als eerste punt genoemd. Wat we nu zien, is dat we uit een tijd komen dat aanbestedingen meevielen en ik denk dat we nu een tijd tegemoet gaan dat die wel eens wat de andere kant zouden kunnen gaan, waardoor je waarschijnlijk weer in een situatie komt dat de begrotingen misschien net een beetje tegen gaan vallen. De VVD vindt het wel een heel sympathiek amendement, want ook wij als VVD zijn heel erg voor gematigde tarieven, want we zijn tenslotte best wel duur als hoogheemraadschap van Delfland. Toch denken wij dat het goed is om dit geld te betrekken bij het volgende collegeprogramma wat gemaakt gaat worden. Om nu zo uit de heup te gaan schieten en dit eventjes, ja, het zal toch echt niet op veel euro's uitkomen als we dat met z'n allen gaan verdelen. Dus ik denk dat we dan een beetje met pinda's strooien. Hartstikke leuk, maar, ja, ik heb meer met gewoon beleidsmatig kijken: wat gaan we ermee doen en welke uitdagingen staan er op de lijst? Ik zou toch willen pleiten voor gewoon verstandig beheer van dit geld en even kijken wat we ermee kunnen doen straks. Dus ik ga niet akkoord met dit voorstel, of amendement. Wel met de burap.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Adrichem. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Van den Berg. Oh, er is een interruptie? De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Ik heb toch een vraag aan de voorzitter, aan de fractievoorzitter van de VVD. Hij noemt dit uit de heup schieten om te kijken van het geld wat we dit jaar werkelijk overhouden om dat te betrekken bij het vaststellen van de tarieven voor volgend jaar. Mij lijkt dat een heel redelijke aanpak. Je weet het budget dat over is gebleven en je gaat heel verstandig om met datgene wat kennelijk structureel teveel aan belastingen wordt geheven. Dat lijkt me niet uit je heup schieten, dat lijkt me gewoon heel verstandig beleid om te kijken hoe we de belastingen gematigd kunnen laten ontwikkelen. Kunt u dat verder toelichten?

De voorzitter: De heer Van Adrichem.

De heer Van Adrichem: Nou, dan zou ik heel graag aan de heer Smits willen vragen of dit inderdaad structureel is. Ik probeerde net al aan te geven: ja, de aanbestedingen zouden best wel eens wat tegen kunnen gaan vallen, wie het doet. Dus dat er meer geld nodig is en ik heb een eigen bedrijf gehad en ik heb altijd geleerd dat je dus in tijden dat het goed gaat vlees op je rug moet nemen, dat als het minder gaat dat je daar weer wat vlees van kan gebruiken.

De heer Fekkes: Voorzitter, ter interruptie. Deed het kabinet dat op rijksniveau ook maar.

De voorzitter: Dank u wel voor de interruptie.

De heer Van Adrichem: Voorzitter, daar gaan wij niet over toch?

De voorzitter: De heer Schouffoer, een andere interruptie, de heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ja, nog eens ingaand op de bijdrage van de fractievoorzitter van de VVD die zich afvraagt of die exploitatie, positieve exploitatieresultaten structureel zijn. Ja, voorzitter, afgelopen vier, vijf jaar, misschien nog wel langer, heb ik niet anders meegemaakt dat die exploitatieoverschotten er zijn en we hebben hier ook vaak genoeg in deze zaal over gedebatteerd en het college heeft ook vaak genoeg aangegeven dat er heel erg hard werd gewerkt om de ramingen zo te doen dat er geen positieve exploitatie overschotten zijn. Ja, en ik heb wel een paar keer, drie keer achter elkaar geconstateerd dat dat maar moeilijk lukt. Dus, me dunkt, het lijkt me structureel.

De voorzitter: Mijnheer Schouffoer, dank u wel voor de interruptie. Wat ik voorstel is dat we zo dadelijk de ronde even afmaken en dat we dan de gelegenheid geven aan de heer, mijn collega hoogheemraad Smits, om te reageren en dan heeft u weer de gelegenheid in tweede termijn om daar iets van te vinden. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, ook onze fractie is positief over deze Burap. We hebben dat in de commissie ook gezegd dat wij, dat die tot tevredenheid stemt. De doelstellingen liggen prima op schema en dat gebeurt allemaal binnen de gestelde financiële kaders, dus daar is weinig reden tot zorg. Wil ook nog wel een compliment herhalen dat wij ook in de verschillende commissies hebben gemaakt. We hebben hier in de VVD in het verleden regelmatig kritische kanttekeningen geplaatst bij het realiteitsgehalte van de investeringscijfers. Nou, uit deze Burap blijkt dat dit jaar – die eigenlijk keurig op schema ligt – dus het kan wel, dus daar is duidelijk vooruitgang geboekt en dat compliment wilde ik hier ook richting het college wel in de VVD herhalen. Dus wij stemmen in met de burap. Ga ik toch gelijk in op het amendement. Dat is ook al eerder rondgestuurd, dus daar hadden wij al kennis van genomen en, kijk, op zich zijn wij als fractie ook een groot voorstander. We hebben het in het verleden ook vaak gezegd van, om de tarieven zo laag mogelijk te houden. We hebben altijd gezegd: er moet een goed evenwicht zijn tussen tariefontwikkeling en

schuldaflossing. Nou, dat gebeurt nu ook in het huidige beleid, zou ik zeggen. Dit amendement zou kunnen zeggen, dat sluit daar redelijk bij aan. Alleen, dit amendement is volgens ons toch geen goed idee en dat heeft ook een beetje een technische reden, want dat heeft ook te maken met dit bedrag van 3,2 miljoen dat nu overblijft. Want waar komt dit bedrag van 3,2 miljoen nou vandaan? Dat is de gevolgtrekking van het besluit dat wij eerder dit jaar in de VVD hebben genomen over de balansverkorting. Bij die balansverkorting, die houdt in feite in essentie in dat je lasten niet langer naar de toekomst doorschuift, maar dat je die eerder neemt, waardoor ook de exploitatie en de kasstromen veel beter bij elkaar aansluiten. Dat is de hele gedachte achter die balansverkorting. Maar de consequentie van die balansverkorting was wel dat je in één keer een hele grote afboeking moest doen op de immateriële activa. Er zat ongeveer, effe grofweg, 100 miljoen in onze reserves en om die balansverkorting mogelijk te maken moest er een uitname van ongeveer 90 miljoen worden gedaan uit de reserves. Dus er zit nu nog minder dan 10 miljoen in onze reserves. Alleen, daarbij is wel gezegd van: maar als gevolg van de balansverkorting gaan wij in de komende jaren exploitatievoordelen halen en die exploitatievoordelen die gebruiken we om onze reserves weer aan te vullen. En dat is nou precies het bedrag van die 3,2 miljoen die daarop betrekking heeft. Dus wat dat betreft zou het een zeer onverstandig besluit zijn om deze 3,2 miljoen nu in te zetten voor tariefreductie of het niet laten stijgen van de tarieven, want dan zouden we onze op dit moment toch kwetsbare reservepositie niet versterken en, nou ja, volgens mij was het voorstel van de balansverkorting was een totaalvoorstel met enerzijds een uitname op korte termijn en anderzijds een aanvulling in de jaren die daarop komen. Daar zitten ook allemaal hele schema's bij hoe dat zou gaan. Dus deze 3,2 miljoen nu daarvoor inzetten voor tariefreductie dat, ja, dat zou ik ook een inconsistent besluit vinden van de WW en bovendien zou dat denk ik Delfland ook in een kwetsbare positie houden.

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter? Ter interruptie. We hebben goed geluisterd naar de bijdrage van Gebouwd en inderdaad de casus van de balansverkorting dat is een heel belangrijk punt. Echter, de motie zoals we die hebben ingediend zeg niet dat wij de totale overschotten van dit jaar zullen aanwenden om de tarieven van volgend jaar te reduceren. De motie die zegt dat wij de overschotten van dit jaar willen betrekken bij het vaststellen van de tarieven voor volgend jaar en daar een passend geheel van het perspectief van de stabiliteit van de begroting en dus ook de balansverkorting die is genoemd. Dus ik ben het, ik denk dat het inderdaad een wezenlijk punt wordt ingebracht, maar dat doet niets af aan de strekking van onze motie om de overschotten van dit jaar te betrekken bij het vaststellen van de tarieven van volgend jaar.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Nanninga Voorzitter, ter interruptie. Ik dacht dat er sprake was van een amendement? En daarmee ...

De voorzitter: Amendement, ja.

De heer Nanninga: Nee, want dat is in dit geval wezenlijk anders.

De voorzitter: De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ja, voorzitter, Hombergen bedankt voor de interruptie. Ik was alleen nog niet helemaal klaar met mijn verhaal, want wat ik dus vind is dat die 3,2 miljoen sowieso niet gebruikt moet worden om tot tariefreductie te komen. Omdat die volgens mij echt in die, dat die moet worden gebruikt voor het aanvullen van de reserves. Tegelijkertijd is het wel zo dat in deze burap ook een ander exploitatievoordeel wordt geschetst. Dat is namelijk een exploitatievoordeel van 6,3 miljoen ten opzichte van de begroting en daarvan is het wel zo dat die slechts ten dele structureel is en voor een groot deel incidenteel. Dus ook daar past wel

enige voorzichtigheid om dat dan te gaan gebruiken voor tariefreductie. Aan de andere kant is het wel zo dat wij als fractie Bedrijven ook vaak hebben gezegd van: nou ja, het moet niet zo zijn dat je structureel teveel geld ophaalt, omdat je dan eigenlijk je tarieven te hoog heb gesteld. In dat opzicht hebben wij ook wel sympathie voor dit amendement, want dat schetst eigenlijk wel een beetje dit probleem ook. Alleen, ik vind het een beetje ... Kijk, ik vind niet dat je dat dan opeens aan het einde van de rit moet betrekken bij de begroting 2019, want als je het hebt over tariefontwikkeling, dan vind ik ook dat je een, dat daar sprake moet zijn van een consistente lijn. En ik kan wel zeggen, en dat is in het verleden ook gebleken, dat je gewoon echt veel geld nodig hebt om structureel de tarieven bijvoorbeeld te bevrozen. Dat ga je niet redden met een paar miljoen. Daar heb je echt meer geld voor nodig, want we hebben er denk ik niks aan om dan volgend jaar te besluiten dat we de tarieven op hetzelfde niveau houden, terwijl we dan een jaar later weer moeten besluiten om extra te verhogen, omdat we anders weer in de financiële problemen komen. Dus we hebben wat dat betreft best wel sympathie voor dit amendement qua gedachtegoed, maar dat zou je toch meer op de lange termijn moeten zien. Ik vind dan eigenlijk ook een beetje dat je dit zou moeten overlaten aan het volgende bestuur. Want begin volgend jaar hebben we verkiezingen. Na de verkiezingen zal er een nieuw bestuur geformeerd worden die ongetwijfeld ook weer een beleidsmatige keuze zal maken in de tariefontwikkeling in de volgende bestuursperiode en ik vind inderdaad dat dat komende bestuur dit soort exploitatie-overschotten moet betrekken bij de keuze die moet worden gemaakt. Maar ik vind dat wij dat eigenlijk niet meer moeten doen in deze bestuursperiode, maar dat, ik zou zeggen, laat dat dan over aan het volgende bestuur en betrek deze discussie daarom bij. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Berg. Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel. Als fractie kunnen wij goed instemmen met deze burap die voor ons ligt. Dank daarvoor. Dit geeft vertrouwen, maar er zijn ook kanttekeningen bij. Het gaat alleen maar over het eerste half jaar. Het is komende half jaar kan er nog zoveel veranderen waardoor het resultaat nog alle kanten op kan gaan. We hebben vanaf juni te maken met extreme droogte en dan nogmaals benadrukken wat we ook in de commissie hebben aangegeven: dank voor de inzet van Delfland daarvoor. Afgelopen week kregen we dan de nieuwsbrief dat Delfland de inzet wat vermindert, maar de droogte is nog steeds niet voorbij. We merken zelfs dat we momenteel weer qua water weer achteruitgaan '...' neerslag dan wat we in lijn hadden eind augustus. Dus dat kunnen we nog steeds ook in het gebied merken. Dus dank daarvoor aan de medewerkers en aan Delfland voor de inzet wat zij daarvoor hebben gedaan. Maar dit brengt ook extra kosten met zich mee en extra inzet en dat daarom vinden wij het ook veel te vroeg om dit amendement wat nu voor wordt gesteld nu uit te voeren, omdat we dus maar over een half jaar gaan. Het is veel beter om dit te bekijken bij het resultaat over het hele jaar. Daarnaast heeft de heer Van den Berg het al heel goed verwoord waar die 3,2 miljoen vandaan komt. Dat we dat van tevoren juist hadden afgesproken dat komt uit die balansverkortingen en dat we dat heel bewust hadden gesteld dat het in de reserve komt om de schuldenlast te verminderen. Dus vandaar ook dat wij dat amendement niet kunnen steunen. Daarom vinden wij het en dat hebben wij steeds ook aangegeven in eerdere periodes: kijk goed naar het resultaat wat je hebt. Mocht het structureel zijn, kijk daar dan ook naar en neem dat ook gewoon op in de reserve en kijk dat ook opnieuw bij de jaarrekening of bij de begroting wat we daarmee gaan doen. Maar op dit moment kunnen wij het amendement niet steunen. Er stond nog één kleine fout vanuit de commissie hebben we een opmerking, een fout, een schrijffout. Op pagina 16 staat nog een jaartal fout en daarvoor waren ook het graag eerst bij laten in eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. Dan geef ik nu graag het woord aan mijn collega hoogheemraad Smits.

De heer Smits: Dank u wel, voorzitter, voor alle lovende opmerkingen die gemaakt zijn. De heer Kuijvenhoven zet de toon vanochtend. Wat mij betreft mag die daarmee doorgaan vanochtend. Er zijn nog een paar andere onderwerpen te behandelen. Het is heel breed overgenomen die toonzetting. Dank voor alle complimenten die iedereen heeft uitgedeeld. Dan het amendement van de heer Fekkes. Daar heeft iedereen over gesproken. Gisteren was er de mededeling van de Deltacommissaris naar aanleiding van allerlei nieuwe prognoses over de klimaatverandering. Met een mogelijke consequenties voor de Noordzee stijging 1 meter naar 2 meter. Dat heeft enorme consequenties, dus daar moeten we ons op gaan voorbereiden. Dat duidt erop dat we ook op dat terrein allerlei exercities moeten gaan maken en op dit moment niet kunnen denken van: nou, we gaan wat achterover leunen, wat minder geld binnenhalen. We moeten zorgen dat we wat dat betreft goed bij de dag blijven en de zaken op orde krijgen. Er zijn verschillende analyses gemaakt over het voorstel van het amendement van de heer Fekkes. De heer Van den Berg heeft er een uitgebreide analyse aan gewijd, waar ik het overigens helemaal mee eens ben. De anderen ook, heb ik begrepen. Wij hebben inderdaad de balansverkort doorgevoerd, pakweg na boven afgerond een bedrag van 100 miljoen en dat hebben we gehaald uit de verschillende reserves. Die zijn helemaal uitgeput. Als je kijkt naar de dekkingsrate van het risicogebeuren, dan is dat ver onder de afgesproken norm gezakt. Dus we hebben afgesproken met elkaar dat we in de voorliggende tijd die reserves weer op stoom brengen en zodat we, mocht er zich een calamiteit voordoen, dat we dan tegen een stootje kunnen. Tegelijkertijd wordt, via de beleidsafspraken die gemaakt zijn in het akkoord van dit college, gewerkt aan een matiging van de tarieven, het terugdringen van de tarieven zelfs bij de watersysteemheffing. Weliswaar is er een overschot, maar dat kunnen we heel goed gebruiken om onze schulden terug te brengen. Daar heb ik in vorige bijeenkomsten ook uitvoerig aandacht aan besteed. Het is in 2023 voor het eerst dat wij een bedrag van 100 miljoen kunnen aflossen. Tegelijkertijd zie je nu al dat wij in onze rekening-courant dit jaar voor het eerst positief hebben gestaan en dat duidt erop dat wij met een bedrag van 30 tot 40 miljoen als het ware de schuld weer terugdringen. Daar moet je mee doorgaan om gewapend te zijn tegen allerlei ontwikkelingen die zich voordoen. Ik heb net geduid op de klimaatverandering en de consequenties die dat heeft, maar wij zullen ook op het gebied van de waterzuivering, ik heb het ook al een paar keer genoemd, daar doen zich nieuwe ontwikkelingen voor, zul je moeten kunnen investeren. Dus enerzijds terugdringen van de schulden om vervolgens capaciteit te creëren in pakweg 2023 en daarna om als waterschap goed gestart te staan om de uitdagingen die er zijn terug te komen en tegelijkertijd toch ook werken aan waar het kan aan een daling van de tarieven, want we zijn nog steeds één van de hoogste in Nederland. Mijn voorstel zou zijn om het amendement wat de heer Fekkes heeft ingediend, wat door een aantal partij wordt ondersteund, om dat te betrekken bij de opstelling van de begroting in 2019. Dan moeten we een beeld geven van wat de mogelijkheden zijn in 2019 en volgend en dan heb ik ook ruimte om een wat diepgaandere analyse te plegen op wat de consequenties zijn van de inhoud van de motie van de heer Fekkes.

De heer Fekkes: Maar dat is precies wat ik vraag, dus hartelijk dank daarvoor.

De heer Smits: Ik geef dus nu geen oordeel over de inhoud van het amendement, maar ik zou willen kijken wat de mogelijke consequenties zijn en het zou heel goed kunnen zijn, ik heb net geduid op de uitdagingen waarvoor we staan op investeringsgebied en de ambitie om te kijken naar tariefsverlaging. Ik weet niet of dat tot de mogelijkheden behoort, maar ik wil die afweging op een zorgvuldige wijze maken en dat laten landen in de begroting waar we mee gestart zijn om die in elkaar te zetten.

De heer Ranner: Voorzitter? Ter interruptie.

De voorzitter: De heer Ranner.

De heer Ranner: Betekent dat dat besluit nummer 2 dat die wordt aangepast door het college?

De voorzitter: Even kijken, de begroting 2018, even kijken hoor... Het antwoord is nee. Nee.

De heer Ranner: Niet? '...'

De voorzitter: Nee. Op dit moment wordt het niet gewijzigd.

De heer Smits: Ik loop even nog de verschillende opmerkingen nog langs, voorzitter. De heer Nanninga heeft, die ondersteunt eigenlijk de lijn die ik net heb ingezet dat er een aantal uitdagingen staan. Hij heeft onder meer de belastingvoorstellen genoemd. Het medisch dossier, dat is er zo een. Hij heeft geduid op de opmerkingen van de Deltacommissaris die ons voorspeld had dat we op dat terrein nog hebben te doen willen we toekomstbestendig zijn als Nederlandse samenleving. De heer Simon heeft gewezen op de leesbaarheid, u heeft al de bestuursrapportage op zijn nachtkastje. Ik heb daar wat anders liggen, kan ik voorspellen. Mevrouw De Zoete, u zegt de nacalculatie van projecten dat zou beter ter hand moeten worden genomen. Het is een punt wat menigmaal in commissies in een DSPV aan de orde is geweest. Ik heb kunnen constateren dat we daar goede slagen maken. Kijk naar het '...' realisatie van de geprognoseerde investeringen die slechts 2% afwijken. Dat is niet zo enorm veel. Dat was in het verleden wel anders. Dus daar wordt met onze medewerkers een forse inzet op gepleegd en daar scoren we behoorlijk. Eens met de opvatting van de heer Van Adrichem. Nou, de heer Van den Berg heb ik al '...'. Wij, de opmerking die ik maakte rondom de balansverkorting, de reserves en daarmee heb ik dacht ik, voorzitter, op hoofdlijnen de vragen die gesteld zijn door de verschillende leden van de Verenigde Vergadering beantwoord alsmede de opmerking van mevrouw Dijkshoorn dat op pagina 16 blijkbaar toch nog een fout staat. Die moet in de uiteindelijke versie worden gecorrigeerd. Dat kan ik wederom toezeggen. Nou hoop ik ook inderdaad dat het wordt uitgevoerd.

De voorzitter: We houden het in de gaten. Dank u wel.

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter, een puntje van orde. We spreken natuurlijk met z'n allen over een amendement, inderdaad een amendement, maar weinigen van ons hebben we dat nu voor zich en misschien kan dat op een of andere manier verspreid worden ... Ah ... Inderdaad geprojecteerd worden. Een iets groter lettertype wellicht ... Zodat we ook weer preciezer weten waar dit abonnement toe gaat met betrekking tot punt 2, want ik denk dat we even heel scherp in onze gedachteswisseling hierover moeten zijn.

B.02 Bestuursrapportage 2018 (BOB, SWW, GSG)

De voorzitter: Ik wil, mevrouw De Zoete die stelde ook een vraag over de collectieve zuivering rond Hoek van Holland, dus ik wil graag mijn collega, de heer Van Olphen de gelegenheid geven daarop te antwoorden.

De heer Van Olphen: Dank meneer de voorzitter. Mevrouw De Zoete, de vraag over de Hoek van Holland, dat is een verantwoordelijkheid voor hoeveel hectaren ze hebben. Daar houden wij, ik heb gister nog gesprekken gehad met voor de stand van, de huidige stand van zaken, en zij zijn ermee bezig want ze weten ook, wij hebben hier in de VV besloten om voor het eind van het jaar willen wij weten hoe het ervoor staat, dus is aan het werk en dat is hun verantwoordelijkheid en daar kan ik weinig aan toevoegen. En, wat ik al zei, ze zijn ermee bezig en zij hopen op zoveel hectare dat het voor ons dadelijk technisch mogelijk is om er iets mee te doen.

Mevrouw De Zoete: Dank u wel, mag ik meteen even, of in de tweede termijn daarover vragen?

De voorzitter: Ja, zullen we dat in het tweede termijn doen? Dan, nog een vraag voor mij. Daar komen we op terug, zoals u weet, Schoon, daar wordt aan gewerkt, het project Schoon, en de energietoestanden worden daarin meegenomen.

De heer Hombergen: Binnen welke termijn kan ik dan van de Hoogheemraad het beeld verwachten over de energieconsumptie van zowel de project Schoon, als van heel Delfland circulair?

De heer Van Olphen: Nou, voorzitter, die vraag kan ik beantwoorden voor de heer, voor de geachte portefeuillehouder, omdat er nog een toezegging is om bij de rekening, de standaard bij de rekening, uitgebreid overzicht van dat energiegebruik mee te sturen.

De heer Hombergen: Maar dit gaat over de prognose van nieuwe ontwikkelingen, dus, dat is er nog niet, maar in plannen van Delfland kan dat gaan gebeuren.

De heer Van Olphen: Maar dat overzicht en die rekening krijgen we ook, denk ik.

De voorzitter: Ja, er zijn natuurlijk, er zijn nieuwe ontwikkelingen, en wij houden bij alles rekening met wat dat ook aan energie kost, en waar we die energie vandaan halen, dus wat dat betreft, met wat ik al zei met Schoon komen we daar op terug, wat kost een zoetwaterfabriek extra aan energie, hoe halen we dat weg, nou u weet ook dat Noorse energie is tegenwoordig niet meer groen, maar u weet ook dat we aandeelhouder zijn, of stukje klein aandeelhouder, met de GH slib bij HVC, dus we zijn bezig nu, dat gaat ook gebeuren, om groene energie bij HVC in te kopen. Dus dan zijn we 100% groen.

De heer Van Olphen: Dus, heer Hombergen, we zullen daar zeker duidelijkheid over verschaffen in het kader van project Schoon, in het kader van, zeg maar het hele brede circulaire programma, is dat natuurlijk lastig zolang je nog niet echt hebt ingevuld hoe je daar precies gaat komen, maar ik denk dat we wel kunnen zeggen dat naarmate wij met voorstellen zullen komen hoe je dat wilt invullen, dat we dan zeker de consequenties voor zeg maar de aanpalende ambities bijvoorbeeld de energieneutraliteit zullen meenemen.

De voorzitter: Er zijn ook vragen gesteld over veiligheid, dus ik zou graag mijn collega Hoogheemraad de heer Houtzager de gelegenheid willen geven om daar nu antwoord op te geven.

De heer Houtzager: Ja, dank u wel, voorzitter. De heer Hombergen heeft een vraag gesteld over de waterveiligheid van de keringen, ja het hele verhaal, weliswaar, is een risico zoals we normaal rapporteren over risico, echter, de volgende zin die in de burap staat is belangrijker. Want daarin wordt gezegd, en dat is mij ook verzekerd, dat dit de doelrealisatie niet in de weg staat. Dus wij hebben een afspraak met de provincie om in 2021 zeg maar de risicovolle kering op orde te hebben, en dat gebeurt. En alleen de tijdfrastrering daarin kan je schuiven binnen de termijn van 2021.

De heer Hombergen: Meneer de voorzitter, interruptie. Ik neem aan dat de Hoogheemraad en de commissievergadering dan ook snel zal toelichten op welke wijze hij dit probleem denkt te tackelen, om toch voldoende capaciteit te hebben om die dijken op tijd stevig te hebben.

De voorzitter: Ik zou willen voorstellen dat we na de reacties van diverse Hoogheemraden dat ik u de gelegenheid geef om een tweede termijn te reageren, mag ik beginnen met de heer Kuijvenhoven?

De heer Kuijvenhoven: Ja ik heb geen verdere aanvullingen, behalve dan dat ik de enige ben die de heat heeft kunnen uitlaten over het amendement van mijn buurman, en dat amendement neemt mijn fractie niet over op grond van de argumentatie gebouwd ongebouwd.

Voorzitter: Dank u wel. De heer Fekkes?

De heer Fekkes: Ja, voorzitter, ik wou me alleen even een reactie op het commentaar op het amendement geven, ik heb niet meer, minder gevraagd, dan het bij de berekening van 2019 te betrekken. Als blijkt dat daar zoveel tegenvallen in het verschiet zijn, ja, dan wordt het erbij betrokken, maar dan leidt dat niet tot tariefverlaging. Ik pleit dus op dit moment niet voor een tariefverlaging. Dat moet bij de begroting 2019 blijven, maar om het nu al, het bedrag te bestemmen voor de reserve, ja, dat vind ik weer het andere uiterste, dat zou je eigenlijk juridisch gezien alleen maar kunnen bij de vaststelling van de rekening, 2018. En voor de rest, ja, lijkt me het weinig zinvol om een welles nietes discussie te hebben. En nog even een opmerking richting de fractievoorzitter van de VVD, ik heb jarenlang een eigen schietvereniging gehad en het was ten strengste verboden om uit de heup te schieten. Maar ik neem aan dat hij dat ook niet letterlijk bedoelt, dus. Dank u wel.

De voorzitter: Dan geef ik graag het woord aan de heer Middendorp.

De heer Middendorp: Voorzitter, ook de AWP zal het amendement niet steunen.

De voorzitter: De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Voorzitter, het is al genoeg gezegd, een sympathiek amendement, met name naar de woorden van de heer Fekkes, in de toelichting. Maar ik denk dat Hoogheemraad reeds adequaat heeft gereageerd. Wij hebben in de commissie BOB een toestemming gekregen over de forse stijgingen die er gaan plaatsvinden over de WOZ en de consequenties die dat kan hebben voor de belastinginkomsten. De heer Hombergen heeft dat ook reeds aan gerefereerd. Staat ook in de opmerking van de regering, dus ik verwacht dat dat in dit hele verhaal al, ook nog een keertje terugkomt.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ja voorzitter, wat dit, deze rondes hebben opgeleverd is dat eigenlijk vrij breed in deze VV de vertegenwoordigers van de partijen, bijna alle partijen zich hebben uitgesproken over de hoogte van de belastingdruk hier in Delfland, en iedereen vindt die aan de hoge kant, en ik heb ook genoteerd dat iedereen vindt dat burgers ook die lasten zo min mogelijk moeten gaan voelen. We zijn een taakgerichte organisatie, we halen geld op om onze taak adequaat uit te gaan voeren, we voorzien dat die taken belangrijker en zwaarder worden, dus dat heeft effect op de belastingdruk. Waar ik nog, wat ik nog onduidelijk vind is dat de strekking van het amendement was, nou, laten we nou bij de begroting van 2019 kijken of we overschotten kunnen inzetten, of we overschotten kunnen inzetten om die belastingdruk naar beneden te halen. Ik heb de portefeuillehouder horen zeggen, ja die toezegging wil ik doen. Ja, en dan gaat volgens mij het debat over ja is daarmee een positief oordeel van het college over het amendement, of zouden we zeggen dan kunnen we met deze toezeggingen het amendement intrekken omdat wat we beoogd hebben met het amendement inmiddels twee keer is toegezegd door de heer Smits van het CDA, namens het college. Dus dat is eigenlijk de onduidelijkheid die ik nog heb. Dus is het college bereid om beargumenteerd beide opstellen van de begroting 2019 de effecten van teruggaven van te veel in de belastingen aan de inwoners te betrekken, het lijkt me ook interessant die diepgaande analyse bij de begroting 2019, zoals de heer Smits het noemde, heel erg

interessant en relevant voor inderdaad straks een nieuw college. Om die diepgaande analyse erbij te trekken. Ik vind het ook eerlijk voor de inwoners en de kiezers die in april weer een nieuw bestuur, van '...' gaan kiezen, want die kunnen dan met die diepgaande analyse ook betrekken het maken van hun keuze. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel meneer de voorzitter. Vanuit de PvdA voegen wij ons geheel bij de woorden van de heer Fekkes en de woorden van de heer Schouffoer. Ik denk dat op die manier met het amendement omgaan heel verstandig is. Ik wil daaraan toevoegen dat als wij praten over de ontwikkeling van de tarieven, en de overschotten daarvan, dat we verschil moeten maken tussen prudentheid en de uitgaven, wat Hoogheemraad ongetwijfeld beoogt. Verse schraapzucht, als we prudent met de ontwikkelingen omgaan dan moeten we een goed beeld hebben van de toekomstige ontwikkelingen die Delfland te wachten staan. We hebben hier en daar wel wat steekwoorden, maar nauwelijks beleid over wat dat werkelijk gaat betekenen voor Delfland. Ik denk dat we dat veel beter in beeld moeten hebben om ook werkelijk geld daarvoor opzij te zetten. En ja, het is belangrijk om voor de uitdagingen van de toekomst klaar te staan, maar daar hield het beleid van het college al rekening mee. En ik wil het college dan ook uitnodigen om zeer goed de balans te blijven vinden tussen prudentheid enerzijds, en schraapzucht naar de belasting betalen anderzijds. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Ja, dank u wel voorzitter. Ik zou ook graag van Hoogheemraad meneer Smits willen horen of zijn verklaring van zojuist zijn standpunt, of dat betekent dat hij het amendement heeft overgenomen of dat hij vindt dat hij dat niet heeft gedaan. Het klinkt alsof hij het wel heeft overgenomen. Ik hoor ook zeg maar redelijk veel oordelen dat Delfland structureel te hoog begroot. En dat geldt dat kan dus terug naar onze inwoners en bedrijven en dat moet wat mij betreft ook terug naar onze inwoners en bedrijven. De heer Smits zei wel, laat dat over aan het volgende bestuur, maar het volgende bestuur gaat helaas niet over de begroting en de tarieven van 2019. Dank u wel.

De voorzitter: Dan geef ik graag het woord aan de heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Ik hoor een hoop verkiezingspraat, dat is altijd leuk. Wat ik ook hoor is een hechte coalitie en een hechte oppositie, ik hoor ook de heer Smits inderdaad, dat het amendement niet per definitie zomaar van tafel geveegd is. We horen graag een nadere uitleg. Ik zie ook nog een bedrag van 6,3 miljoen staan, misschien kunnen we die ook maar betrekken bij, misschien wil daar niet zo ver in gaan, maar dit leidt wel tot de discussie tussen de tarieven en onze schuldaflossing. En ik denk dat het ook tijd is om naast het bespreken van de tarieven ook te kijken naar wat onze wensstofpositie is, en dat zeker mee te nemen in het vervolg van deze discussie. Dan had ik nog een opmerking, ik werd getriggerd door omgebouwd en de inzet over de droogte, ook van onze kant heel veel complimenten. Echter, altijd een nadeel met de droogte. Het gaat een keer hard regenen, er gaan heel veel vissen stuk, en je kunt erop wachten, dat het gaat gebeuren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, met betrekking tot de collectieve zuivering. We hebben een groot probleem in het Westland met de kwaliteit van het water, en de voorzuivering die zou dat probleem grotendeels kunnen oplossen, of in ieder geval voor een groot deel kunnen oplossen, dus het is mooi als dat collectief gaat via Delfland. Maar als de bedrijven het zelf of gezamenlijk doen, dan lost dat net zo goed voor

een deel het probleem op, en mijn vraag was daar meer opgericht van nou, u kunt zeggen het is Ito, u heeft er pas nog een gesprek mee gehad, in hoeverre is er zicht op dat het ook werkelijk en op tijd gaat gebeuren? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Adrichem.

De heer Adrichem: Ja voorzitter, nog een opmerking, in ieder geval wil ik de heer Van den Berg bedanken voor zijn college wat hij heeft gegeven, dat vond ik echt prima. Maar het zou best wel eens kunnen, wij hebben met elkaar natuurlijk ook afgesproken dat we niet meer dan 1.5% per jaar verhogen. Nou, als ik nu zie wat er aan het gebeuren is dan zou het wel kunnen dat de inflatie dit jaar al hoger is en dat dat volgend jaar misschien ook wel eens aan de hand kan zijn. Dus dan doen we al iets in de richting waar we met zijn allen natuurlijk toch mee bezig zijn en dat is het matigen van de stijging van de lasten voor de burger. Dat wilde ik nog even toevoegen.

De heer Van den Berg: Ja, dank u wel voorzitter. Als ik nou de VV beluister, en alle opvattingen die daar zijn dan zit daar voor mijn gevoel wel een beetje een gemeenschappelijke deler in, namelijk dat er zorg is over de hoge tarieven van Delfland en ik proef daar ook wel in dat eigenlijk iedereen graag zou zien dat die tariefontwikkeling zo bescheiden mogelijk zou zijn. Ik zou zeggen dat het belangrijkste bezwaar tegen het amendement is dat die 3,2 miljoen vanuit de balansverkortings, dat die zou worden aangewend voor tariefverlaging. Terwijl die juist nodig is voor de aansterking voor de positie van de reserves. Tegelijkertijd is het natuurlijk wel die 6,3 miljoen, die ook een overschot is, en ik hoor ook Hoogheemraad zeggen dat die best wel bij de begroting van 2019 deze informatie wil betrekken bij de tarievenontwikkeling of de analyse van de tarievenontwikkeling voor de volgende jaren. Nou ja, misschien is er toch wel op een manier een brug te slaan over dit onderwerp. Namelijk, kijk, mijn fractie is ertegen dat dit wordt toegevoegd aan dat onderdeel twee, dat gaat over die 3,2 miljoen. Omdat dat geld gewoon naar de reserves moet gaan. Maar tegelijkertijd staat in het besluit, ja dat hebben we hier nu niet voor liggen, maar in het besluit staat ook een punt 4, en daar staat kennis te nemen van het verwachte extra voordelige exploitatieresultaat 2018 van 6,3 miljoen overeenkomstig tabel 3 van de bestuursrapportage. Nou, dat gaat dus over die 6,3 miljoen. Als je daar nou eens aan zou toevoegen de zinsnede en deze informatie te betrekken bij de tariefontwikkeling 2019 en verder. Dan heb je volgens mij, dan heb je het over het juiste geld, om over na te denken en nou ja, dat past volgens mij wel goed in het gedachtengoed van de indieners van amendement en eigenlijk ook wel goed in het gedachtengoed van de beleidslijn van het college. Dus mijn suggestie zou zijn om dan een toevoeging aan punt vier te doen met de zinsnede zoals ik die net aangaf. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Dijkshoorn, mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel. Op zich hebben wij verder geen opmerkingen, maar wat de heer Van den Berg schetst, daar kunnen wij op zich eerder een goedkeuring aan geven met de begroting gewoon eens uitwerken wat zal het resultaat zijn van, stel als we die 6,3 doen, dan is er ook meer bekend over dit jaar, over het resultaat en kunnen we misschien een gedeelte daarvan, kijk, daar zijn de mogelijkheden, wat daarvoor is bij de begroting opstellen, dat wil nog niet zeggen dat we dat ook dan echt doen. Dus we houden eerst gewoon stel vast aan wat we afgesproken hebben op de gematigde tariefstijging van 1.5%, maar we zien graag uitwerkingen tegemoet wat het resultaat zou zijn, maar ook wat dat gevolgen heeft voor de aflossing en wat we afgesproken hebben voor de aflossingstermijn vanaf 2023, dank u wel.

De voorzitter: Dan geef ik graag het woord aan de heer Smits.

De heer Smits: Dank u wel, voorzitter, voor alle gemaakte opmerkingen. Wij hebben inderdaad in het beleidsakkoord een aantal afspraken gemaakt om wat te doen aan de tarieven. Tarievendruk is enorm hoog in Delfland, we kijken het jaarlijks overzicht altijd dat we van uniwaterschappen krijgen, het aanpalend waterschap Schieland bijvoorbeeld, de waterzuiveringsheffing heft de helft van wat wij in Delfland moet hebben. Dus dat illustreert hoe groot die verschillen zijn, daar moet je dus wat aan willen doen, dus de inzet moet blijven dat je gaat werken aan een matiging van de tarieven als het even kan ook een daling van de tarieven, dat moet wel mogelijk zijn. We hebben een exercitie achter de rug om de balansverkorting door te voeren, nou pakweg 100 miljoen, tijdelijk hebben we wat geleend vanuit het reserve, dat moet terug en dat zijn we verantwoord, verplicht om dat op die manier te doen. Dus we moeten zorgen dat die reserves weer op stoom komen en we moeten, ja, in 2023, ik herhaal het nogmaals, voor het eerst die schulden kunnen aflossen. Dat zijn een aantal uitgangspunten die voor ons liggen. Ja, dan de motie van de heer Fekkes, alle leden hebben erover gesproken van ga je hem integraal overnemen zoals die daar ligt. Ik heb in de eerste termijn gezegd dat ik graag bereid ben om de intentie van de motie van het amendement, om dat te betrekken bij de voorbereiding van de begroting die nu in de maak is, de begroting 2019. De heer Van den Berg, namens Gebouwd, die heeft nog eens een keer gewezen op de landsverkorting, slaat ook een bruggetje in de richting van die 6,3 miljoen, waarbij hij zegt van, dit niet te betrekken bij de tariefontwikkeling van de komende maanden, dus, wat ik zou willen voorstellen is dat wij als college met die suggestie rekening houdend die analyse gaan maken en daarbij de begrotingbehandeling definitief op terug komen. Wat houdt dat in voor wat betreft het amendement van de heer Fekkes, dat ik de intentie, met de kanttekeningen die ik er nu heb bijgeplaatst, overneem. Dus wat mij betreft die feitelijke stemming over die, dat amendement, dat zouden we kunnen uitstellen tot de behandeling van de begroting 2019.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Smits. Dus als ik samenvat, dit punt. Dan hoor ik dat eigenlijk ook collegeleden sympathie hebben voor zeg maar de geest van de motie, sorry, van het amendement. Dat wij echter, zoals het letterlijk hier geformuleerd is in de motie, het amendement niet willen overnemen, maar dat wij bij de begroting, en dan denk ik met name aan het zogenaamde bruggetje van de heer Van den Berg, weldegelijk zullen nadenken of een overschot wat we realiseren, in hoeverre we dat willen aanwenden. En ik denk dat voor college belangrijk is dat we altijd alert zullen zijn op zeg maar structurele overschotten, het heeft denk ik niet onze voorkeur om zeg maar een maatregel te nemen om de tarieven die we allemaal hoog vinden, of te hoog vinden, zeg maar te verlagen als we niet zeker zijn dat we zoiets ook in de toekomst gestand kunnen doen. En daarvoor is het denk ik ook heel belangrijk dat we een heel goed zicht hebben op wat ons allemaal te wachten staat. Dus het is niet een, zeg maar een dimensionaal probleem, je moet kijken naar het weerstandvermogen, het aanvullen van de reserves, je moet kijken naar wat ons te wachten staat, en je moet inderdaad ook kijken van, wat wordt er verwacht ten aanzien van de tarieven en ik denk, de heer Smits, dat ik het goed verwoord dat wij dat meenemen bij de begroting, en dan heeft u daar de gelegenheid om vanzelfsprekend, als we de begroting in november hier voorleggen, om aan te geven of u.

Mevrouw: Mijn interruptie, voorzitter. Als wij, als de heer Smits toezegt om dit mee te nemen bij de begroting 2019, en we hebben het nu al met dit besluit wat er voorligt, het wordt nu al vandaag toegevoegd aan de reserves, hoe moet ik dat dan duiden? Wordt dat dan weer uit de reserves gehaald of hoe gaan we dat zien?

De voorzitter: Dus, zoals ik al net aangaf, de geest van het amendement is om eigenlijk te kijken in hoeverre is er ruimte om eventuele structurele overschotten aan te wenden of iets aan de tarieven te doen. Nou die boodschap is heel duidelijk gehoord, en daar willen we op terug komen in het kader van de begroting. En wat ik nou net eerder zei, daarbij zullen we meewegen zeg maar de wens van eigenlijk alle partijen die ik hoor om kritisch te kijken naar de tariefontwikkeling, maar we zullen ook kijken naar zeg maar de reserves die zeg maar

zoals de heer Van den Berg denk ik heel uitgebreid heeft toegelicht, behoorlijk zijn uitgehold als gevolg van de balansverkortings, en, waar de heer Hombergen ook vaak aan gerefereerd heeft, er staat ons nog heel wat te wachten. En daar is het denk ik belangrijk voor om daar beter de vinger achter te krijgen zodat als je eenmaal een stap zet en je eenmaal de tarieven, je ook zeker weet dat je dat kunt bestendigen. De heer Ranner.

De heer Ranner: Voorzitter, ter informatie, ik heb de heer Smits horen zeggen dat hij graag wil dat hij die lening van 100 miljoen in 2023 wil aflossen. Dat betekent naar mijn gevoel dat we dus bij de begroting en bij de kamernota ook in feite informatie krijgen ook over dat soort aflossingsproblematieken, ten opzichte van onze andere opgaven waar we voor staan. Dus het moet een heel groot beeld worden. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, ik denk...

De heer Ranner: Op zich is dat juist, je kunt besluiten om in 2023 dat bedrag niet af te lossen. Maar dat betekent dat je voor nieuwe investeringsopgaven sowieso een beroep moet gaan doen op een verhoging van de tarieven. Dus die afweging zullen we met elkaar moeten gaan maken. Ja.

De heer: Voorzitter, mag ik even schorsen in verband met. Over het amendement, ik wou even ondertekenen dus. Van gedachten wisselen. Dat duurt niet zo lang. Kan dat nu?

De voorzitter: En dan ja, dus, Ingrid, o, sorry. Ik realiseer, ik zie nog een aantal open, open stoelen, maar gelet op de tijd wil ik graag de heer Fekkes het woord geven. De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Ja, voorzitter, wij hebben even overlegd met de ondertekenaars. Hoogheemraad Smits heeft de nodige toezeggingen gedaan, maar ook gelet op de toelichting op de heer Van den Berg hebben wij er voldoende vertrouwen in dat bij de begroting 2019 dat er een goede afweging komt hoe we met overschotten en reserves omgaan. We hebben nog even zitten denken om het amendement aan te houden, maar dat heeft denk ik ook weinig zin omdat de intenties duidelijk zijn uitgesproken. En hierbij trek ik namens de medehandtekenaars het amendement in.

De voorzitter: Van de heer Fekkes, dan wil ik graag nog mijn collega Hoogheemraad Ter Woorst de gelegenheid geven om een paar opmerkingen te maken over de waterkwaliteit in het Westland, naar aanleiding van gestelde vragen.

Mevrouw Ter Woorst: Ja, dank u wel voorzitter. Naar aanleiding van opmerking van mevrouw De Zoete, want u suggereert dat de water, of de voorzuivering, de oplossing is voor de waterkwaliteit in het Westland. Dat is helaas niet zo, want 98% van de glastuinbouwbedrijven is aangesloten op het riool, dus als het goed is, in theorie gaat alles, al het afvalwater via het riool naar de zuivering van HAN. En daar wordt, komt dan de voorzuivering, collectief, waardoor het natuurlijk gunstig is voor de Noordzee, maar geen effect heeft op ons oppervlaktewater. En daarom zeg maar wat wij ingezet hebben, gebiedsgericht meten, dus het veranderen van gedrag, het voorkomen van lekkages, dat moet de oplossing zijn voor een betere waterkwaliteit. Ter verheldering.

Mevrouw De Zoete: Dank u wel. Ik heb ook gezegd het draagt bij, maar het draagt dus helemaal niet bij, begrijp ik uit uw woord.

De voorzitter: Dank u wel voor deze verheldering. Dan zou ik over willen gaan zeg maar tot het besluit.

Mevrouw Hilders: Ja, ik wil graag een stemverklaring afleggen.

De voorzitter: Stemverklaring, ja.

Mevrouw Hilders: Kan ik dat nu doen? We hebben het amendement dus ingetrokken, maar er zijn hier heel veel overwegingen naar voren gekomen ook vanuit het college, die wat mij betreft dus in de burap hadden mogen staan. En ik ondersteun het verzoek zojuist van de heer Ranner om ons adequaat van dat soort informatie te voorzien in het vervolg.

De voorzitter: Dank u wel, als er verder geen opmerkingen zijn over het gevraagde besluit dan stellen we dat besluit bij deze vast. Dan wil ik overgaan tot, eigenlijk terugkeren naar de agenda, en de insprekers verwelkomen, de heer Kerrebijn en Van der Plas. En ik wil u graag de gelegenheid geven om in te spreken. Dan moet u even, kunt u naar voren komen om achter kathedraal plaats te nemen.

4. Insprekers

De heer Kerrebijn: Mijn naam is Paul Kerrebijn, ik ben door Hans Middendorp gevraagd om hier even een korte inleiding te houden over het stripverhaal wat ik getekend heb, ik ben striptekenaar, over het probleem van de rode Amerikaanse rivierkreeft in deze regio. In de strip die ik samen met mijn vriend Koos Vellekoop gemaakt heb, speelt de rode Amerikaanse rivierkreeft een hoofdrol. Door zijn explosieve groei en door het feit dat door een ongelukkige handeling van een oud-burgemeester er een sterk groeimiddel in het oppervlaktewater is terecht gekomen kan die kreeft ongeveer zo groot worden als een kleine bestelbus. Dan begrijpt u dat het probleem een echt probleem is en veel vraagt van de inventiviteit van de bewoners en de daadkracht van haar bestuur. En u snapt dat daar wel is wat aan mankeren kan, zeker in die strip. Maar we hebben in dat verhaal ook een buitengewoon elegante oplossing. En dan zult u zeggen, ja dat is makkelijk gedaan in een stripverhaal, maar vergis u niet in de kracht van een stripverhaal. In 1948 verscheen er een Donald Duck, en in die Donald Duck had de hoofdfiguur Donald Duck had een bergingsbedrijf. Hem werd gevraagd om een gezonken zeiljacht te richten, en zijn slimme neefjes, Kwik Kwak en, dank u wel, die bedachten dat wanneer je dat gezonken schip vol zou pompen met pingpongballetjes, dat het schip zou gaan drijven. Nu heeft de studio, heeft verzuimd om daar patent op aan te vragen, maar een Deense uitvinder heeft jaren later zich herinnerd dat hij die Donald Duck ooit gelezen had, heeft daar patent op aangevraagd en dat exclusief verkocht aan Smit Tak International. Die inmiddels, all over the world, schepen gelicht heeft, met polystyreen balletjes. En niet zomaar zeilscheepjes, maar hele aardstankers en olietankers. De laatste was de Battlegeuze voor Ierland. De kracht van een stripverhaal. Vergis je niet, het is, door dat ongebreidelde denken, out of the box, door je fantasie volkomen de vrije loop te laten, zul je merken dat ergens in dat verhaal wel een pareltje zit. Ergens zit er een oplossing verborgen voor een echt probleem. En wat voor probleem je nou ook hebt, wereldwijd, of het gaat om de klimaatverandering, om de energietransitie, de Brexit, of de rode Amerikaanse rivierkreeft, er is een figuur die altijd een oplossing kan bedenken. En dat is een stripfiguur, dames en heren. Dank u wel. Nog een dingetje, als het goed vindt, in dat eerste stripboek speelt natuurlijk het Hoogheemraadschap een rol, in verband met de rode rivierkreeft plaag, in die eerste strip was de vorige dijkgraaf nog in charge. Op het ogenblik dat de nieuwe dijkgraaf aantrad, lag de strip al bij de drukker. Dus de oude staat er nog in. En om dat euvel weer een beetje goed te maken, heb ik hier een heel speciaal strippblad, dat zou ik graag even geven aan de nieuwe dijkgraaf, want daarmee is de zaak weer rechtgetrokken.

De voorzitter: Ik wil u hartelijk danken, het probleem is onderkend, en ik hoop zeg maar met de oplossingen die u in uw strip heeft aangegeven, wie weet, dat we in de toekomst kunnen zeggen van daar is het allemaal mee begonnen.

De heer Kerrebijn: U bent altijd welkom, met welk probleem dan ook, laat ik het zo zeggen.

De voorzitter: Dank u wel, nogmaals. Oké. Dan zou ik nu heel graag het woord willen geven aan de heer Middendorp. O, sorry, er is nog een inspreker. Het spijt me, de volgende inspreker. Die wil ik dan graag de gelegenheid geven om dat ook te doen.

De heer Van de Plas: Goedemorgen, dames en heren. Allereerst hartelijk bedanken voor deze uitnodiging om hier mijn zegje te komen doen over wat ik weet en gezien heb van de Amerikaanse rivierkreeft. U vertellen over deze kreeft niet echt lastig, u weet allemaal hoe die eruitziet en wat voor problemen die geeft, maar het echt duidelijk overbrengen dat wordt nog een hele uitdaging. Het is namelijk al te laat om te zeggen het is vijf voor twaalf. Daar zijn we over het algemeen al ruim tien minuten voorbij en op veel wateren al ruim een halfuur. Mijn kennis van het dier komt voornamelijk vanuit mijn hobby, vanuit de praktijk dat ik buiten was, te wandelen, te fotograferen, vissen. Vanuit die ervaring en nadat ik kennis maakte met de kreeft, ben ik dat dier gaan volgen en veel gaan lezen, informatie opzoeken op internet, heb ik ook veel gesproken met biologen en veldonderzoekers, om zo mijn kennis te verbreden. Toch dacht ik van potverdikkeme jongens, het ding dat gaat echt een probleem worden. Het dier gaat voor veel overlast verzorgen, maar om nou te zeggen, om tot de conclusie te komen dat het ding een plaag is, is een understatement. Het dier gaat de boel regeren en op veel wateren regeert deze kreeft al. Links en rechts hoorde ik vaag zeggen de term exoot. Maar ook de term exoot is een understatement. Het is namelijk niet gewoon een exoot, het is een zeer inventieve exoot. Het beest is zo vreselijk agressief en heeft zo weinig vijanden, dat die zich haast ongelimiteerd en ongehinderd kan voortplanten. Daarnaast is die ook nog eens heel dominant over andere zoetwaterkreeften die wel in Heems zijn, we kennen in Nederland namelijk ook gewoon onze eigen zoetwaterkreeften. Maar nou heb ik wel ernstige twijfel of deze kreeften er nog wel zijn. Ik heb met biologen veldonderzoekers gesproken en ze worden nauwelijks meer gevangen bij afvissingen. Voor ik verder ga wil ik nog een grote verwarring uit de wereld helpen, ik hoor veel mensen zeggen dat deze Amerikaanse rivierkreeft elkaar bestrijdt en dat ze elkaar opeten. Dit is namelijk niet zo. Er is alleen een uitzondering, op het moment dat ze gaan schalen, dus de harde schil loslaten om groter te groeien, dan zijn ze zacht, dat noemen ze zachte kreeft, en dan zijn ze wel zeer kwetsbaar. Ze zullen zich dan hoofdzakelijk verstoppen in diepe gaten en holen die ze graven, gangen die ze graven, om zo een dag of vier vijf later alweer terug te komen met een nieuwe schaal. Alleen de hele kleine kreeftjes, die zijn op zich kwetsbaar voor de grotere soortgenoten. Die willen nog wel eens ten prooi vallen aan grotere soortgenoten als ze te dichtbij komen. Maar alleen als er voedselschaarste heerst en er overbevolking is. Ik kan een zijstapje maken, denk aan een aquarium met guppen, en daar plaatsen we tien gupjes in, en die geven we te eten en die hebben het gewoon goed en dat gaat prima. Maar na verloop van tijd zullen ze zich gaan voortplanten en er komen steeds meer guppen in dat aquarium. Alleen u voedt niet bij, dat is in de natuur namelijk ook niet zo. De natuur heeft een beperkt aanbod van voedsel. En op een gegeven moment zullen die guppen, die zullen elkaar gaan opeten en bestrijden omdat er concurrentie is. Ze hebben eten maar voor een x aantal vissen, ze zullen elkaar in stand houden. Net zolang totdat er een balans zou ontstaan, waarop ze goed kunnen voortleven. Nou hoor ik u denken, dat zal dan met die kreeft ook gaan gebeuren. Ja, deels, is dit wel zo. Maar niet voordat al het andere voedsel op is. Ze zullen eerst alle andere beesten zullen ze gaan pakken om die op te eten, alle andere planten, je ziet hier een voorbeeld van de gangen die ze maken in de watergangen, deze gangen kunnen soms wel tot twee meter diepgaan. Ik kom hier later nog op terug. Ja, die beesten die ze eten moeten denken, wat eten ze eigenlijk niet? Hier op dit plaatje ziet u veel planten afgebeeld, plaatje kon niet groot genoeg zijn, maar ook kleine dieren zoals salamanders, kikkers, padden, visjes, waterkreeftjes, vlokkreeftjes, muggenlarven, ze eten eigenlijk alles wat leeft en beweegt. Ook het gewone kikkervisje of het kikkerdril, eitjes van vissen, dat is een ware delicatessie voor ze en dat is echt een groot probleem want ze pakken, de toekomst pakken ze bij de bron aan. De eitjes en het

kikkerdril. Al deze dieren op zich, wat ze allemaal opeten, die hebben ook een plaats in onze eigen voedselketen. Denk aan het voedsel van reigers, ooievaars, noem maar op. Maar vergis u niet, ook pasgeboren eendjes en waterhoentjes, meerkoetjes, de eieren uit het nest die gaan er gewoon aan. Ik heb met eigen ogen gezien dat de meerkoet verlaat het nest en de kreeft die kruipt erop en die trekt gewoon een jong mee naar beneden. En je kan zeggen, het is de natuur, maar de bron is, het beest hoort hier niet. De natuur is er ook niet op gebouwd, de meerkoet is helemaal niet bang voor een kreeft, hij ziet er geen gevaar in. Zo ook kikkers niet, die laten zich gewoon pakken, want een kreeft, ja, die doet niks. Maar hij doet wel wat. En op het moment dat ze dat beseffen is dat te laat. Ik heb met eigen ogen mogen aanschouwen bij de paai van een snoek in het voorjaar, dat de eitjes nog geen vijf minuten het daglicht zien, want de kreeften duiken erop en het is weg. En nou is de snoek gewoon een voorbeeld van een vis die in onze wateren moet leven. Waar we ook heel veel projecten voor hebben lopen om dit beest te helpen met voortplanting, omdat er gewoon tekort van is, met name in het Westland. Er worden duizenden euro's uitgegeven om paaiplaatsen te maken voor deze snoek en andere vissen. Ik noem die paaiplaatsen en ik wil ze niet afkraken want het is hartstikke mooi het geregeld wordt, maar ik noem ze restaurants voor de kreeften. De McDrive, hoe kan het nog mooier voor een kreeft, dan alle vissen op een plek laten verzamelen, daar laten paaien, ze lopen naar binnen, en ze hebben volop vreten. Plaatsen waar ik vroeger kwam waar ik gewoon knettergek werd van het gekwaak van kikkers 'morgens, een hels kabaal als ik dan 's nachts aan het vissen was geweest bijvoorbeeld, dan werd ik wakker van de kikkers. Nu is het muisstil. Er zijn gewoon nagenoeg geen kikkers meer. Ik kan nog zo uren doorgaan met voorbeelden geven die momenteel nu als we speaking aan de gang zijn. En zoveel tijd heb ik niet gekregen. Als hetgeen wat ik u zojuist verteld heb nog niet erg genoeg is, dan heb ik nog wel een dingetje voor u. Uit veler veldonderzoek is naar voren gekomen dat de populatie op vele wateren, met name in de randstad, het lijkt erop dat in de randstad, Zuid-Holland, Noord-Holland, dat daar het probleem het grootst zit, en dan wordt de populatie wordt geschat, en schrik niet, op 300 tot 800 kilo per hectare. En dat komt ongeveer neer op 3 à 4 kreeften per vierkante meter. En, denkt er alstublieft ook bij na dat de kreeft dus deel maakt uit van de populatie die een water kan dragen. Een hectare water kan zoveel kilo aan visbeesten, zoveel het voedsel, denk aan de gupjes, zoveel het voedsel biedt. En ik kan uit mijn eigen bevinding ook beamen dat deze aantallen van deze onderzoeken zijn met name gedaan rondom Gouda, dat die ook echt kloppen en anders gewoon heel dicht in de buurt komen. Al deze kreeften die graven in oevers, ik heb zojuist een foto voorbij zien komen, en woelen sloot en kanaal om, graven in oevers gangen van soms wel twee meter diep om te schalen, dan weten ze dat ze kwetsbaar zijn, dan gaan ze extra diep in de waterkeringen, en in oevers van sloten.

De voorzitter: Meneer Van der Plas, mag ik u vragen om te beginnen aan de afronding? Dank u wel.

De heer Van der Plas: Ja, ja, ik heb nog een heel klein stukje en dan zal ik hem gaan afronden, sorry. Ja, eigenlijk, het belangrijkste vind ik, komt nu. Door dat graven in de oevers wat ze doen graven ze al het zand mee naar buiten en dat komt terecht in de sloten, wat geen wat zorgt voor extra aanwas van de bagger die in de sloten terecht komt. Daardoor zal met een veel hogere frequentie gebaggerd moeten gaan worden. En door dat graven en het weg eten van waterplanten kan het niet anders zijn dat de waterkwaliteit zwaar onder druk komt te staan. Terwijl het HED zoveel doet om de richtlijnen van de kader dicht bij een water te behalen in 2027. Maar ook de oevers worden zeer instabiel, gaan verzwakken, hetgeen effect heeft dat de kreeft nieuwe tunnels zou moeten gaan graven. Door het omwoelen van de sloot en het zoeken naar voedsel ontstaat er gewoon een grote bruine bonensoep dat de targets van het behalen zoals de KRB op de spreekwoordelijke buik kunnen worden geschreven. Er is mij gevraagd af te ronden, ik vind het echt heel jammer. Hoe kan ik het nog beknopt maken?

De voorzitter: Meneer Van der Plas, ik denk dat u uw punt zeg maar heel uitgebreid gemaakt heeft. Dus ik zou eigenlijk willen voorstellen om nu af te ronden. Dan kunnen we ook de gelegenheid geven aan VV-lid om een motie hierover toe te lichten.

De heer Van der Plas: Mijn advies, begin gisteren met de beheersing van dit dier. Het is, wegekrijgen doen we hem nooit meer, maar we kunnen hem wel beheersen zodat de schade beperkt kan worden. Uit veldonderzoek is gebleken dat de populatie met wegvangen van de kreeften terug kan worden gedrongen naar 25%. Die 25% kan onze natuur redelijk aan, daarin kunnen de roofvissen en de roofdieren, kunnen dat pakken. Gaan we afronden, heren en dames, mag ik u vriendelijk doch dwingend verzoeken om op te staan en uw verantwoordelijkheid te nemen. Dank u wel voor de tijd.

De voorzitter: Ik wil graag beide sprekers, de heer Kerrebijn en de heer Van der Plas, bedanken en ik zou nu graag het woord willen geven aan de heer Middendorp. Maar ik zie een interruptie eerst.

De heer Hombergen: Ja, meneer de Vos, wat ik, dat er toch ook nog andere VV-leden zijn die een vraag hebben aan beide sprekers? Ik althans wel, en ik heb voor elk van de sprekers een vraag en hopelijk kunnen ze kort antwoorden. Aan de eerste spreker, ik heb zitten kijken naar het stripverhaal, en ik ben toch wel een beetje benieuwd, ik zag vier gezichten in onze gemeenschapsuize ingetekend, ik weet nu wie er eentje van is. Ik zou toch dolgraag willen weten wie die andere vier gezichten waren, want ik zag twee mannen en twee vrouwen volgens mij. En dan een wat serieuzere vraag aan de tweede spreker, ik begrijp dat het een heel invasief diertje is, ik heb ook begrepen dat al in het verleden al acties zijn geweest van Delfland, ik weet echter niet wat dat is, wellicht dat de spreker dat nog even kan toelichten of dat de heer Middendorp dat kan doen, en ik heb ook begrepen dat er een jaagverbod is op deze dieren, maar dat wil ik graag bevestigd zien, en ook weten door wie dat jaagverbod, of dat visverbod of hoe moet je dat noemen bij deze dieren, door wie dat is ingesteld en wat we daaraan zouden kunnen doen? Ik dank u.

De voorzitter: Meneer Hombergen, dan vraag ik beide sprekers heel kort zeg maar de vragen te beantwoorden. De heer Kerrebijn, kunt u de eerste vraag van de heer Hombergen beantwoorden? Heeft u de vraag gehoord?

De heer Kerrebijn: De vraag heb ik gehoord, het gaat om de gezichten van de mensen die schrikken van de kreeft die uit het water komt. Die gezichten zijn, laten we zeggen, volkomen willekeurig, zoals het een striptekenaar betaamd, elke gelijkenis berust op louter toeval.

De voorzitter: Dank u wel voor deze. Dan wil ik vragen, de heer Van der Plas, kunt u ook de twee andere vragen van de heer Hombergen beantwoorden?

De heer Van der Plas: Excuus, ik was aan het rondlopen dus de vragen zijn me ontgaan.

De heer Hombergen: Ik zal ze kort opnieuw stellen. Ik heb uit de wandelgangen begrepen dat Delfland in het verleden al wat acties of onderzoeken heeft gedaan en wellicht dat u kunt toelichten of de heer Middendorp, ik geloof dat u het woord gaat voeren, dat even kan inbrengen wat er al is gedaan en ik heb begrepen dat er een jaagverbod of een visverbod is op deze dieren, of dat er maar een professionele visser is op deze dieren, wellicht dat je daar even kort iets over kunt toelichten, door wie dat beperkt is.

De heer Van der Plas: Door wie dat beperkt is, kan ik niet met alle zekerheid zeggen, het staat in de disportvisserij wet dat dateert uit 1960, het klopt niet helemaal dat er niet op gevestigd mag worden, burgers

mogen daarop vissen met een schepnetje en een hengeltje, alleen burgers mogen daar niet mee op vissen met een korf. Want dat valt onder het professionele beroepstuig en daar mogen burgers dus niet mee vissen.

De heer Hombergen: Dank u wel.

De voorzitter: We hebben nog een uitvoerige agenda, en ik zou zo dadelijk ook de heer Middendorp de motie willen laten toelichten.

De heer: Ik zal mijn vraag kort houden, en gelukkig, ik heb ook vragen voor de tweede spreker. Twee vragen, korte vragen. De eerste is waar specifiek vinden wij de hoge concentraties rivierkreeften? Het liefst in Delfland. En vraag twee is we zoeken allemaal een oplossing, wij zijn altijd voor een preventieve, duurzame, diervriendelijke oplossing, in die categorie, welke oplossingen zie jij voor dit probleem?

De heer Van der Plas: De eerste vraag, als ik antwoord ga geven op die vraag ben ik heel lang bezig, ik kan kort zijn, waar zijn ze niet? Dan kan ik beter de wateren opnoemen waar ze niet zijn. Het zijn er echt maar een handvol. Ze zijn overal. De tweede vraag voor de oplossing voor dit probleem is de beroepsvissers erbij te betrekken en de beroepsvissers toestemming te geven om deze dieren met korven te gaan wegvangen en onderschat niet, dit gaat echt heel erg intensief worden en daar gaat heel veel werk mee gemoeid, er zijn er gewoon veel te veel. Zoals ik al zei, het is ver na vijf voor twaalf. We zijn te laat ingestapt om het probleem aan te pakken.

De voorzitter: Dank u wel, dan zou ik nu graag het woord willen geven aan de heer Middendorp.

De heer Middendorp: Voorzitter, dank u wel en dank u wel voor het toestaan dat hier twee sprekers uit de praktijk hun visie hebben kunnen geven over een probleem, en zeg maar een maatschappelijk probleem en een natuurprobleem. Het is eigenlijk, je zou kunnen zeggen, als je naar de ecologie kijkt dat Delfland aan haar eigen succes ten onder gaat. Wij vergroenen onze watergangen, wij zorgen dat er natuurvriendelijke oevers zijn, en daarmee bieden wij ruimte voor alle mogelijke dieren inclusief de kreeften. En u kunt zich voorstellen als we teruggaan naar twintig jaar geleden en van alle watergangen weer betonnen bakken maken en steile kanten, ja, dan hebben we ook geen last van de rivierkreeft. Met andere woorden, die doelstelling, die KRW-doelstelling, brengt met zich mee dat er dingen zich tot plaag zullen ontwikkelen. Het is, ja, uw collega Ter Woorst zegt het, het is natuur, kun je niet voorspellen, als een bioloog zie je dat wel anders ik denk dit kun je heel goed voorspellen, alleen je moet niet te lang wachten met actie nemen. Natuurlijk zijn we hier in Delfland in de natuur aan het, wat ik tussen aanhalingstekens noem tuinieren, de ene keer moet je de waternevel bestrijden, de volgende keer moet je de rode rivierkreeft bestrijden, en daar zal ongetwijfeld nog wel iets anders komen. Deze, ik ga u zo meteen een motie indienen, maar waar wij bij willen aansluiten, dit is niet de eerste keer dat het aan de orde komt, in december 2017 bij de bespreking van de kerstmotie is er breed gedragen door de VV een motie aangenomen met het verzoek om beleid te ontwikkelen in 2018 voor de rivierkreeft en ook om veilig te stellen dat er kreeften zouden zijn, of kreeften zouden worden gevangen voor de kerstbische van 2018. En het is nu 20 september en voor zover ik weet worden er nog geen kreeftjes gevangen dus we maken ons in die zin zorgen en roepen wij inderdaad het bestuur op om die kerstbische toch in ieder geval te garanderen, maar wat wij vooral nodig hebben, u begrijp de noodkreet vanuit de samenleving en de noodkreet vanuit de sportvissers en de mensen die van de natuur genieten, die is duidelijk. Een mogelijke maatregel is het wegvangen. Ik heb niet de wijsheid in pacht om te zeggen dat het wegvangen absoluut zal werken, ik heb er wel hoge verwachtingen van, er zijn mensen die daar geen verwachtingen van hebben, en wat ik voorstel is dat we een onderzoek doen, zoals we wel vaker dingen onderzoeken, om te kijken wat de effecten zouden kunnen zijn. Het is niet zo vreselijk ingewikkeld, ik heb me wel eens laten

verleiden om er iets over te zeggen en dan komt het erop neer dat je een aantal afgesloten sloten hebt, en in de ene sloot vang je met de korven vang je de kreeftjes en zet je ze terug en in de andere sloot vang je de kreeftjes en haal je ze weg en dan probeer je aan het eind van het seizoen te zeggen, nou, hebben we nu verschil in populatie of niet? Nou, hoe ingewikkeld kan dat zijn, ik bedoel het is, ik zou zeggen het is geen theoretische fysica, het is eigenlijk tamelijk recht voor zijn raap en ik zie eerlijk gezegd niet in waarom een dergelijke bescheiden proef weliswaar op wetenschappelijke basis, want je moet het wel goed monitoren, waarom zo'n bescheiden proef niet al volgend jaar ingezet kan worden. Want het gaat om, zoals we hoorden, om een probleem dat breder speelt, meer waterschappen hebben daar last van, en ik dat we moeten ophouden met literatuur studeren over wat er eerder over is gezegd, maar dat we nu gewoon onze gegevens moeten verzamelen. Zodat we ook in de unie van waterschappen, zoals werd gememoreerd door de heer Van der Plas, in unie van waterschappen gewoon maar wel beslagen ten eis komen. Ik mag u nu de motie overhandigen.

De voorzitter: Dank u wel, de motie code rood voor de rode rivierkreeften ondertekend door AWP, Waternatuurlijk 50+, CU, SGP en Natuur. Ik zal hem voorlezen. De VV, vergadering bijeen, constateerde dat de VV in december 2017 reeds een motie aan het college heeft verzocht om beleid te ontwikkelen voor de Amerikaanse rode rivierkreeft, verschillende soorten. En de resultaten van de te houden pilot met het wegvangen van die rivierkreeftjes ter beschikking te stellen voor de kerstbische van 2018. Overwegende dat het rode rivierkreeftje door zijn vraatzucht schade toebrengt aan de water en natuur, het rode rivierkreeftje gangen graaft in de oever en zo extra bagger veroorzaakt, de inwoners van Delfland steeds vaker overlast ervaren van het rode rivierkreeftje, het rode rivierkreeftje een exoot is op de EU lijst, de lidstaten verplicht zijn om exoten op de EU lijst actief te bestrijden, verzoekt het college om zo spoedig mogelijk te starten met een wetenschappelijk veldonderzoek naar het effect van het wegvangen van volwassen rivierkreeftjes op de totale populatie in samenwerking met de hengelsportvereniging en beroepsvisserij in het gebied van Delfland om zo de participatie van de maatschappelijke belangen van de hengelsportverenigingen te combineren met de KRW doelen van Delfland en de kreeftenbische van Delfland rivierkreeftjes bij de kerstlunch te garanderen en gaat over tot de orde van de dag, getekend door eerder genoemde partijen. O, sorry, ik zou graag Hoogheemraad Jans de gelegenheid willen geven om te reageren op deze motie.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. De vorige spreker heeft een aangrijpend verhaal gehouden, of aangrijpend, een indrukwekkend verhaal gehouden met praktijkvoorbeelden uit deze omgeving. Het is niet alleen deze omgeving, het is eigenlijk in heel Nederland dat dit speelt, in de vergadering van de commissie watersystemen, dat is een commissie van de Unie van Waterschappen vorige week vrijdag heeft Rivierenland, heeft hier ook aandacht voor gevraagd, Rivierenland zegt van, we hebben hier gewoon ontzettend uitgebreid naar gekeken, het is bij ons echt een issue, we willen dit graag in unieverband oppakken, daarop is ook aangegeven dat dit gaat gebeuren. Het is zo, dat in de nieuwsbrief van Unie, de digitale brief met de terugkoppeling van de commissie watersystemen staat ook dat daar in ieder geval de volgende keer ook aandacht aan besteed wordt. Het is een nationaal probleem, Delfland is bezig met een nota exotenbeleid, dat is onderdeel van het coalitieakkoord en het coalitieakkoord wordt uitgevoerd en daar zijn we volop mee bezig. Dit gebeurt in samenwerking met Rivierenland, Rijnland, Schieland en het Krimpenerwaard. Om ervaringen uit te wisselen en ook om onderzoeken die al gedaan zijn, hoeft je niet over te doen. Maar je moet soms wel kijken in je eigen gebied van waar zitten ze nou precies, want in de ene is een open watergang, de ander is een smalle watergang met harde oevers of met zachte oevers. Dus je moet gewoon kijken waar ze zitten. Het is een punt in Delfland, ze groeien ook behoorlijk hard. Kortom, de motie die dekt gewoon de situatie, en het voorstel van het college is om deze motie aan te houden. En de commissie watersystemen van de unie komt daar volgende keer op terug. Dus daar, die gaan we afwachten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Om heel snel even de verschillende fracties de gelegenheid te geven om hun mening kenbaar te maken over deze motie. Mag ik de heer Kuijvenhoven.

De heer P. van den Berg: Voorzitter, mag ik nog iets vragen, want het voorstel van het college is om dat aan te houden, ik zou eigenlijk toch wel eerst de indiener van de motie willen vragen wat die daarvan vindt, want dan kunnen we dat ook in onze reactie meenemen.

De heer Schouffoer: Voorzitter, ik, kijk, onze tijd begint een beetje te dringen, volgens mij volgens het reglement van orde is de motie vreemd aan de orde van de vergadering, die aan het eind van de vergadering behandeld zou moeten worden en ik hoop dat dat of nu heel snel, of, anders zou ik voor willen stellen om dat latere reglement van orde te volgen en ook dit aan het eind van de vergadering verder af te handelen.

De voorzitter: Mijn voorstel zou zijn om het snel af te handelen, dus samenvattend wordt het probleem erkend. Maar het is ook duidelijk dat het niet alleen in Delfland een probleem is. We zijn daarom blij dat het ook geagendeerd is bij de commissie de unie, wat we denken dat is dat het verstandig is om even af te wachten hoe de unie dit nou wil aanvliegen, want als we dat willen doen dan willen we dat in samenhang doen en in samenwerking doen met andere waterschappen. En dan de lijn te trekken van wat gaat dan Delfland doen. Dus, dat is in essentie ons voorstel, daarom zeggen we, we zijn sympathiek, maar kunnen we de motie aanhouden tot we precies weten wat in unieverband wordt voorgesteld. Dus ik wil dan graag de gelegenheid geven aan de heer Middendorp of hij bereid is op basis daarvan de motie aan te houden.

De heer Middendorp: Voorzitter, ik ben, u verbaast mij nu. Het is op zich zeg maar even het punt van de orde van de heer Schouffoer, volgens mij mag een motie op elk moment in een vergadering worden ingebracht, dus daar is aan voldaan. En daarnaast gebruiken we een motie '...' bespreking wordt gegeven, ik heb een inleiding gegeven en nu heb ik nog niet gehoord wat de verschillende fracties daarvan vinden, of ze het een sympathieke motie vinden, hoe ze erin staan, of dat ze problemen kennen of niet. U komt met een schot voor de boeg of uw college komt met een schot voor de boeg en zegt van nou, we houden de motie aan en dat vind ik wel echt, ja, geen vlees en geen vis, vlees noch vis, het probleem speelt al heel lang. En sterker, u heeft een motie van december 2017 en ik hoor u niet zeggen, we hebben al actief stappen ondernomen sinds die motie van 2017. Ik denk dat het nu voor de beeldvorming, voor de beeldvorming naar buiten van Delfland gepast is om te zeggen, wij steunen deze motie, of u als college zegt wij nemen deze motie over, dat die daar uiteraard in unieverband invulling aan moet geven dat hoort u mij niet zeggen. Ik vraag u ook niet om beleidswijziging, ik vraag u of de indieners van deze motie vragen u nadrukkelijk om nu beurs te zijn om zo spoedig mogelijk een veldproef te starten. En wat is zo spoedig mogelijk, die discretie laten we aan, ik zou zeggen dat is voorjaar 2019, maar als u met goede argumenten komt dat het in unieverband misschien iets langer zou moeten duren, dan kunnen we daar t.z.t. over praten, maar ik denk dat het belangrijk is, ook gezien de aandacht in de pers, dat we vandaag met een uitspraak komen.

De voorzitter: Ja, dan stel ik toch voor dat we, u heeft allen gehoord hoe zeg maar het dagelijks bestuur daar tegenaan kijkt, ook de eerste reactie van de heer Middendorp, nog steeds toch voor de diverse fracties de gelegenheid te geven om kort aan te geven hoe zij tegen de motie aankijken. Mag ik dan toch weer beginnen met de heer Kuijvenhoven?

De heer Kuijvenhoven: Ja, dank voorzitter, ik probeer het kort te houden. De motie is wat mij betreft sympathiek. De achterliggende gedachten zijn duidelijk en zijn ook in behoorlijke mate nijpend, tegelijkertijd, en een van de sheets die ik voorbij zag gaan, sta op, Delfland en unie, dat is ook een van mijn kernpunten, het is een breder probleem dan alleen maar Delfland, een Delfland probleem, ja, waar brengt je dat toe, ik vind

ook dat een functionele overheid al zijn waterschap maatschappelijke taken heeft. En die moet niet altijd op zijn handen blijven zitten, dus in die zin vind ik het sympathiek doordat de problematiek nog eens extra onder de aandacht wordt gebracht van dit bestuur. Daarentegen, als er gezegd wordt vanuit het DB, wij hanteren dit als een stimulans om datgene wat we ingezet hebben met kracht voort te zetten om op deze manier dus aan te geven dat dit een extra positief signaal is, dan denk ik dat we op de goede weg zijn.

De voorzitter: De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Voorzitter, we hebben deze motie hiermee ondertekend. We staan er sympathiek tegenover. Ik zie zelf vanuit de Haagse Beek de kreeft ook over de stoep voorbijtrekken, ik heb voor mijn kleinzoon al een schepnet gekocht, dus misschien kan ik met mijn kleinzoon samen ook bijdragen, oplossing, en voor de rest ondersteun ik de acties.

De voorzitter: Dan ga ik door naar de heer Nanninga.

De heer Nanninga: Dank u wel voorzitter. U weet, de heer Middendorp en ik hebben iets met dieren. In dit geval de rivierkreeft. De *procambarus clarkii* zoals u kunt onthouden, heeft onthouden van de afgelopen motie in december. En wat staat er nou in die conclusie, en ik hoor dat de Hoogheemraad hard heeft gewerkt om daaraan te voldoen, want wij verzoeken daarin het collegebeleid te ontwikkelen ten aanzien van de exotische rivierkreeft en ik begrijp dat dat nu in unieverband is gebeurd. Nou vragen we eigenlijk slechts om er een tandje bovenop te zetten, namelijk om echt actief al iets uit te zetten. En het is tien over twaalf, laten we ermee aan de slag gaan zodat die kerstlunch niet volledig aan, ten koste gaat van het verkiezingsbudget van waternatuurlijk.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Voorzitter, ook ik sta sympathiek tegenover de motie, het aspect van de bisque dat was mij onbekend bij het eerste concept van de motie, maar ik wil het bestuur van Delfland graag uitnodigen een excursie naar Reewijk al waar een actieve beroepsvisser rivierkreeften vangt en wellicht kunnen we daar een aantal kreeften van afnemen om die te gebruiken voor de soep van Delfland.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel meneer de voorzitter. Ook wat ons betreft vinden we het een sympathieke motie, maar we hebben er niet mee ingediend, en overigens, als ik de motie zie dan vraag ik me af of die werkelijk is getekend, dat kan ik vanaf deze, gezichtspunt niet helemaal zien of die daadwerkelijk is getekend. Ik reken erop dat dat wel het geval is. Ik steun echter ook vooral het college met het idee om hem aan te houden, want het lijkt mij goed om daar zo snel mogelijk op terug te komen om te zien hoe wij dat breder aan kunnen pakken samen met de andere waterschappen. En dan ook meteen een financiële paragraaf hieraan toe te voegen, want zoals hij er nu ligt, is er ook een blanco cheque, en daar zijn wij niet zo helemaal van. Ik dank u.

De voorzitter: Dan mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik voel me enigszins onthaald omdat ik de motie dus niet voor mij heb liggen. Dat is net ook al gevraagd, ik hoop dat daar in het vervolg wat, ja, ik kan het niet lezen hier, vandaar, simpel. Dus, ja, verrekijker, en, maar het is wel goed gebruik dat ze worden uitgedeeld, amendement

en moties. Mijn fractie is van mening dat er inderdaad sprake is van een breder probleem, en wat ook belangrijk is, dank je wel, wat ook belangrijk is, is dat we uitzoeken wat er dan werkt als oplossing om dit probleem aan te pakken, daar, een veldproef is wat dat betreft wat onbepaald en onbestemd, dus ik zou ook graag weten voor we iets gaan doen, wat er werkt. Ik ben het helemaal eens dat dit in unieverband moet worden aangepakt en het voorstel van het college om de motie aan te houden, dat vind ik een goed voorstel en daarbij kan dan later worden betrokken van wat werkt, wat doen we in unieverband en dat is mijn standpunt, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Ik ga niet beloven dat ik het kort ga houden. Maar ik snap dat we op excursie gaan, hartstikke leuk. Maar goed, dit is dus wel een heel serieus onderwerp voor ons. En daar neem ik wel mijn tijd voor. En mijn collega die zei terecht, er wordt hier een zwarte piet toegeschoven naar de rivierkreeft en het is nog wel een rooie ook nog. En het is nog langer geen Sinterklaas en laten we zeggen helemaal geen kerst. En laten we het eerste misverstand uit de wereld helpen, die kerstmotie hebben wij als Partij voor de Dieren absoluut niet ondertekend, mochten daar nog vragen over zijn, en zijn zelfs van plan om het te boycotten, mocht dit doorgaan, die kerstbisque. Dus laat ik daar maar mee beginnen. Vervolgens wordt er gevraagd, ik kan de motie trouwens ook niet heel goed lezen, die doet me een beetje uit mijn kennis van de motie, onderzoek te doen naar exoten. Nou, laat ik het zo zeggen, ik ben nu bekend met het rapport van de unie over muskusratten, en daar wordt gesproken van we weten naar vier jaar onderzoek nog steeds niks, maar we gaan ze totaal uitroeien op basis van de gegevens die dus helemaal niet kloppen. Dus, misschien moeten we maar niet per definitie de unie wat laten doen. Maar goed, ga je kijken tussen Delfland of de unie, dan zal ik zeggen, doe alsjeblieft wel de unie, want het is niet de taak van Delfland. Belangrijke vraag is, heb ik ook gevraagd aan de insprekers, wat ga je ermee doen? De heer Hombergen zei al '...', daar zaten inderdaad, wordt er te veel ruimte gegeven. Maar wij willen gewoon weten, wat ga je ermee doen, met de rivierkreeft nadat je ze hebt gevangen? Heel belangrijk. Wij, als Partij voor de Dieren, hebben er heel veel moeite mee dat we dit doen in samenwerking met vissers, dat vinden we ook een heel erg problematisch punt. En het belangrijkste is, er wordt een raar beeld geschetst over, nou ik hoor net een verhaal over meerkoetjes die gegeten worden door rivierkreeften, maar omgekeerd is het ook zo. Wij hebben te weinig kennis, en misschien is dan het onderzoek wel heel goed, over het natuurlijk evenwicht, maar we zien ook ijsvogels, futen, meerkoetjes, katten, soms niet, soms wel. In een natuurlijk evenwicht met elkaar te leven dus, ja, is het nou echt een probleem? Misschien moeten we even wachten hiermee. Aan de andere kant, een goed beleid naar exoten daar zullen wij zeker een bijdrage aan doen, maar niet via deze motie. Dank u wel.

Mevrouw De Zoete: Dank u wel, voorzitter. In tegenstelling tot de vorige spreker zien wij het beheer van deze exoten wel als een taak van het waterschap. Het is duidelijk ook aangetoond dat deze overmaat aan kreeftjes het werk van het waterschap ernstig belemmert en als we watervogels bestrijden dan moeten de rivierkreeftjes ook bestrijden. Ik weet dat er mangels aan deze moties zitten, maar aan de andere kant, toen ik hier drie en een half jaar geleden kwam, was een van de eerste dingen die ik gevraagd heb, het kijken naar deze exoten, als u terug leest dan kunt u dat ook zien, en ik kreeg steeds het antwoord van, wij hebben helemaal geen probleem. Drie en een half jaar later blijkt het ineens een groot probleem te zijn, en ik denk, het is onze taak, het is in ons belang, en doe eraan wat mogelijk is. Dank u.

De voorzitter: De heer Van Adrichem.

De heer Van Adrichem: Ja, voorzitter, ik steun het voorstel van het college om de motie aan te houden en, ja ik vind er ook nog wel wat punten instaan die van mij echt niet hoeven, zoals het laatste punt, dat vind ik, ja, dat

hoort eigenlijk niet in een motie. Maar dat terzijde, en ik ben er erg voor om gezamenlijk met de andere waterschappen samen te kijken, wat gaan we hieraan doen en, zodat we niet spreekwoordelijk voor Sjoerd, ons eigen pistooltje af gaan schieten.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Adrichem, De heer Van den Berg?

De heer Van den Berg: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou ja, op zich vinden wij dit best wel een prima motie om de problematiek van de rivierkreeftjes aan te pakken. Maar, we vinden ook wel dat dat moet passen binnen een bredere context van initiatieven binnen de unie en bij andere waterschappen. Dus in dat opzicht steunen wij wel het standpunt van het college om deze motie aan te houden. Maar, ja, ik probeer toch maar weer op de een of andere manier een brug te slaan of een oplossing te verzinnen, want het zou dan helpen als het college zich bereid toont om zo'n veldproef uit te voeren binnen het gebied van Delfland, en die bereidheid in te brengen in het overleg in unieverband. Dus dat Delfland gewoon aanbiedt in die overleggen die plaatsvinden, dat als het zou helpen om zo'n veldproef, of zo'n veldonderzoek te doen, dat Delfland bereid is om dat binnen zijn gebied uit te voeren. Nou ja, dat past dan misschien ook wel weer in de denklijn van de indieners van de motie, maar dat moeten ze zelf dan maar aangeven.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel. Ik vind op zich de motie ook sympathiek. Het is goed om de problematiek aan te pakken. Het is niet een probleem alleen voor Delfland, dus wat dat betreft ook goed om het breder in unieverband te doen. We steunen daarin het college om dit dan aan te houden. Wat dat betreft, er zijn ook geen zichten op die kosten. Ik vind het een, wat dat betreft een goed idee om het bij de unie aan te dragen en te zeggen, wij in Delfland hebben een gebied, of hebben wel, wij willen wel graag die veldproef doen. Maar dan ook dat er vanuit de unie wat geld meekomt, want ook andere waterschappen hebben er dan profijt mee. Wij hebben geen zicht op de kosten van zo'n veldproef en ook hoe klein het ook maar kan zijn. Het is wel duidelijk dat we om gemeenschapsgeld daarmee gaan. Wat dat betreft, wij zien ook duidelijk wel het probleem, want we weten het probleem met de ganzen, de ganzen geven een groot probleem in dit gebied en dat hebben we ook laten verwaarlozen, hebben we ook te weinig, en we moeten zeker niet de rivierkreeften, net als wat de ChristenUnie aangaf, drie en een half jaar geleden was er nauwelijks wat, ganzen twintig jaar geleden nauwelijks, en nu loop je over de ganzen. Dus wat dat betreft is dat heel belangrijk om te doen. Dus daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Dijkshoorn, ik zou graag vijf minuten willen nemen om even onderling te beraden om na te denken over alle input die we gekregen hebben met ons uiteindelijke voorstel. Ik heropen de vergadering en ik wil graag Hoogheemraad Jans de gelegenheid geven om een reactie te geven op alle input die we gehoord hebben.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Wij nemen het, Delfland neemt het probleem heel serieus. De rivierkreeft is echt een nationale aangelegenheid, we hebben net al gezegd dat andere waterschappen zich hier ook mee bezig houden en ook dit inbrengen in verschillende overleggen. Wij zullen dit oppakken samen met de unie en we gaan de unie daar ook actief bij de unie aandringen op het formuleren van een standpunt en het nemen van stappen. Wij zullen de unie voorstellen dat Delfland daarin participeert, dus dat Delfland daar ook actief een bijdrage aan levert. Voor wat betreft de financiën, wij brengen dit in beeld in dit wordt uitgevoerd binnen het bestaande budget, en wij zullen dit met name in samenwerking met andere waterschappen uitvoeren. Dank u wel.

De voorzitter: Dan geef ik graag tenslotte de heer Middendorp de gelegenheid om te reageren.

De heer Middendorp: Ja, ik denk dat ik namens de meerderheid spreek als we vaststellen dat het een probleem is wat aandacht verdient en dat het college met zoveel woorden heeft gezegd dat ze het probleem ook onderkennen. Daarmee is het eerste deel van de motie is denk ik, het doel is gerealiseerd. Het tweede punt is inderdaad samenwerken of binnen unieverband coördineren is denk ik, is uiteraard verstandig. Tegelijkertijd is de unie zeg maar niet de snelste, het snelste bureaucratische orgaan van Nederland, dus ik zou het vervelend vinden als, ik zou het jammer vinden als we dan 2019 als jaar om een veldproef te doen gaan missen. Uiteraard moet die proef nog ontworpen worden en moet daar een budget voor gevonden worden, daar heb ik ook eigenlijk niet zoveel over gezegd, want, nou ja, de details zijn de, is de rol van de secretaris-directeur. De garantie van mevrouw Jans om het binnen het bestaande budget te doen, denk ik dat iedereen daar blij op reageert. Ik heb een ding niet gehoord, we hebben nadrukkelijk ook aangedrongen om daar de maatschappelijke partijen beroeps- en sportvissers bij te betrekken, kunt u daar wellicht nog iets over zeggen?

Mevrouw Jans: Dank u wel, we zullen daar waar mogelijk, zullen we dat doen.

De voorzitter: Mag ik dan toch voorstellen dat, ik denk dat het duidelijk is dat het dagelijks bestuur in de geest van de motie handelt. Met name zullen we de belangrijke aspecten om dit echt met urgentie te agenderen in unieverband. En ik zou daarmee terug willen komen om te vragen of u de motie dan verder wilt aanhouden, de urgentie is er, wij spreken ook de bereidheid uit dat als de unie eenmaal gezegd heeft, van dit lijkt ons de gewenste aanpak in samenhang met andere waterschappen, dat Delfland dan niet achteroverleunt, maar daar actief in gaat participeren. En dan zullen we dus helder maken wat daar, wat de personele inzet is, wat de kosten zijn en daar een oplossing voor vinden. Dat is volgens mij de essentie van de motie, ik zeg bewust niks even over de kreeftenbisque, dat is, het gaat mij echt om het probleem, en volgens mij adresseren we dat en vraag ik u of u de motie wilt aanhouden.

De heer: Ja, wij hebben overlegd en wij willen onder deze voorwaarden, die u net zelf geschetst heeft, de motie aanhouden. We spreken wel de hoop uit dat het zeg maar, voordat uw periode ten einde loopt, in dit collegeverband, dat u ons daar al over terug bericht.

De voorzitter: Wij zullen u informeren. Mag ik, meneer Hombergen dan, laatste opmerking.

De heer Hombergen: We hadden een laatste korte opmerking na deze informatie VV en in VV bijeen. Dank dat de motie wordt aangehouden, ik zou wel heel graag hebben dat als het college terugkomt met het voorstel van hoe we dit werkelijk gaan doen, dat dan we niet alleen een toezegging hebben dat het binnen budget is, maar ik wil ook weten hoeveel budget hiervoor gebruikt wordt. Omdat er altijd een verschuiving in prioritering binnen dat budget moet gebeuren. Dat ik ook wil weten wat er vervalt, want zoveel ruimte binnen dat budget is er ook weer niet. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel meneer Hombergen. Ik heb geprobeerd het aan te geven dat we inderdaad transparantie willen geven over inzet, zowel van persoon als van middelen. Dank u wel dat u de motie wilt aanhouden en voor de goede orde, maak ik u er toch even op attent dat de datum nog even aangepast moet worden want dat is natuurlijk niet 2019, maar 2018.

B.03 Voorstellen Unie aanpassing belastingstelsel en standpuntbepaling Delfland (BOB)

De voorzitter: Dan wil ik nu dit agendapunt sluiten en overgaan naar agendapunt drie, voorstellen unie aanpassing belastingstelsel en standpuntbepaling Delfland. En ik wil graag mijn collega Hoogheemraad Smits de gelegenheid geven om een paar inleidende opmerkingen te maken voordat we u de gelegenheid geven uw mening kenbaar te maken. Dank u wel.

De heer Smits: Dank u wel, voorzitter. Staccato, gelet op de tijd. Het is inmiddels denk ik vijf jaar geleden dat in de '...' studio een bijeenkomst van de unie heeft plaatsgevonden, waarin een rapport van de OESO werd gepresenteerd over de kwaliteit van de waterstaatkundige werken in Nederland. De bevindingen die waren prima, maar een van de conclusies was, Nederland heeft totaal niet in de gaten tussen de oren, in hoeverre zij, dat zij afhankelijk zijn van hun leven, kwaliteit van leven, door de waterstaatkundige werken, dus daar zou wat aan moeten gebeuren. Een van de suggesties, we proberen ook een aantal incentives aan te brengen in het bestaande belastingstelsel om dat wat meer tussen de oren van de belastingbetalers te krijgen, profijtbeginsel, betaald, en dat soort dingen. Dat heeft de unie opgepakt door een commissie samen te stellen, commissie aanpassing belastingstelsel, CAB afgekort. Die pakweg drie jaar geleden van start is gegaan met vertegenwoordigers uit verschillende waterschappen met allerlei deskundigen. Die gekeken hebben naar bestaande belastingssystemen, pogingen hebben ondernomen om tot een nieuw systeem te komen, dat is uiteindelijk ook gelukt. En in dat systeem is een heel zorgvuldige procedure gehanteerd van overleg met de waterschappen en steeds teruggekoppeld, ze zijn hier langs geweest om te horen wat wij ervan vonden. De uitkomsten daarvan zijn met u gedeeld. Uiteindelijk is dat een heel zorgvuldig proces geweest dat uiteindelijk wel, wat ik net al zei, drie jaar heeft geduurd. Inmiddels heeft de CAB haar werkzaamheden afgerond en haar resultaten aangeboden aan het bestuur van de unie, het uniebestuur. Die de adviezen van de CAB op een aantal onderdelen heeft aangepast, geamendeerd zou je kunnen zeggen. Nou, dat advies dat is pakweg deze zomer, dat heeft u ook kunnen waarnemen, toegezonden aan de verschillende waterschappen. Daar is het aan de orde geweest in het dagelijks besturen en de algemene besturen, die zijn er althans over geïnformeerd en het voornemen was om in de maand september, dat is deze maand, met elkaar conclusies te trekken over de voorstellen die de unie heeft gepresenteerd. Een van die voorstellen van de unie was dat bijvoorbeeld een variant zou worden aangeplakt op het advies van de belastingadvies commissie dat de waterschappen ruimte kregen om 15% in de plus en de min af te wijken van wat de uitkomsten, de reken, moet wel voor wat betreft de belasting zou zijn. Nou, dat is gezonden aan alle waterschappen. Dat heeft geleid tot nogal wat ruis, allerlei belangorganisaties hebben zich ook gebogen over die voorstellen, ik duid met name op de Ito organisaties, natuurorganisatie, heel begrijpelijk overigens ook. En dat heeft het uniebestuur doen besluiten om het aanvankelijke traject om op 11 of 12 oktober in een unieledenraadsvergadering een definitief besluit te nemen over de unievoorstellen, om die te verschuiven naar december van dit jaar, zodat wij vanaf dit moment tot pakweg begin december eind november kennis kunnen nemen van de opvattingen bij de andere waterschappen. Dat leefde heel breed, bij de andere waterschappen, ze zouden graag wat meer tijd hebben om over een aantal dingen na te denken. Nou, die wens is vanuit het uniebestuur ook weer, dat biedt ons de kans om toch alvast een voorschot te nemen op die definitieve besluitvorming. We hebben in de commissie BOB drie weken geleden gesproken over de voorstellen van het uniebestuur. Op hoofdlijnen heb ik daar de conclusie getrokken, ik kan me wel instemmen met de lijn die daar is ontwikkeld, zij het, wat ook vanuit het dagelijks bestuur van dit waterschap werd gezegd, een conditio sine qua non, voor Delfland is dat in elk geval, dat wij bij een definitief voorstel ruimte moeten hebben om, voor wat betreft de stelling van de tarieven, 15% in de plus en 15% in de min te kunnen hanteren om tot aanvaardbaar tarievenniveau te komen. En het tweede punt wat nadrukkelijk naar voren werd gebracht, wat heel breed gedragen wordt, van ga niet via de belasting van het oppervlaktewater een belastingstelsel introduceren waarbij wij geld weghalen, wat we vervolgens

deponeren bij een andere belastingontvanger, de rijksoverheid. Dat zijn twee nadrukkelijk gesignaleerde condities. En daarnaast leven er nog andere wensen, ik denk aan natuur, opmerking gemaakt over de tarieven. Het voorstel van het college is nu om vanochtend met elkaar toch de discussie aan te gaan over het voorstel van het uniebestuur wat er nu ligt. Met daarbij de kanttekening van het college, voorwaarde de 15% plus en min, het niet doorsluizen van belastinggeld wat wij gaan innen naar de rijksoverheid, en voor '...' leven er waarschijnlijk in uw midden allerlei opvattingen, waarvan het college het op prijs stelt als u die nadrukkelijk naar voren wilt brengen, dat u ook poogt daar een meerderheid voor te krijgen, met andere woorden, dan zou mijn voorstel zijn, voorstel van het college zijn om daar een motie over in te dienen dat kan heel beknopt, ik denk bijvoorbeeld dat natuur voor wat betreft de tariefstelling een aantal wensen heeft, maar ik zou ook willen weten hoe breed dat gedragen is zodat we dat mee kunnen nemen. De bijeenkomst van 13 oktober in besluitvormende zin gaat niet door, ik heb morgen een eerste overleg van de commissie CBCF, waar die fiscale en financiële zaken aan de orde komen. Daarin peilen wij wat de opvattingen zijn voor zover nu bekend in de verschillende waterschappen, dat wordt dan weer teruggelegd. Ik hoop u daar ook over te informeren. En dan volgt daarna een traject met een commissie BOB vergadering en een uiteindelijke verenigde vergadering ergens in november, waarin in u een definitief besluit moet nemen over de voorstellen die er dan liggen, want het kan zijn dat vanuit de consultatie die de unie uitvoert, dat op bepaalde onderdelen er een wijziging zou kunnen plaatsvinden. Dus mijn voorstel is om, mede ook gelet op de tijd, om de discussie op hoofdlijnen te houden, zodat ik een beeld kan krijgen van hoe de opvattingen variëren, leven binnen deze, dat neem ik dan mee morgen naar de CBCF vergadering en dat krijgt dan verder zijn vervolg zoals ik dat net heb gead. Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, dan wil ik nu graag u de gelegenheid geven opmerkingen te maken. Ik zou dit keer voorstellen om een keer ergens anders te beginnen, dus met de Fractie Integer Liberaal, mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Dank u wel voorzitter. Het voorstel voor de wijziging van het belastingstelsel van unie van waterschappen. Ik heb als eerste een procedureel punt. Er wordt in het voorgestelde besluit verwezen naar een voorgesteld standpunt en dat voorgestelde standpunt hoort wat mij betreft in dat bestand zelf thuis. En nu moet je maar even gaan bedenken waar dat zou kunnen staan. Ik heb daar overigens gebeld, maar ik vind dat het in het besluit hoort. Vervolgens, in de commissie BOB hebben meerdere fracties aangegeven dat zij de uitgangspunten wel steunen voor de herziening maar dat ze onmogelijk op dit moment kunnen overzien wat de gevolgen zijn voor de tarieven voor hun achterban. En het is wat betreft fractie Integer liberaal zeer raadzaam dat de VV vinger aan de pols kan houden bij de verdere uitwerking en tussentijds kan beslissen over tussenproducten en de richting van de belastingherziening. Dat een nieuwe weeffout te allen tijde dient te worden voorkomen en dat daarom het voorstel van het DB aanvulling behoeft. Daarvoor heb ik een deelamendement opgesteld waarin het volgende wordt gezegd, Delfland ondersteunt in beginsel de voorstellen van het Uniebestuur, de VV ondersteunt de uitgangspunten van de voorstellen maar kan de gevolgen voor de tarieven onvoldoende overzien. Daarom wenst de VV bij de verdere uitwerking vinger aan de pols te houden. De VV dient de gelegenheid te krijgen een standpunt te bepalen over tussenproducten en richting. En dan ten tweede wil ik het graag even hebben over de optie om riooloverstorten te belasten met een tarief van vijf VE. Ten eerste begrijp ik dat die vuillast van riooloverstorten niet gemeten wordt maar, dat het niet gemonitord wordt. Ik hoor graag van het college of dat ook inderdaad zo is. Een tarief van vijf VE vormt natuurlijk daadwerkelijk geen prijsprikkel om overstorten aan te pakken. De investeringen om overstorten te saneren zijn veel groter en een prijsprikkel van vijf VE is dus niet effectief. Bovendien levert het ook allemaal extra administratieve lasten op omdat we elkaar aanslagen gaan sturen. Fysieke ruimte voor de maatregelen is vaak beperkt, zeker in stedelijk gebied. Het is niet wenselijk dat overheden elkaar belasten, dat is dus rondpompen van geld en wat ik al zei administratieve lasten. En je loopt het risico dat waterschappen,

dat gemeenten ook waterschappen gaan belasten voor zaken waar we nu ook niet voor belast worden zoals de WOZ-vrijstelling voor awzi's en dat je daar dus discussies over krijgt die we helemaal niet willen. Daarom heb ik een amendement voorgesteld en dat is een toevoeging aan het standpunt en dat luidt, Delfland geeft de voorkeur aan een convenant saneren boven riool, saneren riooloverstorten boven de optie om riooloverstorten te belasten met een tarief van vijf VE. De argumentatie luidt dat een tarief van vijf VE gezien de kosten van het saneren van overstorten geen effectieve prijsprikkel is. En dat rondpompen van geld tussen overheden dient te worden voorkomen. Bovendien heeft het mogelijk repercussies voor heffingen van gemeenten richting waterschappen. Dus ons voorstel is van, ga gewoon afspraken maken met de Unie en met alle gemeenten om overstorten te saneren. Maak een convenant, dat is waarschijnlijk veel effectiever dan vijf VE als prijsprikkel. Die voldoet namelijk gewoon niet. Dan staat er in het stuk nog iets over een onderzoek naar de heffing bij glastuinbouwbedrijven voor de substraatteelt. Wij willen hier graag een bijdrage aan leveren zegt Delfland en ik zou dan toch op zijn minst wel willen toevoegen, bij dit onderzoek dient de glastuinbouwsector adequaat te worden betrokken, zowel op nationaal en landelijk niveau als per waterschap. En de achterliggende motivering is, wij hebben als Delfland heel veel geïnvesteerd in goede contacten met de glastuinbouwsector. En het is van groot belang om ze dus adequaat te betrekken als we dit soort onderzoeken gaan doen. Ik heb deze zaken verwoord in een amendement wat ik graag even aanbied.

De voorzitter: Ik zie dat het amendement ondertekend is door de fractie Integer Liberaal en ook 50PLUS, vier handtekeningen. Normaal gesproken lees ik altijd het volledige amendement voor maar gelet op de lengte, de essentie, stel ik toch voor om daar even vanaf te zien. Ik weet ook niet helemaal zeker of we het concept van het deelamendement kennen, dus misschien moeten we het ook behandelen als gewoon drie amendementen. Eén amendement dat betrekking heeft over het duidelijk maken van dat het een punt is in beginsel en dat de VV bij de besluitvorming betrokken wil blijven. Het tweede amendement heeft dan betrekking op wat mevrouw Hilders noemde, de riooloverstorten. En het derde amendement heeft betrekking op het adequaat betrokken worden van de glastuinbouwsector. Dank u wel, dan wil ik graag nu het woord geven aan de Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. De hoogheemraad heeft verwoord dat er inderdaad een bespreking is geweest in de commissie BOB. Maar ik moet zeggen dat ik toch een ander beeld heb bij de commissie BOB. Ik had al heel veel meer zorgen gehoord over de uitwerking van de CAB voor de toekomstige belastingheffing. Ik heb gehoord dat de meeste mensen de uitgangspunten zoals aan de commissie meegegeven best wel ondersteunen en ook het beeld van de OESO. Maar de uitwerkingen zoals die er zijn, daar zijn wel heel erg veel vraagtekens bij, de uitwerking, de gebiedsplannen hoe die ontwikkeld worden en dergelijke. Wat dat betreft zien we dat het college de toonzetting van de reactie wil formuleren als een ja, mits. We zijn akkoord maar we hebben een paar kanttekeningen. En wat betreft de PvdA is dat toch wel een paar stappen te ver. En wat ons betreft zou het akkoord zijn nee, tenzij. Want we hebben toch wel een aantal serieuze zorgen. En wat ons betreft kunnen we daar niet zomaar mee doorgaan. We hebben er een flink aantal maar ik zal voor u een selectie maken van de punten die wij toch wel als serieus, dus een no-go vinden. Een eerste punt is de procesgang zoals die is gegaan van het advies van de commissie BOB aan de Unie. Want de Unie heeft daarin gemuteerd. De Unie heeft een tweetal dingen, een heleboel dingen veranderd maar in ieder geval een tweetal dingen. Het eerste is dat de bijdragen van natuur flink omhooggaan en de Unie heeft dat percentage omhoog en eigenlijk niet goed onderbouwd waarom dat is gedaan. Daar hebben wij zorgen over. Een tweede is ook dat de Unie de bandbreedtes heeft vergroot voor de toepassing van het systematisch denken. En die is nu gezet op plus vijftien of min vijftien procent. En waarom dat zo groot is geweest, heeft de Unie wat ons betreft ook niet voldoende onderbouwd. Als we kijken naar de inhoud of de uitwerking van het nieuwe belastingstelsel, dan zien we nu al dat er een behoorlijke verschuiving is van lasten naar de inwoners.

Het bedrijfsleven gaat minder betalen en grosso modo gaan in ieder geval bij Delfland de inwoners veel meer betalen. En dat verontrust ons omdat het puur een ander systeem is zonder een beleidsmatige onderbouwing waarom dan die verschuiving hier ook geïmplementeerd zou moeten worden. Een derde punt wat wij missen is het goed gebruik van prikkels en het geven van handelingsperspectief aan de inwoners. Dat handelingsperspectief om bijvoorbeeld de vervuiling tegen te gaan van water wordt wel gegeven aan het bedrijfsleven. Dus je mag verwachten dat over een aantal jaren hun lastendruk verder omlaag zou gaan en helaas zal dat ten koste gaan van de bewoners want de variatie in kosten is niet zo groot als de teruggang in bijdrage vanuit het bedrijfsleven zal zijn. Maar verder zien we ook dat gewoon aan prikkels tot goed gedrag, dat daar weinig uitwerking aan wordt gegeven. En dat er nu domweg kansen worden gemist. En wat dat betreft zou ik toch eigenlijk aan de commissie willen uitnodigen om verder te kijken naar goede prikkels om het gewenste gedrag in ons gebied en enig handelingsperspectief aan de inwoners te geven. Ik heb daar bij de commissie al een paar voorbeelden van gegeven, namelijk om bijvoorbeeld de inzuiging van water naar het grondwater te verbeteren, om waterverbruik meer te koppelen aan de heffing en dergelijke. En ik denk dat er een heel pallet aan mogelijkheden voor is en die zijn er nu niet. De enige handelingsperspectief voor wat betreft rioolbelasting zie ik, is het beperken van de geboortes. Maar ik denk niet dat wij als waterschap daarover gaan. Aldus, wat ons betreft is de toonzetting van de brief nee, tenzij. En ik wil u ook zeer verzoeken om dat gedeelte ook in uw brieven aan te geven, dat u niet namens de hele VV spreekt. Ik dank u.

De voorzitter: Dan wil ik nu graag het woord geven aan de heer Schouffoer. De heer Schouffoer heeft mij verzocht of hij Nee, toch niet? Oké.

De heer Schouffoer: Nou voorzitter, dat doen we de volgende keer om tijds wille. Ik had heel graag mijn bijdrage staand gedaan omdat me dat beter afgaat, ik blijf nu gewoon even zitten. De opdracht van de Unie aan de commissie CAB luidde om een voorstel te maken voor een toekomstbestendig belastingstelsel dat uitlegbaar, transparant, robuust, rechtvaardig, maatschappelijk gedragen, eenvoudig uit te voeren en doelmatig is. Naar mijn mening is dat niet gelukt. Ik moet helaas constateren dat de voorstellen onder andere leiden tot een disproportionele verhoging van waterschapslasten voor natuur die de financiële draagkracht van de vele bos- en natuurterreinen, eigenaren te boven gaat. Een adequate onderbouwing van deze lastenverzwaring ontbreekt en bovendien is de voorgestelde bekostigingssystematiek voor de watersysteemheffing onnodig ingewikkeld. Dit versterkt het gevoel van onrechtvaardigheid en subjectiviteit. Mijn achterban, de Vereniging van Natuur- en Boseigenaren, acht het voorstel daarom onacceptabel, overigens net als een aantal andere partijen waaronder LTO Nederland. De voorgestelde wijzigingen voldoen niet aan de eerder gestelde criteria voor een toekomstbestendig belastingstelsel en zijn een ontoereikende uitwerking van de opdracht. Ik wil dat graag toelichten. De kostentoedeling op basis van de bbp-methode werkt subjectiviteit in de hand. Er zijn geen criteria voor een objectieve verdeling van de kosten tussen de verschillende categorieën belastingbetalers. Het is nagenoeg onmogelijk om objectief te bepalen wie in welke mate belang heeft bij het onderhoud van watersystemen en beheer van de hoeveelheid water. Wanneer een waterschap een hoogwatergang baggert is immers niet te zeggen wie daar nou meer belang bij heeft, de boer of de stedeling of het natuurgebied. Dit werd overigens al beschreven in een memorie van toelichting op de wijziging van de Waterschapswet in 2005, 2006. Het toerekenen, dus ik citeer, van maatregelen of voorzieningen naar bijzondere groepen van belanghebbenden impliceert overigens niet dat een kostentoedeling op basis van een precieze kostenveroorzaking mogelijk zou zijn. Citaat nog steeds. Het bepalen van de mate van het effect van de maatregel voor elke categorie afzonderlijk en op basis daarvan de kostentoedeling vaststellen, is in de praktijk, zo hebben we al vaak gemerkt, een zeer moeilijke en theoretische en weinig transparante aangelegenheid. Heel veel Waterschappen zijn destijds daarom en zeer verstandig overgestapt op een methodiek gebaseerd op de waardeverhouding. Een methodiek gebaseerd op

de kosten voor veroorzaking werd in praktijk immers als ondoorzichtig en ingewikkeld ervaren. Die bandbreedtes, de bestuurlijke bandbreedtes, dat is één van de maatregelen die de Unie heeft toegevoegd aan het CAB-voorstel, daarmee kunnen waterschapsbesturen, ook dit bestuur, beslissen in hoeverre bepaalde categorieën belastingbetalers meer of minder gaan betalen ten opzichte van de kostentoedeling op basis van de bbp-methode. Dit in combinatie met de voorgestelde methode kostentoedeling zelf maakt het belastingstelsel wel heel erg gevoelig voor de politieke discussie. En begrijp me niet verkeerd, ik ben voor een politieke discussie maar die moet wel te volgen kunnen zijn voor de inwoners en bedrijven in ons gebied. Moeilijk uitlegbare of onbegrepen keuzes kunnen door de benadeelde belastingplichtige als willekeur worden ervaren. Al helemaal als de burens in de polder aan de overkant van de weg of aan de overkant van de straat of aan de overkant van de sloot dertig procent minder betalen aan het buurwaterschap voor ongeveer dezelfde diensten die zij vanuit hun keukenraam kunnen zien gebeuren. Of misschien wel voor minder. En er zijn op dit moment om allerlei uitlegbare omstandigheden hele grote tariefverschillen tussen de waterschappen. En de hoogheemraad financiën heeft daar net nog op gewezen dat de kosten in Schieland of de druk in Schieland vele malen kleiner is dan die in Delfland. En ja, wat gaat er nou gebeuren als we, als die waterschappen allemaal knoppen bij zich hebben waar ze aan kunnen draaien en die verschillen en die tariefverschillen in het gebied nog veel en veel groter worden? Het lijkt met dat we zo flink meer bezwaarschriften en rechtszaken tegemoet kunnen zien. En dat zal ook leiden tot hogere perceptiekosten. Dan het profijtbeginsel in de categorie ongebouwd. In het voorstel voor de kostentoedeling van de watersysteemheffing wordt gesteld dat hieraan het profijtbeginsel ten grondslag ligt. Het uitgangspunt van het profijtbeginsel is echter dat de meeste kosten van overheidsdiensten in rekening worden gebracht bij hen die daar het meest profijt van hebben. In de voorstellen van de Unie van Waterschappen is dat voor de categorie ongebouwd niet het geval. Ten onrechte wordt verondersteld dat iedere hectare ongebouwd, ongebouwd natuur of ongebouwd landbouw, binnen deze categorie evenveel profijt zou hebben. Ja, is dat een eerlijke verdeling? Het nieuwe stelsel? Nou, geachte voorzitter, een aantal principiële en fundamentele opmerkingen hierbij. Het was de OESO die een aantal kritische kanttekeningen had, juist over de uitlegbaarheid van het systeem en het waterbewustzijn. Ik zei net, als dat de commissie niet gelukt is een stelsel te ontwerpen dat tegemoetkomt aan deze voorname aanbevelingen van het OESO. Het voorstel, het nu voorgestelde systeem is mijn inziens nog moeilijker uit te leggen. Moeilijk uitlegbare problemen in het oude stelsel worden vervangen door een even moeilijk of nog moeilijker uitlegbare oplossingen. Er vindt een lastenverzwaring plaats die eigenaren en pachters en inwoners in de problemen brengt. Overigens, Natuurmonumenten Zuid-Hollands Landschap en de Federatie Hollands Particulier Grondbezit, die hebben een brief gestuurd aan ons VV, die zal ik hier inlassen. Ik heb per fractie een afschrift van die brief vanochtend op de tafels neergelegd. Ook voorstellen voor de andere heffingen, met name de verontreinigingsheffing zal grote groepen inwoners in de problemen brengen. Leon Hombergen die wees daar al op en dat zijn dan ook juist de mensen, grote gezinnen, die al aan de verkeerde kant van de rekening zitten. En ik neem aan dat daar anderen ook nog wel op in zullen gaan. Voor mijn achterban zullen de beheerlasten natuur fors omhooggaan en die zijn onvoorzien. En dat geldt niet alleen voor de zogenaamde particuliere terreinbeheerde organisaties maar dat geldt ook voor een groot aantal agrariërs en andere organisaties en particulieren die nu worden aangeslagen voor het natuurtarief. Het gaat ten koste van het natuurbeheer en ook vaak ten koste van de verdienmodellen van de agrarische en de biologische boeren. Het gaat ook ten koste van het beheer van een collectief goed, namelijk natuur waarin iedereen, inwoners en bedrijven, baat van heeft. In de brief die ons AB vandaag kreeg, wordt dat onder andere uiteengezet. Het behoud van biodiversiteit is geen hobby van natuurbeheerders, of dat nou Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten of het Zuid-Hollands landschap is of dat dat agrarische natuurbeheerders zijn. Natuur is een noodzakelijke voorwaarde voor ons bestaan. De natuurlijke apotheek biedt soelaas tegen plagen en ziektes en iedereen, inwoners, bedrijven en het Waterschap heeft daar profijt van. Ik ga afronden, voorzitter. Waarom blijft het huidige belastingstelsel wat mijn achterban betreft ongewijzigd? Zoals de CAB en de Unie

ook al concluderen, is er geen urgentie voor een fundamentele stelselwijziging. Het belastingstelsel van de waterschappen functioneert op dit moment redelijk goed tot goed. En natuurlijk zijn er een aantal verbeteringen waarbinnen het huidige stelsel nodig, zoals het herstellen van de weeffout. En daarover denkt mijn achterban net als de LTO overigens graag over mee. Ik heb kennis genomen van de voorstellen van het concept reactie van Delfland bij de voorzitter van het Uniebestuur. En die kernboodschap zoals ik die gevonden heb in de stukken, die kan ik niet onderschrijven. Op heel veel punten kan ik die niet onderschrijven. En ik zou, mijn kernboodschap zou zijn dat Delfland aan het Uniebestuur zal verzoeken om een ander bericht te sturen, dat Delfland een ander bericht stuurt aan de Unie met als kernboodschap dat het oude systeem verbetering behoeft maar dat renovatie beter is dan de nu voorgestelde nieuwbouw. En ik heb ook begrepen dat een aantal waterschappen waar deze discussie al is gevoerd, ook met die boodschap naar de algemene vergadering van de Unie zullen gaan. Voorzitter ik wil u vragen om beide afschriften, beide boodschappen, hoe die dan ook naar de Unie gaat, een afschrift van de notulen van deze vergadering bij te sluiten. Dank u wel.

De voorzitter: Helder. Dank u wel, de heer Nanninga.

De heer Nanninga: Ja. Dank u wel voorzitter. Ik heb om te beginnen een vraag aan de portefeuillehouder, het CAB heeft voorgesteld om natuur voor 20 procent te belasten. En het Uniebestuur heeft in al zijn wijsheid besloten om daar 30 procent van te maken. Kunt u dat straks nog even toelichten? Want zoals ik heb gezegd in de commissie BOB die overigens zeer goed genotuleerd is, is natuur natuurlijk een collectief goed en kent geen verdienmodel. En de vraag is hoe dat gefinancierd wordt. Ik zie nu net hier in het stuk dat dat echt gigantische grote verhogingen betekent en laten we eerlijk zijn, die natuur is voor iedereen, van iedereen. Ik reageer ook even meteen op de amendementen van mevrouw Hilders. Daarin staat onder andere dat zij voorstander is van een tussentijdse rapportage. Ik denk dat dat een heel goed idee is om eventueel tussentijds te kunnen ingrijpen. Over de riooloverstorten, daar zit, daar is veel voor te zeggen maar ik denk dat een prikkel altijd wenselijk is en dan kom ik meteen op het hoofdpunt van, is hier niet meteen al sprake van een weeffout? Het is werkelijk onbegrijpelijk dat er niet veel harder is gewerkt aan het belonen van goed gedrag, om dat op allerlei punten mee te nemen. Men gaat uit van zuiver het belasten van allerlei groeperingen maar het is toch onbestaanbaar dat het ene bedrijf even zwaar wordt belast als het andere terwijl de een alles doet om vervuiling et cetera tegen te gaan en het andere bedrijf doet niets? Hetzelfde geldt voor de agrariërs en de tuinders. Het is toch onbestaanbaar dat mensen op dezelfde wijze worden belast? En eigenlijk ook, zou je dat kunnen zeggen voor de huishoudens. We hebben het al eventjes gehad in de commissie over de twee personen die in de jacuzzi zitten en de zes personen die nauwelijks water verbruiken of andere vervuiling doen. Die mensen kan je niet op dezelfde wijze belasten, daar moeten prikkels zijn om het een en ander aan kosten, om lagere vervuiling om die te belonen. Prikkels voor goed gedrag, volgens mij is dat in de commissie ook meerdere malen naar voren gebracht door meerdere partijen, ik heb de portefeuillehouder daar niet over gehoord. De heer Hombergen heeft dat ook al opgemerkt. Een ander punt wat ik belangrijk vind voor Delfland en ik heb dat, dat is ook goed genotuleerd, ik heb het toen gehad over de diffuse vervuiling door de landbouw. Dat wordt niet belast omdat dat weer, omdat dat weer, omdat dat lastig is om terug te "definiëren". Mijn buurman heeft ook verschillende voorbeelden gegeven van, het is heel moeilijk om zaken door te belasten. Maar het gaat natuurlijk niet om het belasten, het gaat om het terugdringen van de vervuiling. En je zou moeten zeggen, daar moet worden op ingezet. Mevrouw Hilders noemde de riooloverstorten, een convenant daarvoor. Nou, dat is een goede gedachte want dat gaat natuurlijk over de vervuiling, het gaat niet over het belasten. Voorzitter, ik rond af. Wat moeten wij met dit besluit? Want het is heel moeilijk om alle ideeën en gedachten in een besluit samen te vatten. Want ik herken bijvoorbeeld niet de boodschap die is gebracht in de commissie BOB. Dit is een hele ruwe samenvatting. Dus ik vraag u ook als portefeuillehouder om daar wellicht een ander model voor te kiezen, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Middendorp.

De heer Middendorp: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik ben even alle goede info aan het verwerken. Dat hoort u wel, u hoort het knarsen, denk ik. Ik steun de heer Schouffoer in zijn opmerking of de heer Schouffoer steunt mij in mijn opmerking dat dit stelsel nodeloos ingewikkeld is. En nodeloos ingewikkeld wil ik u, omdat dat zeg maar zo nodeloos is, wel even toch, niet nodeloos is, toch even toelichten. Op dit moment hebben we een indeling, minder dan 500 inwoners per vierkante kilometer hebben we een bandbreedte van twintig tot veertig, tussen de 500 en de 1000 inwoners per vierkante kilometer hebben we een bandbreedte van dertig tot vijftig en voor waterschappen met meer dan 1000 inwoners hebben we veertig tot zestig. En gelukkig hebben we niet ook nog een bandbreedte voor waterschappen met meer dan 2000 inwoners, anders waren wij als Delfland waarschijnlijk helemaal de Sjaak. Dit is, om het maar netjes te zeggen, arbitrair. Want we hadden ook 400 kunnen kiezen, of 600 of 800 of ik weet niet wat. En er zit geen weging in natuurgebieden, dit is arbitrair. De Unie heeft dat ook ingezien. Of de Unie, de commissie CAB heeft het ook ingezien en die heeft eigenlijk briljant gezegd van, nou weet je wat, we maken gewoon een formule, dat is een tamelijk ingewikkelde formule met, u heeft gezien, met maar liefst vier cijfers achter de komma in een coëfficiënt. Dus dat suggereert de nodige nauwkeurigheid. We maken een formule. En inderdaad als je die formule toepast, met het stijgen van de inwonersdichtheid neemt dan ook het kostenaandeel toe. Het neemt logaritmisch toe, maar goed, dat neemt toe. Maar let op, nu is het wel, ik zeg maar u als iemand van de faculteit der Wis- en Natuurkunde, u moet dat toch kunnen begrijpen? Dat als je vijftien punten naar boven mag schuiven en vijftien punten naar beneden mag schuiven op een bandbreedte van twintig, dat het dan eigenlijk wel hartstikke moeilijk wordt om niet gewoon ergens in die bandbreedte alles, het hele gebied te kunnen beslaan? Theoretisch is het mogelijk dat hij op, in het geval van Delfland, op 59 procent zit, dan mag hij zakken naar 44, inderdaad, dat is niet 40. Maar onze gedachte is, moet u luisteren. Als wij een formule maken die zo precies is met vier cijfers achter de komma, als die zo nauwkeurig is. En vervolgens zeggen van nou, en nu gaan we met een dartpijltje gooien om te kijken wat ons goed uitkomt in willekeurig welk waterschap, dan moeten we die fictie wegnemen van de burger. En dan moeten we gewoon zeggen, burger u heeft pech, u woont in een waterschap met meer dan 1000 inwoners, dit is, tussen deze bandbreedte is het bestuur vrij om een keuze te maken. Dat was mijn eerste punt. Het tweede punt, ik moet even goed kijken of ik de goede, is inderdaad de prikkels. En dat is volgens mij een fundamenteel punt. Vooropgesteld is dat de Algemene Waterschapspartij voorstander is van prikkels. We hebben weleens wat gezegd over tegeltaks en over rioolbelastingen, hoe je dat zou moeten integreren. Tegelijkertijd is het bij ons weten zo dat de Waterschapswet uitgaat van het verdelen van de kosten en dat er dus nadrukkelijk geen prikkels inzitten. En dat is een dilemma, dus zolang dat overeind blijft, dat we gewoon de kosten die gemaakt worden... Het waterschap mag niet sparen, de begroting is 220 miljoen per jaar, we moeten daar precies. Dan is het tarief, volgt uit de begroting. Dat maakt het wel lastig want dan krijg je inderdaad wat ik zou noemen van die kleine prikkeltjes. Want linksom of rechtsom, een riooloverstort met vijf VE of VVE "belasten", daar ligt niemand wakker van behalve dat het irritatie geeft. En wat je van een prikkel nou juist wilt, is dat je een gedagsverandering of in ieder geval een gedragsaanpassing krijgt. Dus ik ben er nog niet over uit wat ik hier nou van moet vinden. Maar ik vind in ieder geval óf we doen het niet, en daar zijn goede redenen voor, óf we maken die prikkel veel groter, misschien wel twintig VE of vijftig VVE. Want ik denk dat we dan een gesprek gaan krijgen met de gemeente om op termijn die rioolstorten versneld aan te pakken. Ik had u nog aangegeven over de CAB dat het in het geval van Delfland, komt de berekening van de Unie nog hoger uit dan de huidige 54 procent. Nou, dat is op voorhand, zeg maar een schot voor de boeg, maar dat is voor ons als AWP absoluut onacceptabel. We zijn al vreselijk duur, we betalen het meeste per inwoner in Delfland. Dus een verhoging daar moet u, dat zou ik niet graag willen dat we daarover met u in discussie moeten. En dan het laatste punt en dat is vreselijk ingewikkeld en tegelijkertijd, hoe belangrijk is het? Met alle respect, is natuur. En dat is eigenlijk ingewikkeld. Want op zich

steunen wij de vereenvoudiging van de gang van zaken door te zeggen, nou een hectare is een hectare. In de praktijk pakt dat inderdaad draconisch uit. U zegt, en dan ben ik het eens met de categorie natuur dat dat niet samenhangt. Tegelijkertijd moeten we constateren dat landelijk gezien 0,3 procent van de watersysteemheffing wordt gedekt door de categorie natuur. 0,3 procent. En die categorie, die is net als andere categorieën, die zit hier vanwege belang, betaling, zeggenschap. En ik doe hier misschien nu een heel radicaal voorstel. Maar zou het te overwegen zijn om de categorie natuur vrij te stellen van waterschapsbelasting en dan ook als categorie op te heffen? Is dat niet een veel zinnigere oplossing? Dan maken, nee, we maken... Ja, dat is misschien, u vindt dat misschien grappig, maar zo is het niet bedoeld. We maken...

De heer Schouffoer: Vrije interruptie. Ja, dat idee is vaker langsgekomen maar dan voor alle categorieën in dit stelsel. Dus de geborgde zetels, daar is zeker over na te denken, mijnheer Middendorp.

De heer Middendorp: Wat ik probeer te zeggen, is dat, er zijn drie categorieën die de waterschapsbelasting betalen. Natuur betaalt op landelijke basis gezien en ook zelfs in de meeste... In Delfland bijvoorbeeld 0,01 procent. Dat is gewoon ontzettend weinig. Daar hoeven we ons helemaal geen zorgen, dat kunnen wij best onderling verdelen, zou ik zeggen. Voor de individuele natuureigenaren, je zal maar duizend hectare natuur hebben liggen. Ja, dan is het een boel geld, ik bedoel dus...

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter, even ter interruptie. Ik hoor de heer Middendorp en ik heb ook zijn fractiegenoot gehoord in de commissie BOB. En mij staat bij dat in de commissie BOB zijn fractiegenoot juist pleitte om natuurterreinen 100 procent van het tarief van ongebouwd te laten betalen. En nu pleit hij er plotseling voor om de hele bijdrage maar te schrappen? Ja, is het linksom of rechtsom? Ik ben even echt helemaal de draad kwijt in de samenhang van het betoog van de AWP.

De heer Middendorp: Ik vind het fijn dat de geachte collega van de PvdA zo goed oplet wat de AWP zegt. U weet, wij zijn een kleine fractie maar we hebben een groot gewicht in dit huis. En dat blijkt maar weer. Maar u laat, ik was nog niet zover gekomen mijnheer Hombergen. Ik ben begonnen met te zeggen dat wij het eigenlijk, dat wij het verdedigbaar vinden dat je een hectare grond als een hectare grond belast. En dat wij vaststellen... En dat zou dus betekenen, dat heeft ook mijn collega Van Kasteren gezegd, dat zou betekenen dat je natuur voor 100 procent zou moeten belasten. Het is ook zo dat de AWP vindt dat de huidige manier van belasten van natuurterreinen is veel te laag. En ja, ik begrijp dat u niet van verhogingen houdt, ik houd ook niet van verhogen. Maar u heeft geen voorstel gedaan van nou, dat zou voor ons aanvaardbaar zijn. Wat ik nu zeg maar ter overweging meegeef want we gaan het helemaal niet besluiten nu. Wat ik ter overweging meegeef is om out of the box te denken en te zeggen van, nou kunnen we dat probleem van natuur niet gewoon allemaal voor onze rekening nemen? En de categorie natuur afschaffen of de categorie natuur gewoon onderbrengen bij ongebouwd. Dat is het punt wat ik naar voren wil brengen omdat allerlei correcties, of het nou 20 procent is of 30 procent. Ja, die zijn ingewikkelder uit te leggen dan te zeggen van, wij als waterschappen stellen de natuur vrij van waterschapsbelasting.

De heer Houtzager: Voorzitter, ik vind het heel sympathiek dat de heer Middendorp op deze manier mee wil denken met het probleem want ik wil het ook heel serieus benaderen. De natuur is van ons allemaal en er zitten geen verdienmodellen rondom of onder natuurgebieden. Daarom heeft ook natuur een apart onderdeel in de Rijksbegroting. De beheerders van natuurgebieden worden ook vanuit het Rijk gestimuleerd en ondersteund. Dat is regelgeving die het maatschappelijk belang van natuur ondersteunt. En ja, die regelgeving die wordt ook in de brief in verwezen, die voorziet niet in een hele grote stijging van de beheerlasten zoals nu

de consequentie van de nieuwe voorstellen van de Unie zouden zijn. Dus ik neem die handschoen graag aan. Maar ik concludeer met de heer Middendorp dat de voorstellen die er nu liggen niet gewenst zijn. Dank u wel.

De heer Middendorp: Ik was nog niet klaar, voorzitter.

De voorzitter: Wilt u uw betoog afmaken dan?

De heer Middendorp: Ik wil het uiteraard afmaken. Dat het- En dat is echt om na te denken over natuur. Daar gaat het Rijk over en daar gaan vooral de provincies over, daar gaan wij als waterschap niet over. En als u denkt dat wij in dit waterschap besloten hebben dat wij niet aan inkomenspolitiek willen doen, dan zouden wij ook kunnen concluderen dat wij niet aan natuurbeleid willen doen. En dat gaat, dat betekent niet dat wij natuur niet belangrijk zouden vinden, daar is, dat zou een misverstand zijn, ik zou dat ook vervelend vinden als mijnheer Schouffoer zou denken dat de AWP tegen de natuur is, dat is absoluut niet het geval. Maar wij denken dat...

De heer Schouffoer: Nou dat denk ik niet, maar ik denk wel dat u daar verkeerde ideeën over heeft.

De heer Middendorp: Dus wij vragen om- Als de Unie zou zeggen van, nou wij willen toch een-op-een een hectare voor een hectare, dan is de consequentie voor ons 100 procent voor natuur en dan moet de provincie dat dan maar oplossen. Wij vinden dat niet werkbaar. Dat lijkt ons niet werkbaar. Dus daar zijn we het met elkaar eens. En dan zeggen wij, nou dan nemen wij de vlucht naar voren, de andere kant op. En laten we dan gewoon de hele club vrijstelling geven. Want hoe we ook gaan rekenen aan natuur en hoe we het ook gaan willen belasten, het zal altijd te veel zijn gezien het geringe bedrag, landelijk 4 euro per hectare, voorzitter, 4 euro per hectare wordt er betaald. Dus ja. Hier laat ik het bij.

De heer Fekkes: Voorzitter toen ik werkte, zei ik regelmatig als ik weer een ingewikkeld voorstel zag van, daar haal ik mijn pensioen op. Als ik dit voorstel zie, vraag ik me af of ik dat überhaupt zou meemaken dat het nog geëffectueerd wordt. Ik heb gisteren uitgebreid naar de Algemene Beschouwingen zitten kijken. Als ik hoor wat wij hier al allemaal aan commentaren hebben, denk ik van, als dat het wetgevingstraject is dan denk ik dat ik daar toch maar weer een paar dagen voor uittrek om voor de televisie te hangen. Ik, ja, ik heb dat toch een twee keer zo eens doorgewerkt maar ik moet u eerlijk zeggen, u krijgt daar van mij niet de handen voor op elkaar. Ik vind het ontzettend ingewikkeld, ik denk dat het huidige systeem waar ongetwijfeld wat op aan te merken is, dat je dat simpeler zou kunnen aanpassen, weeffouten eruit halen. En uiteindelijk komt het er toch op neer in die discussie naar het wetgevingstraject, die krijgen we dan weer hier. Van, welk tarief komt eruit? Ja, nou ja, welk tarief eruit komt, het mag niet meer dan 15 procent schelen en daar kunnen we dan mee schuiven. Dus daar krijgen we ook weer oeverloze discussies over. Ja, er is wel gevraagd om een reactie aan de Unie, suggesties die ik heb gehoord daar zal ik me achter scharen. Ik heb ook het voorstel van mevrouw Hilders, ja, een ouderdomsmomentje even, mevrouw Hilders ondersteund. Maar uiteindelijk ben ik toch bang dat het weinig wordt, voorzitter. Dus laat ik het hier maar bij houden.

De voorzitter: Oké, dank u wel, de heer Kuijvenhoven.

De heer Kuijvenhoven: Ja, nou moeten we proberen nu allemaal niet in de grootste mineur terecht te komen natuurlijk. Maar na eerste lezing en die woorden heb ik ook gebruikt in de BOB, hoor ik over een evenwichtig en zorgvuldig voorstel. Ik denk dat dat grosso modo nog steeds geldt, alleen discussiërende weg en geconfronteerd wordende met allerlei opvattingen en aanvullende interpretaties is het maar de vraag of die evenwichtigheid als zodanig wordt ervaren. Ja, om te beginnen, ik ben blij met de twee elementen die hier zijn

aangescherpt. De portefeuillehouder heeft al aangegeven de flexibiliteit waarbij een brandbreedte van plus vijftien, min vijftien wordt gehanteerd. Dat biedt mogelijkheden voor maatwerk, in ieder geval passende maatregelen per waterschap door te voeren. Dus dat onderscheid ik ten zeerste. Daarnaast wordt ook met zoveel woorden gezegd, de systeemwijziging is niet bedoeld om bij het lozen van meer “...” op Rijkswater de Rijksinkomsten te verhogen. Ook dat is randvoorwaardelijk gesteld inmiddels en dat juich ik zonder voorbehoud toe. Wij zijn niet van het rondpompen van geld. Dat is trouwens ook een element wat mevrouw Hilders in een van de amendementen heeft aangegeven. Wij moeten proberen als functionele overheid niet een bijdrage te leveren aan het rondpompen van geld. Het aantal stappen voor het woonruimteforfait is voorzien in vier stappen. Wat ons betreft, als we het hebben over verhoging van flexibiliteit om nou ja, meerdere knoppen te bieden om laten we zeggen de eigen inrichting goed te regelen, zou het aantal stappen wel van vijf of zes kunnen worden gehanteerd. Mogelijkerwijs, de mogelijkheid zeg ik, de wenselijkheid en de gevolgen daarvan die zullen dan in een later stadium moeten worden bepaald. Een ander element en dat is ook in de BOB aan de orde geweest. En die zou ik graag vanuit mijn fractie als randvoorwaardelijk stellen. Dat een tariefsverhoging, de zuiveringsheffing van 93,50 naar 103 of zo niet acceptabel is. Dus wij, ons standpunt is dat wij dat huidige niveau van 93,5 wensen te handhaven. Het hele veld, ik wil niet zeggen slagveld, maar het hele veld overziende, het betekent toch dat elementen die hier naar voren worden gebracht over de procedure, commissie die al drie jaar bezig is en wij moeten het in drie weken klaren. Even overdrachtelijk bedoeld. Wij moeten inderdaad bezien. En ook dat is een element overigens wat ik terugvind in een van de amendementen van mevrouw Hilders, dat wij gaandeweg het komende traject de vinger aan de pols moeten houden en kijken welke koers en welke belangrijke zaken die wij tot nog toe hebben besproken wel zijn weg vindt. Ik ben ook wel een beetje bunzig dat we in hoge mate nu het tempo erin houden en dan straks worden geconfronteerd met zaken die we eigenlijk iets anders, iets genuanceerder zouden willen zien. Dus ik wens onszelf een goed en vruchtbaar de komende periode toe om dit goed te doen landen.

De voorzitter: Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn: Ja, dank u wel, voorzitter. Allereerst wou ik straks wel graag vragen, na de eerste ronde of er een ordevoorstel of iets dergelijks kan komen. We hebben vanmiddag een excursie gepland om kwart over één. Ik heb zelf nu het idee dat we dit straks niet uitvoering en goed kunnen bespreken en dat er geen goede afweging wordt gemaakt omdat we dan in tijdsdruk komen. Misschien een idee om toch over dit onderwerp straks een nieuwe VV of iets dergelijks uit te schrijven. Want ik voel mij niet geroepen om hier in allerhaast over dit onderwerp een besluit te nemen. Dan heb ik in ieder geval een aantal punten opgeschreven waar wij sowieso niet blij zijn met het strakke tijdschema. Het proces verdient op deze manier niet de schoonheidsprijs. We vinden het ook zeer zeker jammer dat tijdens de commissie van 4 september niet is verteld dat er een bijeenkomst was op 7 september. In de commissie waren er al veel ruis en veel vragen. En dat had toch mee kunnen worden genomen op 7 september. Fractie Ongebouwd blijft toch wel bezorgd met deze voorstellen. Dat komt voort vanuit het verleden en de oplossing van de afgelopen periode door de weeffout. Door de hoeveelheid aan knoppen kun je met het nieuwe systeem zoals het er nu uit ziet beter sturen. Maar dan ben je zeker afhankelijk van de politieke keuzes. Als fractie hadden we verwacht dat er een duidelijkere brief verwacht, met de standpuntbepaling van Delfland. Het nieuwe systeem biedt veel mogelijkheden maar daar kunnen we niet alle gevolgen van overzien. Op dit moment worden er door alle partijen punten ingebracht bij de Unie. Nadat al deze punten zijn beoordeeld, kunnen we als fractie pas een definitief oordeel geven. Bij een van de door ons gestelde vragen over de voorstellen was een vraag over de handleiding. Volgens ons hebben we die niet ontvangen. Zo ja, dan zou ik die graag bij de voorstellen van BOB geplaatst willen zien om het later nog na te zien. Of het allemaal straks nog transparant is, vragen wij ons ook af. Moeilijk uitlegbaar, de fractie natuur heeft het ook duidelijk verwoord. Wat betreft ook de gemeentes,

naast de CAB zijn er nog drie werkgroepen ingesteld, VNG, IPO en het ministerie die ook een advies over de financiering van het waterbeheer aan de minister doen. Daarom zal daar vast de betaling van de vijf VE's per riooloverstort ter sprake komen. Vijf VE's per riooloverstort zal een te kleine, geringe aanslag om overstort te voorkomen zijn. Dus een prikkel voor de gemeentes om in actie te komen, blijft achterwege. De vervuiler betaalt? Dit betekent dat we in de CAB steeds consequent uit moeten gaan van dezelfde principes. Als fractie zullen wij pas in november ons definitief standpunt bepalen. Er staat in het voorstel, gezien het positieve advies van de commissie bestuur, organisatie en bedrijfsvoering. Op zich heb ik dat niet zo duidelijk opgevangen en ik dacht dat er ook veel meer vragen waren dan dat het helemaal positief als advies was gegeven. LTO Nederland heeft ook een reactie opgesteld. Die geldt niet helemaal voor Delfland, niet alle punten onderschrijven we op dit moment maar daar zitten ook wel de zorgen in voor dit nieuwe systeem. De natuur fractie die onderschreef het mooi, het oude systeem een renovatie behoeft. Nu heb ik nagekeken ook hoe andere waterschappen over dit punt hun bestuur consulteren en daarvoor input geven. Er zijn een aantal dingen wat de Unie voorstelt, samengevat stelt de Unie van Waterschappen een aantal punten voor. Sommige waterschappen, en dat is misschien ook juist wel een betere manier geweest, hebben per onderdeel wat gewijzigd is gevraagd aan hun fracties of aan de leden, zijn jullie daarvoor? Zijn jullie tegen in de eerste ronde, zodat in de tweede ronde duidelijk over die standpunten gediscussieerd kon worden waar er geen meerderheid voor was, voor de wijzigingen van de Unie. Nu hebben wij allemaal onze opmerkingen en wijzigingen en gaat het eigenlijk zoals we ook in de commissie hebben gedaan. Ik kan eigenlijk nog wel een heel lang betoog houden over punten, een opmerking over het gebiedsmodel, over allerlei andere zaken waar wij best wel vragen voor hebben. Natuurlijk zitten er positieve dingen in het systeem maar alleen kunnen wij dat niet overzien. Wat wij nog hebben, is bijvoorbeeld met betrekking tot de medicijnresten en -stoffen, constateren wij dat steeds meer van die stoffen worden aangetroffen in het oppervlaktewater, hetgeen de noodzaak tot het nemen van maatregelen nog meer onderstreept. Wij kunnen ons daarom niet vinden in de voorgestelde aanpak van de Unie van Waterschappen en de CAB om eerst beleid daarop te ontwikkelen. Haast maken met het terugdringen van deze stoffen in het effluent is noodzakelijk om deze situatie... De inzet van de agrarische sector op onder andere het terrein van het terugdrukken van residuen en van gewasbeschermingsmiddelen frustreert. Ook vinden wij het jammer dat, er wordt eigenlijk afgestapt van de bronaanpak terwijl wij dat nog steeds belangrijk en als eerste inzet vinden. Zo heb ik een aantal punten genoemd en daarin onze zorg. Ik ben benieuwd hoe u dit gaat meenemen, onze punten. Ik heb begrepen van een ander waterschap dat daar de dijkgraaf ongeveer maar vijf minuten heeft om deze punten in te brengen in de Unievergadering. Dus ik wens u daarbij dan veel sterkte maar ik heb vast een signaal gegeven, dank u wel.

De voorzitter: Dan geef ik graag het woord aan de heer Van den Berg.

De heer P. van den Berg: Ja, dank u wel voorzitter. Ook wij willen eerst nog wel even stilstaan bij de procedure. De heer Smits heeft in zijn inleiding geschetst hoe de procedure hier nu verder loopt, dat dit een voorlopig standpunt is en dat nadat alle ideeën bij andere waterschappen zijn verzameld, dat we dat hier weer terugkrijgen in de VV en dat we daar dan opnieuw over praten in de commissie BOB en de VV van november. Dat is eigenlijk ook zoals we het hebben afgesproken in de agendacommissie. Ik moet wel constateren dat die hele procedure niet is neergeslagen in dit voorstel want daaruit blijkt nergens dat dit een voorlopig voorstel is, het blijkt nergens uit dat dit nog allemaal terugkomt in de VV van november. Dus dat was denk ik wel handig geweest om dat ook in het voorstel op te nemen. Maar goed, ik ga ervanuit dat de procedure verloopt zoals die net is geschetst. Ook wij hadden het wel handig gevonden als het voorlopige standpunt van Delfland, dat dat al was neergeslagen in een concrete brief die naar de Unie gaat waarin dat standpunt wordt ingenomen. Want dat wordt volgens mij gevraagd van de Unie, dat er gewoon een schriftelijk stuk naar de Unie gaat waar

het voorlopige standpunt van Delfland instaat. En ja, zo'n concrete brief hebben we hier nu niet voorliggen. En dat zal qua strekking wel hetzelfde zijn als de tekst die nu in het voorstel staat. Maar goed, wij hadden dat liever wat concreter gehad. In dat opzicht ja, voelen we een beetje mee met zeg maar dat eerste deelamendement van Integer Liberaal dat het wel zo moet zijn dat wij nog alle gelegenheid krijgen om op een later moment nog iets te vinden op basis van alle input van andere waterschappen. Maar wij vinden niet dat dat moet neerslaan in de reactie van Delfland want dat is in feite gewoon een soort interne aangelegenheid van Delfland. En dat hoeft niet neer te slaan in een reactie richting de Unie. Inhoudelijk ja, dat hebben we ook al in de commissie aangegeven, ja, dat is wel een heel ingrijpend voorstel. Maar wij vinden het wel een evenwichtig voorstel, er worden wel een heleboel zaken veranderd maar het voordeel daarvan wel is dat alles in samenhang met elkaar is beoordeeld. En dat dat wat ons betreft wel tot een evenwichtig voorstel leidt waar ook wel een heel belangrijk element is dat er veel bestuurlijke vrijheid is om rekening te houden met de regionale situatie. Dus situatie eigen waterschap. Dat leidt natuurlijk wel tot een zekere mate van onzekerheid want de uiteindelijke lastenverdeling, ja, zal in feite worden bepaald door de keuzes die het bestuur uiteindelijk maakt. En ja, dat geeft een mate van onzekerheid. Maar aan de andere kant is dat wel de wens die in het verleden heel veel door bestuurders naar voren is gebracht dat men in een keurslijf zit in een wettelijk systeem. En dat dat te weinig ruimte biedt om eigen keuzes te maken. Nou ja, die eigen keuzes zitten nu wel in dit voorstel. Dus wij hechten dus ook wel aan die bandbreedte zoals die door het Uniebestuur is geformuleerd van die 15 procent. En wij vinden het dus ook goed dat dat als expliciet punt is neergeslagen in de reactie van Delfland. Ja, dat biedt misschien wel een mate van onzekerheid. Ik heb ook al in de commissie gezegd, nou ja, wat misschien zou kunnen helpen is dat er bijvoorbeeld wat meer vuistregels worden geformuleerd van aspecten die een rol kunnen spelen in de keuze die het bestuur uiteindelijk maakt. Zonder nou die bestuurlijke vrijheid te willen aantasten maar dat kan bijvoorbeeld, dat zouden we wel wat richting kunnen geven. Ik heb als voorbeeld ook genoemd van, nou ja, bijvoorbeeld de onzekerheid die bij ongebouwd bestaat over wat gaat er uiteindelijk uit de bestuurlijke besluitvorming komen? Ja, je zou kunnen kijken naar aspecten, in hoeverre bijvoorbeeld een sector zelf investeringen doet in het waterbeheer. Dat dat ook een rol kan spelen in de keuze die het bestuur uiteindelijk maakt voor het kostenaandeel van dit geval bijvoorbeeld ongebouwd. Nou, zo zou je er meer kunnen verzinnen, misschien dat dat enigszins geruiststellend kan werken voor de verschillende groeperingen zonder dat dat nou uiteindelijk de beleidsvrijheid van de waterschappen of de bestuurder zou moeten aantasten. Nou ja, we hebben ook al gezegd, wij vinden het belangrijk dat de wijziging van VE's naar KVE's, dat dat niet tot meeropbrengst bij het Rijk moet leiden. Dus dat dat kostenneutraal voor het Rijk moet zijn zodat dat niet tot extra kosten, zonder dat daar iets tegenover staat, dat de waterschappen daarmee geconfronteerd worden. Maar goed, ook dat is een punt dat expliciet nu in de reacties terugkomt en dat onderschrijven wij dus van harte. Ik wil toch ook nog wel iets zeggen over het amendement. Dus wij onderschrijven in algemene zin de voorstellen van de CAB en ook de reactie die Delfland voornemens is daar voorlopig op te geven.

De heer Schouffoer: Voorzitter, volgens mij, de heer Van den Berg heeft toch die kernboodschap gelezen? In de stukken van het college? En dat is de reactie die het college voorstelt om te geven, namelijk die voorstellen heel erg omarmen en te zeggen, nou we gaan het invoeren, even heel kort gezegd. Ik vind de kernboodschap die nu voorligt heel erg positief en niet stroken met het algemene gevoel van wat hier nu tot op heden is gewisseld.

De heer P. van den Berg: Dat kan zo zijn, dat kunt u vinden. Maar ik verwoord hier het standpunt van mijn fractie.

De heer Schouffoer: Terecht.

De heer P. van den Berg: Mijn fractie kan zich vinden in de reactie die het college voornemens is te geven. En daar kunt u de kanttekening bij plaatsen die u wilt, maar dat moet u dan maar rechtstreeks doen richting het college, zou ik zeggen. Ik wil nog iets zeggen over de amendementen van Integer Liberaal. Over die eerste heb ik al iets gezegd. Die tweede, daar is ook veel over gezegd, over de vijf VE voor de lozingen vanuit riooloverstorten van de gemeenten. Daar hoor je ook hier twee geluiden. Het ene geluid zegt van, ja, dat is rondpompen van geld. Dat werkt misschien belemmerend voor de samenwerking en dat moeten we gewoon niet doen. En het andere geluid is van, die vijf VE daar zit geen prikkel in voor de gemeenten om werk te maken van bijvoorbeeld het gescheiden rioleringsstelsel. Dus dat zou je misschien hoger moeten zetten. Beiden zijn waar, zou ik bijna zeggen. Het is een beetje het rondpompen van geld, die vijf VE die gaat de gemeente echt niet in beweging zetten om miljoenen te investeren in een gescheiden rioleringsstelsel. Maar ik heb het voorstel van de CAB ook zo gelezen dat dit niet tot doel heeft om enige prikkel te geven richting de gemeenten maar dat dat meer vanuit het rechtvaardigheidsbeginsel is geredeneerd, dat alle groepen die op een of andere manier het oppervlaktewater vervuilen, dat die daaraan meebetalen. En die vijf VE die is ook gebaseerd op onderzoek. Dus ja, volgens mij is dat voorstel van de CAB is precies een beetje het midden tussen die twee uitersten van niet laten meebetalen en forse prikkels geven. En daar is dit uitgekomen en ja, mijn fractie kan zich daar eigenlijk wel in vinden. Nou, ja het derde punt van mevrouw Hilders gaat over de glastuinbouwsector, daar willen we natuurlijk ook graag een opmerking over maken want zij pleit ervoor om bij dat onderzoek dat gaat plaatsvinden de sector te betrekken. Nou, dat ondersteunen wij van harte. Alleen als je de voorstellen van de CAB leest dan is dat ook de bedoeling dat de sector daarbij wordt betrokken. En wij lezen de toevoegingen en de reactie van Delfland eigenlijk zo dat Delfland ervoor pleit om Delfland als waterschap, een waterschap met heel veel glastuinbouw, ook bij dit onderzoek te betrekken. En dat is wat ons betreft prima. Maar dat staat niet in de weg dat ook de sector als geheel bij zo'n onderzoek moet worden betrokken. Dus daar wou ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel, dan geef ik nu graag het woord aan de heer Van Adrichem.

De heer Van Adrichem: Ja voorzitter, er is al heel veel gewisseld. En bij de inleiding van de heer Smits heb ik in ieder geval een flink aantal punten die ik in het BOB ingebracht heb, herkend. Ik mis er eigenlijk twee en als we nu naar het besluit kijken, de OESO heeft aanbevolen om voor de financiering van het waterbeheer economische prikkels te versterken en meer recht te doen aan het principe de vervuiler betaalt. Wat ik dus ook in de commissie BOB gezegd heb, is dat ik dus ook mis, wat ik meer gehoord heb, is dat je dus ook mensen moet belonen die niet vervuilen. En ook snap ik dat dat een heel moeilijk onderwerp is maar ik denk wel dat dat een heilzamere weg is dan mensen te straffen voor wat ze doen. Want kijk, op een bepaald moment krijg je van nou, oké, ik betaal maar ik doe lekker wat ik, maar ja, waar ligt mijn... Het is altijd kijken, waar ligt het belang van de heffer en de betaler. En die twee moet je met elkaar zien te matchen zodat je dus toch het principe dat als ik wat doe wat in het belang is van ons allemaal, voor de natuur, voor iedereen, dan moeten we daar toch kijken of we daar een modus op kunnen vinden. Dat we dus mensen ook weten te belonen voor goed gedrag. Nou, over het onderzoek van Delfland naar heffing voor glastuinbouw. De heer Van den Berg zei toen van, het is niet om belasting te heffen in de commissie BOB, maar om juist te kijken of zij door die investeringen die zij doen wat minder hoeven te betalen. Het is mij nu niet meer helemaal duidelijk of het nu gaat over heffen of over belonen. Dus dat wil ik nog wel graag van u horen. En ja, verder de uitgangspunten die de CAB genomen heeft, ja, nogmaals, die onderschrijven wij. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, dank voor de informatieve VV waarin duidelijk naar voren is gekomen dat de CAB dit voorliggend voorstel heel zorgvuldig en uitgebreid heeft voorbereid. Er zijn alle mogelijke zaken in ogenschouw genomen en meegewogen. En ze hebben daar dan ook uitgebreid de tijd voor genomen. Daar staat tegenover dat wij van de waterschappen, daar maar heel weinig tijd voor hebben. En in onze opinie is dat veel te weinig tijd. Het systeem is door alle overwegingen niet eenvoudig, niet transparant en niet rechtvaardig. De uitgangspunten de vervuiler betaalt, die zijn wel gehandhaafd en daar zijn we uiteraard ook bij. Wie baat heeft betaalt, dat vinden wij al wat minder terug. En het ontzien van zwakken, wat wij graag hadden gezien, dat krijgt helemaal niet veel aandacht. Bovendien laten de gevolgen nog wel wat kostenstijgingen zien. En dan gaat het met name om agrarisch en natuur en dat is wat ons betreft niet acceptabel, maar daar is al het nodige over gezegd. Natuur is in ons aller belang dus in feite, hoe zouden wij dat met elkaar moeten betalen? Een mooi voorstel daarvoor heb ik gehoord. Bij ChristenUnie/SGP is de neiging om te vragen om uitstel. Voor ons is het van belang dat er goed gekeken wordt naar de vuillast en de hoeveelheid water en het voorgestelde systeem van twee, drie, vier KVE's is inderdaad erg ongunstig voor gezinnen met kleine kinderen. We hebben daar al eerder voor gepleit om te kijken naar die vuillast en de hoeveelheid water om die als uitgangspunt te nemen. Daar is ruimte voor maar die ruimte wordt naar ons inzien veel te weinig gebruikt. Als laatste wil ik dan ook nog even aansluiten bij de opmerkingen over de heffing voor de glastuinbouw, er is een mogelijkheid om te verhogen in geval van substraatteelt maar er is, er zijn geen opmerkingen over de gesloten kring die heel veel mensen met substraatteelt al hebben of maken. En het belonen van goed gedrag zou dan hier toch zeker op zijn plaats zijn. Al met al is onze fractie niet geneigd om te zeggen van, ja, mits, maar het is echt nee, tenzij. En de invulling van dat tenzij komt naar voren naar aanleiding van de studiebijeenkomsten die ChristenUnie en SGP in de komende weken gaan houden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, dan geef ik tenslotte het woord aan de heer Simon.

De heer Simon: Het is altijd prettig om aan het einde te zitten, dan heb je alles gehoord. Dit alles overziend, het woord is al gevallen, een slagveld. Ik dacht dat de motie over rivierkreeften een slagveld zou worden, blijkbaar heb ik me daarin vergist en is dit een slagveld geworden. Ik zou ook net zoals mijn voorgaande spreker zeggen van, gewoon uitstel vragen. Net zo aanhouden als het bespreekstuk over de Delftse Hout. Ik heb trouwens nu wel een oplossing gevonden voor het rivierkreeftenprobleem. Ik heb een veilig gebied gevonden waar ze heerlijk kunnen zitten, Delftse Hout. Misschien is dat ook... Maar goed, ik begin met een ordevoorstel want we lopen redelijk uit de tijd en de inleiding van de portefeuillehouder was heel helder. We moeten dit eigenlijk zien als een soort ophalen van informatie uit de VV maar dat kun je misschien beter in een ander gremium doen en niet met een besluit zoals dat er nu voorligt. Ik zou inderdaad, wat ik zei aanhouden. Ik zou niet dit voorstel zo presenteren en ik zou het ook zeker niet steunen. Ik heb veel gehoord, ik denk dat we terug moeten naar de basis. We hebben nu een goed functionerend systeem met een aantal weeffouten. Die zou ik er in eerste instantie uithalen. Ik zou kijken naar die huishoudens, dan heb je al een goede basis. En vervolgens per kernthema verder het belastingstelsel aanpassen, dan geven we elkaar ook meer de tijd. Wat vanaf nu voorligt is, ik heb het woord ook al gehoord, nodeloos ingewikkeld. En daar kan ik me helemaal bij, in vinden want ik kan het ook amper volgen. Als we dan toch iets mee moeten nemen richting de Unie, dan zou ik inderdaad zeggen wat veel mensen zeggen van, nee, tenzij. En ik kijk dan vooral richting de financiële, de prikkels van het gedrag. Ik kijk naar de diffuse vervuilingen, wat ook al een paar keer genoemd is. En ik zal zeker ook omdat het gaat om de vervuiler betaalt, kijken naar... En natuurlijk kringloopsluitingen, kijken naar grondwateronttrekkingen en oppervlaktewateronttrekkingen, dat zou ik absoluut wel als eerste meenemen. Ik denk dat ik het hierbij laat. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Ik stel voor om toch even te schorsen, dat we ons even kunnen beraden. Want we lopen inderdaad uit de tijd. Dus ik zou graag even met de DB-leden, u allen gehoord hebbend, even te overleggen en dan terug te komen. Is dat? Mag ik iedereen verzoeken weer zijn plaats in te nemen, dan kunnen we de vergadering hervatten. Ingrid. Dames en heren, ik heropen de vergadering. Voordat ik het woord geef aan hoogheemraad Smits wil ik nog even ingaan op de punten van orde. We lopen inderdaad zoals iedereen gemerkt heeft uit de tijd. En wij hebben besloten om toch de voorkeur te geven om de vergaderpunten goed af te handelen en daarmee de excursie voor vanmiddag te laten vervallen. We zullen kijken op welke termijn wij die excursie opnieuw kunnen organiseren. En ik hoop dat wij vanmiddag in ieder geval niet later dan half vier of zo echt klaar zijn zodat we misschien nog steeds de gelegenheid hebben om een borrel te drinken. Dan blijft dat gedeelte in ieder geval overeind. Dan geef ik nu graag het woord aan...

De heer P. van den Berg: De heer Voorzitter, ik meld toch

De voorzitter: Ja, heer

De heer P. van den Berg: Ik had dat al tegen u gezegd, maar ik meld nu toch ook maar even dat ik om twee uur echt weg moet voor een andere afspraak.

De voorzitter: Absoluut. Heemraad Smits.

De heer Smits: Ja, denk u wel voorzitter. Ik dank de Verenigde Vergadering voor haar uitbundige en open discussie. De belastingherziening is inderdaad een zeer aangelegen punt, dat blijkt ook uit de contacten die ik heb met collega's van andere waterschappen. Het gaat soms erg hoog, dat is vanochtend hier ook gebeurd. De teneur van uw op- en aanmerkingen zoals die vanochtend zijn geventileerd zal ik in elk geval morgenmiddag in het overleg wat er is in de commissie CBCF overbrengen. En ik wil ook mijn best doen om te kijken of ik een soort van samenvatting kan krijgen of kan maken van wat ook daar aan de orde komt. Dan bent u tegelijkertijd geïnformeerd over hoe andere waterschappen denken over de huidige stand van zaken met betrekking tot de herziening van het belastingstelsel. Of er een instemming is, of men zegt van, nee, mits en dat soort dingen. We moeten in elk geval wel verder met elkaar. Uw boodschap was helder vanochtend. Door collega Hilders is een amendement ingediend en dat zou ik eigenlijk als leidraad willen gebruiken van wat ik nu ga zeggen voor de verdere uitwerking. Zij heeft in een amendement een drietal deelamendementen verwoord. Onderdeel één van het deelamendement in beginsel toevoegen aan, nou dat is akkoord om dat toe te voegen. En het tweede wat zij dus op bladzijde twee aangeeft, is de VV ondersteunt de uitgangspunten van de voorstellen maar kan de gevolgen van de tarieven onvoldoende voorzien. Daarom wenst de VV bij de verdere uitwerking vinger aan de pols te houden. De VV dient de gelegenheid te krijgen een standpunt te bepalen over tussenproducten en richting te geven, nou enzovoort. Nou, dat was al onze intentie maar het is nog een keer goed denk ik, dat we dat nadrukkelijk hier met elkaar afspreken. Dat gaat ook gebeuren zodat u weet waarover u straks een definitief besluit gaat nemen. Een deelamendement, twee, dat willen we niet overnemen. En tot slot, deelamendement drie, nou wat mij betreft akkoord maar feitelijk doen we dat al. Waarbij u vraagt inzake de glastuinbouw en de substraatteelt, bij dit onderzoek dient de glastuinbouwsector adequaat te worden betrokken, dat lijkt me correct.

De heer Nanninga: Voorzitter, bij interruptie. Dan wil ik graag wel de motivatie waarom u twee niet steunt.

De heer Smits: Ja, wij denken dat dat, hier onvoldoende prikkels van uitgaan. Delfland geeft de voorkeur aan een convenant senioren enzovoort. De argumentatie luidt dat een tarief van vijf VE gezien de kosten van het

overstorten, geen effectieve prijsprikkel is. En dit is overeenkomstig de strategie die we met elkaar al eerder hebben afgesproken. Dus dat is de reden dat we zeggen van, nou dat wijzen we af.

De heer Nanninga: Voorzitter, maar dat stuk van het convenant, dat spreekt mij enorm aan. Zou u dat dan in ieder geval kunnen toezeggen, van dat u daarnaar, dat u dat eventueel wel wilt meenemen?

De heer Smits: Ik wil daar zeker wel naar kijken, ja, ja. Tot zover, dank.

Mevrouw Hilders: Dank u wel voorzitter. Ik wil hoogheemraad Smits bedanken voor zijn reactie op de amendementen die ik heb gedaan. En u heeft gezegd, deelamendement een, dat neemt u in elk geval over. Dat is de intentie, zo gaan we dat doen. Daar ben ik zeer blij mee. En deelamendement twee, daarvan zegt u, ja, dat hadden we er eerder niet inzitten. Maar ik zou toch wel heel graag willen dat er een discussie komt. Als je een prijsprikkel wil geven, dat het dan een effectieve prijsprikkel is. En nog even los van het feit of overheden elkaar belastingen moeten gaan opleggen. En of er dan vervolgens weer een discussie komt op de vrijstelling van de WOZ-waarde, van de WOZ-belasting, bij de onroerendezaakbelasting door gemeenten. Want wij betalen nu geen onroerendgoedbelasting over de zuiveringen. En als je nou niet al dat soort discussies wil gaan oprakelen, lijkt het mij gewoon beter om elkaar niet te belasten. Maar vijf VE doet helemaal niet als je weet wat het kost om een overstort te saneren. Dus dan moet je bij wijze van spreken er wel misschien wel 200 VE opzetten of iets dergelijks. En dat is ook weer niet goed voor de relatie. Bovendien moeten wij als gemeente en waterschappen nogal eens samen het hoofd bieden aan initiatieven van rijk en provincies die ons wat minder bevallen. En het is gewoon goed om de samenwerking, die met de gemeente heel belangrijk is, om die heel goed te houden. Dus ja, ik zou dat soort dingen daarbij willen betrekken en dan lijkt een convenant mij een stuk beter dan dit soort inadequate maatregelen.

De voorzitter: Mag ik nog een ding even preciseren? Ten aanzien van amendement een, ik denk dat DB wel een onderscheid maakt tussen zeg maar het standpunt dat we willen inbrengen bij de unie en de afspraken die we onderling maken. Dus wat ik belangrijk vind te zeggen, dat is dat het in beginsel, dat nemen we op om dat mee te nemen naar de unie. De afspraken die we maken met de VV, dat is eigenlijk gewoon een interne Delflandaangelegenheid hoe we met elkaar omgaan, dat is strikt gesproken, is dat niet nodig om daar iets over te berichten aan de unie. En die motie heeft eigenlijk twee facetten.

Mevrouw Hilders: Amendement.

De voorzitter: Of sorry, uw amendement heeft twee facetten. Dus dat eerste gaat naar de unie en die tweede, dat zijn, de manier waarop wij met elkaar werken.

Mevrouw Hilders: Nou, daar wil ik graag even op reageren. Want juist de Unie van Waterschappen moet natuurlijk wel weten dat dit aan de VV is toegezegd en dat er dus nog wijzigingen kunnen komen. En het is misschien ook wel handig voor andere waterschappen om dat te weten. En dat geef ik nu toch mee.

De heer Smits: Voorzitter, dat maakt toch helemaal deel uit van de procedure die nu is afgesproken, ook door de unie? Die is nu toch zo dat de waterschappen een voorlopig standpunt inbrengen en dat ze dat terug gemeld krijgen en als er wijzigingen zijn of inbreng van andere waterschappen, daar kunnen ze weer opnieuw iets van vinden. Dus dat is toch helemaal geborgd in de procedure van de unie zelf en dat spreken we, hebben we nu ook met elkaar zo afgesproken? Dan is het toch een beetje raar om dat in een reactie van Delfland richting de unie op te nemen?

Mevrouw Hilders: Bij introductie, ik denk dus dat het goed is dat de unie in elk geval weet dat er nog wijzigingen kunnen komen naar aanleiding van tussenproducten et cetera. En het is waarschijnlijk ook goed als andere waterschappen dat weten. En ik heb al gezegd, dat geef ik u mee.

De voorzitter: Dank u wel. Wat voorligt, dus in ieder geval naar de unie toe en dat weten zij, krijgt Delfland de gelegenheid om een definitief standpunt in te nemen. En hoe wij tot het standpunt komen, dat is als wij, aan ons intern. Maar als u, ik kijk ook even naar mijn collega, als u dat prettiger vindt, dan zouden we ook in plaats van VV gewoon Delfland kunnen zeggen en zeggen van, dan vertellen we iets wat u nu eigenlijk al weet. Maar als dat recht doet aan... gewoon tekst over voor amendement een met die verstanden dat VV wordt Delfland. Wil ik nu graag meneer Hombergen het woord geven. We zijn nu het rondje van de VV, want Hoogheemraad Smits heeft zeg maar kennis genomen en gereageerd op alles wat gehoord heeft. En... Of...

De heer Nanninga: Ik heb een hele specifieke vraag gesteld over de verhoging van twintig naar dertig procent. Er was een advies van de KAP en binnen het uniebestuur heeft in al zijn wijsheid besloten om daar dertig procent van te maken. Ik zou bijna zeggen, dat kan ook dan weer zo twintig worden, of misschien wel tien. Maar wat zijn nou de gedachten daarachter? Want dat is voor ons natuurlijk als partij die speciaal afkomstig is vanuit de natuurbewegingen uitermate belangrijk. Want misschien zijn daar verschrikkelijk goede argumenten om in een keer van twintig naar dertig procent te gaan, maar dat is nergens onderbouwd en ik vraag het u nu en het is ook in BOB aan de orde gekomen van, waar komt dat nu ineens vandaan?

De voorzitter: Ik denk dat het te maken heeft met de geschiedenis van de belasting van natuur. Dat was in 2009, werd men overeenkomstig de belasting van ongebouwd aangeslagen. In die tijd haalde overigens Natuur ongelooflijk veel geld op bij het rijk, bij particulieren en bij de provincie. En dat is bij de herziening van het belastingstelsel, is dat geld overal bij de provincie, het rijk enzovoorts gebleven. Dus mijn advies zou ook zeker richting Natuur zijn, ga daar maar weer eens aankloppen, want die hebben in de loop van de tijd behoorlijke reserves daar ook kunnen opbouwen. En men heeft vanuit die redenering gezegd van nou ja, wat zal de belasting kunnen zijn van Natuur? Nou, dat heeft men mede met een blik naar het verleden, geprikt op twintig procent.

De heer Nanninga: Maar voorzitter, nou zegt u precies hetzelfde als in de vorige discussie, dan gaan we weer geld rondpompen. Nou adviseert u Natuur om subsidies op te halen, de vorige...

De voorzitter: U vraagt mij van, weet u hoe dat dat zat.

De heer Nanninga: Precies.

De voorzitter: Dat heb ik geventileerd.

De heer Nanninga: Maar goed, ik reageer er ook weer op.

De heer Ranner: Voorzitter, deze interventie brengt me erop dat het bestuur van de unie op vier punten in feiten afgeweken is van het CHB. En wij weten op geen enkele wijze wat daar de argumentatie van is, want wij hebben het nu niet over een punt, zeg maar die grenzen verleggen, maar ook voor die andere veranderingen heb ik nog geen argumenten gezien. En die zijn, of het nu vandaag is of de volgende keer, wel essentieel voor onze besluitvorming. Dus ik zou daar toch op een bepaald moment wel kennis van willen nemen. Dank u wel.

De heer Hombergen: Laat ik beginnen met een vraag. Want zoals het hier staat, staat het amendement dat kennelijk wordt overgenomen, de VV, Delfland, ondersteunt de uitgangspunten van de voorstellen. Dat doet mij vragen wat nou precies die uitgangspunten zijn. Die kun je heel erg abstract houden op een hoog niveau, meer awareness, prikkels en dergelijke en dan zijn we het snel eens, want dat was een opdracht aan de commissie KAP en ik geloof dat we die wel allemaal delen. Maar als het eruit gaat van, in eerste instantie de commissie dat heeft vertaald, dan bent u mij kwijt. Want bijvoorbeeld voor de verdeling van de zuiveringsheffing, dat we overgaan naar een systeem van een, twee, drie, vier, dan heb ben ik het er alvast niet mee eens. Dus ik vermoed dat wat hier staat, dat dat niet op mijn instemming kan rekenen. Maar ik weet niet precies wat de strekking is wat er staat. Dus de vraag aan de opsteller van de motie en waarschijnlijk ook aan het college, wat men bedoelt met die uitgangspunten. En als ik dat weet, dan kan ik mijn betoog verder trekken. Laat ik het toch alvast geven. Mijn buurman heeft gevraagd om de notulen van deze vergadering mee te sturen met de reactie omdat hij hele belangrijke opmerkingen van natuurterrein heeft gedaan. Ik denk dat dat een belangrijk issue is om dat mee te geven en ook de andere bedenkingen die hier in de vergaderingen zijn geweest.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Nou, voorzitter, ik vind dit echt heel moeilijk om nou heel snel te zeggen van of wij hiermee moeten instemmen met dit besluit. Want ik wil natuurlijk, zoals ik in BOB heb gezegd, het is natuurlijk slecht om maar ergens tegen te stemmen en dat moet je gemotiveerd doen. Ik heb een paar hoofdlijnen aangegeven van, richting Natuur. Nou, daar is niets over duidelijk opgenomen in het besluit. U zegt wel dingen toe, maar dat is heel erg dun. Vervolgens over de prikkels. Ik heb in de commissie BOB echt een grote groep fracties gehoord, misschien wel allemaal, die iets daarover hadden. Als we even teruggaan naar het Ouzobesluit, het eerste punt gaat al over economische prikkels. Dat is echt een van de hoofdlijnen. En ik zeg, daar wordt eigenlijk al niet aan tegemoetgekomen in het CAB-voorstel. Alleen maar een aspect, namelijk, het belasten, maar niet het belonen. Meerdere fracties hebben dat genoemd. Dat is nou echt een kernpunt ook in het besluit. Dat staat er niet als zodanig duidelijk in. En ik denk dat dat juist een punt is, als we nu toch de boel overhoop halen, om dat eens heel sterk neer te zetten. Want daarmee kunnen we dan een toekomstbestendig, ook een van die mooie woorden, nou, als je dat helemaal als fundament weglaat, is het niet toekomstbestendig. Dus als u met een boodschap meegaat, dan wordt dat een nee, tenzij, of een nee, mits, zoals u dat noemt. En dat vind ik jammer, want als we er iets meer. Ik zou graag een soort richting vanuit Delfland willen hebben van nou, deze punten vinden we specifiek goed. Nou, u heeft er al een aantal genoemd, hoor. Dat hoeft niet heel, dat moet ook niet te lang worden, want u heeft vijf minuten. Ik zou zeggen, destilleer nou gewoon die vijf hoofdpunten eruit voor die vijf minuten. En dat is dan de specifieke inbreng. Dus jij noemt die bandbreedte, dat is volgens mij draagvlak voor, die prikkels is er draagvlak voor. Nou, u heeft er nog een aantal kunnen oppikken. Dan zit u daar niet met een, ja, we kwamen er niet echt uit. En dat zou ik vervelend vinden. Dank u.

De voorzitter: Wel, heer Fekkes.

De heer Fekkes: Heer voorzitter, ik heb zelf geen nieuwe ideeën, maar ik voel wat voor de opmerking van de heer Nanninga, dat die meegenomen worden. Dat lijkt me voor de discussie bij de unie erg nuttig.

De voorzitter: De heer Kuijvenhoven.

De heer Kuijvenhoven: Ja, voorzitter, nog even aanvullend. We hebben het gehad over het tempo waarmee we dit proces aan het doen zijn. We zeggen altijd tegen elkaar van, het tempo is goed mits het niet ten koste

gaat van zorgvuldigheid. Dat zou ik ook hier willen herhalen, die zorgvuldigheid. Daar waar wij hier in ons eigen bestuur al stevig de tijd nodig hebben om tot een ordentelijke opvatting te komen, is het natuurlijk, nou ja, risicovol, om dat woord maar te gebruiken, dat wanneer twintig waterschappen elk vijf minuten krijgen, om inderdaad op hoofdlijnen tot een totaal concept te komen. En nou ja, vandaar dat ik daarstraks onszelf veel wijsheid in deze intensieve periode toewenste. Ik hoop dat die zorgvuldigheid ook betracht wordt bij de unie, zodat we daadwerkelijk een voldragen product krijgen, voldragen ook in de zin van gedragen door partijen die er in de dagelijkse praktijk tenslotte mee van doen hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel. Ook voor ons staat zorgvuldigheid voorop. Het begin van de week hadden wij zelf, hadden we zoiets van ja, tenzij. Door alle opmerkingen lijkt het ook wel een beetje op een nee, tenzij. Ik neem aan dat, wat dat betreft is er volgens mij vandaag wel een goed signaal afgegeven hoe het hier bij Delfland, hoe iedereen er eigenlijk wel een beetje tegenaan kijkt wat voor problemen we tegenaan lopen en waar we nog wel vragen over hebben. Wat dat betreft is het goed om dit morgen natuurlijk ook al aan te geven bij de unie, dat het nog lastig is. En ik hoop dat we dan in november een goed besluit kunnen krijgen, of kunnen nemen en dat we dat in eerste instantie natuurlijk goed in de commissie kunnen doen zodat we ja, eind november een goed en gedegen besluit hebben waar we ook goed achter kunnen staan. ...

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Dijkshoorn. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ja, dank u wel voorzitter. Nou, inhoudelijk heb ik niet zo veel toe te voegen aan hetgeen dat ik in de eerste termijn heb gezegd. Ik heb wel het idee dat er een beetje een misverstand is over de procedure, want het lijkt nu net alsof elk waterschap tijdens die vergadering maar vijf minuten heeft om zijn standpunten naar voren te brengen, maar volgens mij is de procedure zo dat, elk waterschap stuurt gewoon z'n schriftelijke standpunt naar de unie en heeft de gelegenheid om dat tijdens die vergadering nog toe te lichten. Het zou een beetje vreemd zijn dat je als waterschap maar vijf minuten had om je standpunten naar voren te brengen, dus dat is volgens mij bedoeld niet meer als een nadere toelichting. Maar als ik dat verkeerd zie, dan hoor ik dat graag.

De voorzitter: De heer Van Adrichem.

De heer Van Adrichem: Ja, voorzitter, ik ben het van harte eens met Hoogheemraad Smits dat deelamendement twee, dat we daar dus, dat we dat niet overnemen. Het is namelijk zo, we hebben het met z'n allen over gehad over prikkels, belonen. Maar op het moment dat je vervuilt, moet je gewoon betalen. En wij weten met z'n allen dat die overstorten voor een aantal die er nu nog zijn, dat dat best ingewikkeld is. Dus we kunnen niet zeggen van nou, dat doen we maar niet en dan laten we gewoon voorlopig dat nog maar eventjes, die vervuiling gebeuren. Dat vind ik echt niet kunnen. We hebben hier ook met een groep uit de VV over die riooloverstorten gesproken en daar hoorden we toch van iedereen dat die riooloverstorten, daar moet gewoon eens een keer een eind aan komen. Dus ik ondersteun gewoon uw opmerking. Verder vind ik toch ook dat op het punt van Natuur de zaak best wel wat wordt overdreven. In mijn ogen hebben ze altijd best voor weinig op de eerste rij gezeten. Er valt daar ook regen, er moet ook gebaggerd worden, er komen ook nutriënten vrij van blad en nou, noem alles maar op wat er gebeurt. Dus het is niet zo dat Natuur niet bijdraagt. Bovendien zijn er waterschappen die natuurlijk met vele malen meer Natuur zitten dan wij ook nog. Maar het breidt hier ook uit. Onlangs weer 350 hectare voor de groenzone. Het komt er ook zo weer even bij. Dat is wat ik nog even wilde toevoegen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Adrichem. Mevrouw De Zoete?

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dank u, voorzitter. Deze, de discussie hier gehoord zijn eigenlijk geen argumenten om ons standpunt te wijzigen. Integendeel, voor ons blijft het nee, tenzij.

De voorzitter: Dank u wel. Tenslotte de heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Bij de laatste wijze woorden van mijn collega van de ChristenUnie sluit ik me helemaal aan. Ik heb ook geen reden om mijn standpunten te wijzigen. Proceduretechnisch begin ik het wel steeds meer te snappen hoe dit gaat. Ik ben het ook helemaal eens met de woorden van de heer Nanninga hoe we dit moeten oppakken. Ik zit nog wel met een klein nuanceprobleempje. En ik zag dat de heer Hombergen daar ook mee worstelde. De uitgangspunten. Nou, ik heb ze volgens mij gevonden, in ieder geval die wij kunnen ondersteunen. En ik zal ze heel snel even met u delen. Om de overgang naar een klimaatbestendig, energiecentraal en duurzaam Nederland te versnellen, zetten de waterschappen, vaak in samenwerking met andere overheden en de markt, de komende jaren stevig in op klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie. Nou, die uitgangspunten kan ik absoluut wel delen met u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan de Hoogheemraad Smits.

De heer Smits: Dank u wel, voorzitter. Aandacht voor Natuur, natuurlijk, van verschillende kanten is dat opgemerkt. Die vragen zou ik ook nog wel hebben, die zal ik morgen denk ik ook stellen in de commissie CBCF van, hoe is dat gegaan met de twintig procent, dertig procent enzovoort. Dus ik hoop daarna dan een antwoord te kunnen geven. Prikkel. Nou, bij de start van de commissie Aanpassing belastingstelsel is onder meer ook de systematiek die men in Duitsland kent, waarbij aanschaf van klimaatvriendelijke materialen fiscaal kunnen worden verrekend, dat is ook onderzocht, heb ik begrepen, door de KAP, is afgewezen vanwege allerlei extra administratieve lasten die daaruit voortvloeien. Er is wel een punt. Misschien dat we dat wat verder verduidelijkt moeten krijgen. De heer Kuijvenhoven en anderen die, mevrouw Dijkshoorn die zeggen van ja, zorgvuldigheid moet betracht worden, dat vind ik ook, uiteraard. En ik, een beetje een antwoord op de heer Simon, mevrouw Dijkshoorn die zegt van ja, ik had aanvankelijk een ja, mits, maar dat is een nee, tenzij, maar dat illustreert nog eens een keertje hoe toch op basis van argumenten een discussie iets kan veranderen. Nou, wellicht dat morgen in de discussie die waarschijnlijk voor mij qua tijdsbestek ruimer zal zijn dan vijf minuten, om de standpunten van deze VV te ventileren, dat dat daar ook tot mogelijke accentwijzigingen leidt. In elk geval, dat had ik al afgesproken, ik hou u daarvan ook op de hoogte. De heer Van den Berg, nou ja, u wil graag de procedure verder op schrift. Morgen hebben we de CBCF bijeenkomst. Ik ga ervan uit dat daar ook wordt aangegeven op welke wijze het uniebestuur verder aan de slag gaat. Want als ik hier verder het commentaar hoor uit deze VV, dat is heel breed. Dat zal ongetwijfeld bij de andere waterschappen ook zo zijn, dan zal dat tot aanvullende besluitvormingen moeten leiden. En ja, dan geldt, de wens die hier leeft van, we willen wel tijd hebben om daar kennis van te nemen, te kunnen bestuderen en daar opmerkingen over te kunnen maken.

De heer Van den Berg: Ja voorzitter, dat was niet mijn punt. Mijn punt ging over het beeld dat blijkbaar bestond dat in die ledenvergadering van 12 oktober alle waterschappen gewoon vijf minuten spreektijd krijgen om hun standpunt naar voren te brengen. En dat is niet zo. Ik heb inmiddels de brief van de procedure voor mij liggen. En alle waterschappen wordt gewoon gevraagd om voor 5 oktober schriftelijk hun reactie, hun voorlopige standpunt aan de unie kenbaar te maken. Al die voorlopige standpunten die worden gebundeld en die worden voor die vergadering ook nog aan alle waterschappen ter beschikking gesteld. En naar aanleiding van de discussie op 12 oktober leidt dat al dan niet tot een gewijzigd standpunt van de unie. En ik neem aan

dat wij als VV ook die totale bundel met alle voorlopige standpunten van de waterschappen krijgen met, nou ja, de nadere standpuntbepaling van de unie zodat wij daar in de volgende commissie BOB en de volgende VV weer over verder kunnen praten.

De voorzitter: Mag ik dan proberen af te ronden? En dan wil ik toch even teruggrijpen op inderdaad wat de heer Van den Berg nou net zei. Morgen is inderdaad een commissievergadering waar zeg maar de gevoelens uit de VV zullen worden toegelicht. Er is een breed scala van meningen geventileerd. Ik denk, in de schriftelijke reactie met een voorlopig voorstel, wil ik toch teruggrijpen op de amendementen die we eerder besproken hebben, dat dat de basis is voor onze voorlopige schriftelijke reactie. En daar nemen we dus in mee, voor de duidelijkheid, amendement een van mevrouw Hilders en amendement drie, dat wij inderdaad ervan uitgaan dat de sector daar helemaal bij betrokken is. Ik, wij hebben vanzelfsprekend gezegd dat er twee echte randvoorwaardelijke elementen zijn die essentieel zullen zijn om later te bepalen of wij akkoord kunnen gaan. Die blijven gehandhaafd. Ik hoor ook heel veel leden van de Verenigde Vergadering praten van, is er nou voldoende aandacht besteed aan wat ik dan maar even noem, de economische prikkels? Dat is een sentiment wat, zonder dat ik het precies heb afgeturfd, bij veel leden naar voren gebracht is. Dus wij, ik zou voorstellen dat we in onze schriftelijke reactie, dat we daar nog een keer aandacht voor vragen. Maar ik wil ook heel duidelijk zijn, dat is niet zeg maar randvoorwaardelijk. En de reden dat ik dat laatste zeg, dat is dat ik goed begrepen heb dat in het hele proces hiernaartoe, is er natuurlijk heel uitvoerig gekeken naar allerlei manieren om zeg maar de Ouzo-aanbevelingen op te volgen. En volgens mij hoort daar ook bij economische prikkels. En blijkbaar is dat gewoon behoorlijk lastig. Nou, dat betekent niet dat we er als Delfland geen aandacht voor vragen, dat kunnen we zeker doen in onze schriftelijke reactie, maar ik kader het iets anders in dan randvoorwaardelijk. En ik hoop dat als we het op deze manier zouden doen, dat de VV daarmee kan instemmen.

De heer Hombergen: Meneer de voorzitter

De voorzitter: Ja.

De heer Hombergen: Ik hoor wat u zegt, maar ik ben het er niet mee eens. Ik hoor wat u zegt en er zitten een paar hele verstandige woorden in, uiteraard. Maar ik geloof werkelijk niet dat er voldoende studie is gedaan naar voldoende prikkels om mensen tot een handelingsperspectief te leiden. Ik kan er zelf ook een paar bedenken die ik niet terug zie. En ik denk dat we wat dat betreft een commissie hebben die het niet goed heeft gedaan. Ik heb even mijn collega van de Partij van de Dieren gehoord, wat naar zijn idee de uitgangspunten zijn. Ik denk dat we het daar allemaal wel over eens zijn. Maar de eerste uitwerking daarvan, daar geloof ik dat de commissie toch al een andere kant op is gegaan partij de route zou moeten zijn. Dus zoals u nu neerlegt dat we de uitgangspunten van de CAB steunt, volg ik u niet. En ik verzoek u om dat dan ook aan de unie mee te delen, dat daarin geen unaniem beeld is vanuit het Hoogheemraadschap van Delfland. En ik vermoed dat mijn collega die nu helaas afwezig is, hetzelfde geldt.

De voorzitter: Wat ik voorstel, dat is, A, is het een voorlopig standpunt. En ik denk dat we in dat voorlopig standpunt kunnen zeggen dat het niet een bij wijze van spreken unaniem standpunt is. Dat niet alle partijen zich hierin kunnen vinden. Maar ik

De heer Hombergen: Ik vind dat je ook kunt aangeven

De voorzitter: Ik ga ervan uit dat dit wel een standpunt is waar in ieder geval een meerderheid van de VV zich in zou kunnen vinden. En als wij dan duidelijk maken dat er ook nog andere stromen zijn die er op bepaalde elementen anders inzitten, dan doen we daar ook recht aan.

De heer Hombergen: De discussie overziend denk ik dat u kunt zeggen dat er een bepaald beeld is, maar dat er toch wel behoorlijk wat weerstand en twijfels zijn vanuit de VV, soms over de uitgangspunten en zeker over de uitwerking zoals die nu gegeven wordt. Ik heb heel veel twijfels gehoord over de gebiedsmodellen. Ik heb heel veel twijfels gehoord over verdere uitwerkingen. Dus ik denk dat u toch recht moet doen en die geluiden die hier aan tafel zijn geweest, die boodschap ook mee te geven. Ik denk dat er echt nog wel huiswerk ligt voor de CHB-commissie om daar verder aan te werken.

De voorzitter: En ik denk dat het werk ook niet af is. Wat wij doen, dat is, wij geven, denk ik, een aantal punten mee die voor ons ontzettend belangrijk zijn. Mijn persoonlijke ervaring is ook dat je er soms als je aan invloed, je invloed wil maximaliseren, dat je er ook goed aan doet om zelf te denken, wat zijn de punten die nou echt heel belangrijk zijn, dan dat het bij wijze van spreken een hele grote lijst wordt. En dat is ook de reden dat ik eraan hecht om te zeggen van nou, wij hebben twee randvoorwaardelijke punten en we hebben heel duidelijk het beeld opgevangen, geluisterd, dat versterking van economische prikkels, dat dat zeer gewaardeerd zou worden door deze VV. Dat zal best lastig zijn. Maar goed, zo zit het proces in elkaar, dat de unie gezegd heeft, wij halen dit op en met deze punten gaan we kijken of we het voorstel kunnen verbeteren en dan heeft u in november alle gelegenheid om te zeggen of u vindt dat het voorstel voldoende verbeterd is om daar uw steun aan te geven. En ik zag eerst de heer Simon en dan mevrouw Hilders.

De heer Simon: Ik hou het heel kort, want het is eigenlijk, de heer Hombergen heeft alles al een beetje voor mijn voeten weggemaaid. Maar die prikkels, dat is niet per definitie financieel of economisch. Het gaat juist om het gedrag beïnvloeden. We willen mensen, of nou ja, ik wou bijna dieren zeggen, maar we willen gewoon, dat wordt lastig. Nee, bedrijven en overheden gewoon stimuleren, dat is, nadenken over hoe wij de kringlopen kunnen sluiten, hoe we het circulair kunnen maken. Dus door minder drinkwater te gebruiken, minder te vervuilen. Dat zijn de prikkels die we een beetje bedoelen.

De heer P. van den Berg: Ik wil daar toch iets over zeggen zonder de inhoudelijke discussie weer op te rakelen, hoor. Maar kijk, ik hoor nu heel veel over prikkels en dan met name voor de particulieren. Ik heb ook wel gehoord ja, er zijn wel prikkels voor het bedrijfsleven, maar niet voor particulieren. Als je nou kijkt naar de zuiveringsheffing, waterschappen kunnen al tien jaar lang de zuiveringsheffing heffen op basis van drinkwaterverbruik. Die prikkels zitten in het huidige systeem. Daar wordt niet gebruik van gemaakt. De CAB heeft ervoor gekozen om desondanks die mogelijkheid van heffing op basis van drinkwaterverbruik, om die te continueren. Dus er is wel een prikkelmogelijkheid, alleen ja, die wordt tot dusver niet gebruikt. Ja, dat is ook een keuze die wij hier zelf blijkbaar hebben gemaakt om niet van die optie gebruik te maken. Dus ik vind dat je ook een beetje voorzichtig moet zijn om nu te gaan pleiten voor prikkels die op dit moment al mogelijk zijn en die in de toekomst, in de voorstellen van de CAB, ook mogelijk worden gehouden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik... Dank u wel voor de interruptie. Mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Voorzitter. In de tweede ronde, volgens mij, heeft de heer Hombergen gevraagd, wat zijn dan de uitgangspunten? En ik zou daar antwoord op willen geven. Dit zijn namelijk dezelfde uitgangspunten als die in de kernboodschap staan, namelijk het solidariteitsbeginsel, het profijtbeginsel, het kostenveroorzakingsbeginsel. En de vervuiler betaalt. En daar doelde ik op, daar kunnen we ons allemaal wel in vinden, maar hoe dat dan uitwerkt, daar kan niemand zich nog een goede voorstelling van maken. Dat was

de achtergrond van mijn amendement en ik wil dat even toelichten. En misschien is dat ook, ja, ik ben van plan om mijn amendement deel twee te handhaven, aan te houden.

De voorzitter: De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Voorzitter. Ik steun uw idee dat die lijst niet te lang moet zijn. Dat vergt voor de volgende keer wel een betere voorbereiding van deze vergadering. Want we zijn zwaar over de tijd gegaan. Ik moet zeggen, ik vind de voorbereiding niet goed. Dat blijkt ook wel uit de tijd nu. We hadden dat beter ook schriftelijk van tevoren kunnen afstemmen. Dus voor de volgende keer pleit ik ervoor om dat anders voor te bereiden.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Nanninga, we zullen zeker dit meenemen en evalueren. Ik wil het dan toch hier afronden. Ik denk, mevrouw Hilders, u heeft inderdaad de uitgangspunten benoemd. Dat zijn inderdaad ook de uitgangspunten die we in gedachten hadden. Dus om dat expliciet te maken, denk ik ook, is geen probleem. En ik begrijp ook goed dat, dank u wel voor de opmerking van de heer Simon, dat we het niet alleen puur economisch of financieel moeten zien, maar dat het gaat over gedragsprikkel. En tenslotte, de heer Van den Berg, denk ik dat het een waardevolle herinnering is dat er ook in het huidige systeem mogelijkheden zijn die op dit moment onbenut zijn en volgens de huidige voorstellen ook overeind blijven. Dus er valt zeg maar in de toekomst, mochten deze voorstellen erdoor komen, zijn er heel wat knoppen waar de Verenigde Vergadering aan kan draaien om tot een zeg maar rechtvaardige verdeling van de lasten te komen. Met deze laatste woorden wil ik eigenlijk dit agendapunt afsluiten en doorgaan naar agendapunt, even kijken, waar zitten we? B4. Sorry...

De heer Nanninga: Dat is een goede samenvatting, voorzitter.

De voorzitter: Het besluit wat wij... Excuses. Het besluit dat wij voorstellen, dat is om duidelijkheid te scheppen over zeg maar met welke boodschap wij teruggaan, schriftelijk, naar de unie en mondeling in de commissie waar de heer Smits naartoe gaat. En hier wordt gesproken om het voorgestelde standpunt vast te stellen met betrekking tot de unievoorstellen tot aanpassing van het belastingstelsel. Ik zou dat willen handhaven, met die verstanden dat natuurlijk het voorgestelde standpunt geamendeerd is. En ik ga het nu niet meer allemaal herhalen, maar volgens mij is dat heel duidelijk genoteerd. En dit standpunt in te brengen bij de unie ter bespreking op 12 oktober en zelfs eerder.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Mijn interruptie, voorzitter, dat standpunt is dat er mee ingestemd wordt, maar met een heleboel mitsen en maren, terwijl er ook verschillende mensen hier gezegd hebben dat ze er niet mee willen instemmen, tenzij. En ik denk dat het dan toch goed is als niet zonder meer wordt gezegd van ja, we stemmen ermee in, zo gaan we terug. Maar degenen die gezegd hebben nee, ook de kans te geven om werkelijk nee te stemmen.

De voorzitter: De Zoete, moeten volgens mij, ik hecht eraan om toch te benadrukken dat dit een voorlopig standpunt is, dus u heeft alle gelegenheid zo dadelijk als er een definitief voorstel ligt, om definitief uiteindelijk te zeggen, is het nee of ja? Ik probeer...

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dan nog steeds hecht ik eraan omdat het duidelijk is aangegeven, dat het niet ons standpunt is.

De voorzitter: Nee en dat heb ik volgens mij ook toegezegd, dat in het standpunt wat wij, waar hier aan gerefereerd wordt, dat we duidelijk zullen maken dat dit niet een unaniem standpunt is van de VV, maar dat er partijen zijn die eigenlijk zeggen van, hier zijn wij het nog niet mee eens. Ja? Dus met deze...

De heer Nanninga: Voorzitter...

De voorzitter: Ter verduidelijking...

De heer Nanninga: Als u het nu zo verwoordt, dan hecht ik toch aan om een stemverklaring af te leggen dat ik een voorbehoud maak. En dan vul ik dat verder niet in, maar dan stellen we dat zo vast.

De voorzitter: Oké.

De heer Hombergen: Ook wat betreft de PvdA hetzelfde standpunt.

Mevrouw Hilders: Ook wat betreft Integer Liberaal komt er dan een stemverklaring.

De voorzitter: En ik neem aan, meneer Simon, mevrouw De Zoete, hetzelfde voorbehoud?

Mevrouw De Zoete-van der Hout: En dat betekent dus, meer dan de helft van de aanwezigen, als ik het goed begrijp.

Mevrouw Dijkshoorn: Ook wij hebben een voorlopig standpunt.

...: We hebben toch al moeten stemmen?

De voorzitter: Dus volgens mij

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Het zou dus moeten betekenen dat die eerste zin echt structureel moet veranderen.

De heer Smits: De voorzitter nog geen definitief besluit genomen over hoe wij staan ten opzichte van de unievoorstellen. We zitten nu nog in de informatiefase. De unie haalt de opvattingen binnen, morgen. Nou, ik ga uitgebreid wat hier geventileerd is, ook naar voren brengen. Daarna moet er een definitief, of dan moeten we wel een standpunt gaan bepalen op grond van wat de unie aan voorstellen gehoord al die verschillende opvattingen vanuit de waterschappen, gaat componeren als voorstel. En dat...

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dat begrijp ik helemaal en dat waardeer ik ook dat het op die manier gaat, maar ik heb alleen bezwaar tegen die zin die daar staat in die schriftelijke mening dat...Van ons, dus wordt namens ons daarin gebracht. En die is, vind ik, niet genuanceerd genoeg.

De heer Dijkshoorn: Ik denk dat misschien het woord voorgestelde standpunten vast te stellen in voorlopig, als we dat daarin toevoegen, dat dat meer recht doet aan wat hier nu staat.

De voorzitter: Ik praat de hele tijd over een voorlopig standpunt. En als we het standpunt bij wijze van spreken hier ingezet hadden, dan zou hier nu gestaan hebben, in beginsel. Dus het is voorlopig. Dus ik hecht eraan om te blijven benadrukken, dit is een voorlopig standpunt, het komt terug voor definitieve besluitvorming, maar het is wel belangrijk dat we gebruik maken van de mogelijkheid om een voorlopig standpunt in te dienen.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Even ter, bij interruptie, voorzitter, u heeft het toegelicht, maar ik hecht eraan om de positieve, het is nu net nu even positief, ik hecht eraan om het net even negatief, dus iets voorzichter. Want je wil niet uitstralen naar de UvW, de Unie van Waterschappen, dat wij er in principe positief tegenover staan. Dat is niet in verhouding met alle aantekeningen die hier vanochtend gemaakt zijn.

De voorzitter: Dat vind ik lastig om zo over te nemen, want ik hoor ook diverse fracties zeggen dat ze het proces zorgvuldig vinden. En ik probeer hier echt recht te doen aan alle opmerkingen die we horen. Maar dat moet uiteindelijk wel samengebracht worden. Dus mijn...

De heer Hombergen: Meneer de voorzitter. Ik begrijp dat u heel erg zoekt naar woorden. En ik heb waardering voor uw toch naar een bepaalde manier om consensus te krijgen. Het is nu echt zo verdeeld. We zijn nu met 23 VV-leden hier aanwezig plus u, dat een groot aandeel van ons ernstige bezwaren heeft tegen het ja, tenzij. Ik denk dat u dan maar moet zeggen dat we heftig verdeeld zijn, misschien een wat diplomatieker standpunt, dat er werkelijk stevige bezwaren zijn tegen het verhaal en dat er geen insluitend beeld is. Ik denk dat dat een betere verwoording is dan al hetgeen dat wij de afgelopen paar uur met elkaar hebben gedeeld, dan toch te zoeken naar die weg voorwaarts, want ik denk dat die weg voorwaarts wat een groot deel van ons betreft niet is.

De voorzitter: Ik probeer inderdaad de woorden te vinden om tot een consensus te komen. Ik merk dat dat moeilijk is, dus ik stel dan voor, ik heb duidelijk gemaakt wat het voorlopige standpunt is waarmee wij terug zouden willen gaan naar de unie en om dat dan maar in stemming te brengen, om te zien hoe de kaarten liggen. En dan is het misschien goed, voor de duidelijkheid, dat we even de tijd nemen om dat even uit te schrijven, wat is dan precies het voorlopig standpunt? Ja, want er zijn ook een aantal leden die snel weg moeten, dus, die zijn er ook.

De heer Van den Berg: Mag ik nog een poging doen om een... Want volgens mij zit de pijn een beetje op dat eerste punt. Op het eerste punt. Als we nou het eerste punt schrappen en gewoon als alleen het tweede punt dit standpunt, dit voorlopige standpunt in te brengen bij de Unie van Waterschappen?

De voorzitter: Punt een weg?

De heer P. van den Berg: Ja, punt een weg en twee, niet dit standpunt, maar het voorlopig standpunt.

De voorzitter: Laten we dat maar doen. Dank u wel. Dat is... Dan gaan we nu door. Dan ronden we... Is het voorlopig standpunt in te brengen bij de Unie van Waterschap. Ja? Kunnen wij hiermee akkoord gaan? Dan gaan we nu echt over naar punt 4. Tot ziens. Ik wil...

B.04 Vaststellen cao-akkoord 20 juli 2018 (BOB)

De voorzitter: Punt 4 heeft betrekking op de cao. Het heeft een formeel karakter, want arbeidsvoorwaarden zijn centraal uitonderhandeld en afgesproken. En het gaat er nu om om een besluit, om de sectorale arbeidsvoorwaardenregeling vast te stellen met terugwerkende kracht tot 1 juli 2018. En volgens het huidige delegatiebesluit moet dit besluit door het algemeen bestuur worden bekrachtigd. De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Ja, voorzitter, ik was eerst van plan om een stukje algemene beschouwing te geven, maar gelet op de tijd zal ik dat niet doen. Bovendien heeft onze partijleider Krol gisteren een tegenbegroting ingediend waar alle financiële aspecten en niet-gehaalde voordelen voor mijn achterban uitgebreid aan de

orde komen. Ik heb dat ook met mijn plaatsvervangers nog eens besproken. In eerste instantie was ik toch wat te kritisch, maar ik vind wel dat onze medewerkers, die hebben de afgelopen jaren zo veel bezuinigingen voor hun kiezen gehad, om het zo maar eens uit te drukken. Er waren ook nog wel wat problemen tussen hen en het college. Dus 50PLUS vindt toch dat we de verhogingen en verandering van de arbeidsvoorwaarden moeten honoreren. Ik heb echter nog een technisch vraagje. En ik weet niet of die nu beantwoord kan worden, anders komt het wel. In principe ben ik dus voor. Er staat in de bijlage, voor de toepassing van deze regeling, aangehouden de artikelen van het burgerlijk wetboek, wordt onder werkgever verstaan het dagelijks bestuur en onder werknemer ambtenaar en arbeids ... Maar ik dacht dat werkgever, dat is toch Delfland? En als dat het dagelijks bestuur is, dan zouden ze toch een budget moeten krijgen om de salarissen te halen? Dus ik kan dat juridisch niet rijmen. Maar ik had deze vraag natuurlijk in de commissie BOB moeten stellen, dus als daar schriftelijk of op een later tijdstip even op teruggekomen kan worden, ga ik daar ook mee akkoord.

De voorzitter: Dank u wel. Ik stel voor dat we deze vraag meenemen en daar schriftelijk op terugkomen. Ik heb gemerkt dat in de commissie BOB eigenlijk alle leden in principe dit als hamerstuk wilden behandelen, met de uitzondering van u. U heeft uw punt, uw vraag gesteld, dus ik wilde eigenlijk direct doorgaan naar het besluit. En dat is, voorgesteld wordt de sectorale arbeidsvoorwaardenregeling van waterschapspersoneel 2017-2018-2019 zoals toegevoegd in de bijlage 1 en 2 met terugwerkende kracht tot 1 juli 2018 vast te stellen. Ik ga ervan uit dat iedereen daarmee instemt. Dan is dit nu vastgesteld.

B.05 Wijziging Organisatieverordening en informeren VV over voornemen tot wijziging topstructuur (BOB)

De voorzitter: Gaan wij nu door naar punt 5, organisatieverordening. Ik wil graag een paar inleidende opmerkingen maken. Dit is ook in de commissie BOB besproken. U heeft gezien dat, de informatie die u heeft gekregen, heeft betrekking op de voorgenomen organisatiewijziging en de wijziging van de organisatieverordening. En wat nu ter besluitvorming voorligt, is het laatste punt. Zoals ook aangegeven is tijdens de BOB-commissievergadering, vinden we het belangrijk natuurlijk dat de VV wordt meegenomen in de ontwikkeling en de organisatieontwikkelingen bij Delfland. En dat de VV daarover dus wordt geïnformeerd. Daarvoor zal een informatieve VV in oktober worden georganiseerd. En wij hebben ook in de commissie BOB toegezegd dat de ontwikkelingen rond de organisatiewijziging, dat die verder geagendeerd zullen blijven worden in de commissie BOB. Dat gezegd hebbend, stel ik voor om nu het accent van de discussie te leggen op de besluitvorming ten aanzien van de organisatieverordening. En daarbij is het belangrijk om even voor ogen te houden dat de huidige organisatieverordening uitgaat van een op sectoren gebaseerde organisatiestructuur. En zo lang deze sectorenstructuur overeind blijft, is volgens de huidige delegatie en volgens de huidige organisatieverordening dagelijks bestuur bevoegd om over aanpassingen van die organisatiestructuur te beslissen. Echter, het voorstel van de secretaris-directeur, wat ten grondslag ligt aan een adviesaanvraag die nu bij de or ligt, gaat uit van drie directies, of directoraten, in plaats van drie sectoren. En omdat we dus niet meer praten over sectoren, maar over directoraten, is daarmee formeel het dagelijks bestuur niet bevoegd. Er wordt immers niet meer gesproken over sectoren. En daarom vraagt het dagelijks bestuur aan de verenigde vergadering om de verordening aan te passen zodat het dagelijks bestuur bevoegd is om over organisatiewijzigingen te besluiten. En de achterliggende reden is ook dat zo'n wijziging past bij de zeg maar fingerende werkwijze van besturen, waarbij het algemeen bestuur kaders en strategische doelstellingen stelt en het DB belast is met uitvoering. En de aanpassing van de organisatiestructuur beoogt de organisatie beter te laten functioneren en daarmee de realisatie van alle doelstellingen te faciliteren. Dus in die zin past de wijziging van de organisatie heel erg, heeft een uitvoeringskarakter. En tenslotte wil ik u er nog op wijzen dat er bij de laatste wijziging, of herziening van het delegatiebesluit in 2017 ook een bijlage was

toegevoegd met een tabel van bevoegdheden. Ik heb begrepen dat, juridisch heeft die geen standing, maar in die tabel werd wel de bevoegdheid ten aanzien van besluitvorming met betrekking tot organisatiewijzigingen aan het dagelijks bestuur toegekend zonder beperkende clausules. Dus daarmee denk ik dat wat nu voorligt, het voorstel om de organisatieverordening aan te passen, dat de DB bevoegd is, dat het helemaal past in de geest van wat ook eerder besproken is. In die zin, zou je kunnen zeggen, is het dus een formalisatie, maar we hechten eraan om het wel formeel juist te doen. En dan echt mijn laatste opmerking is, mocht het zo nu zijn dat het voorstel van de secretaris-directeur uiteindelijk, zeg maar, positief wordt er geadviseerd door de or en dat zou leiden tot inderdaad een besluit tot een organisatiewijziging op basis van directoraat in plaats van sectoren, dan moeten we formeel nog een keer terugkomen om ook daar weer de verordening op aan te passen, want op dit moment staat zeg maar in de verordening de sectorenstructuur. Dus dit is als het ware een aankondiging dat er wellicht later nog weleens een tweede aanpassing nodig is. Maar vooralsnog gaat het er dus om om het dagelijks bestuur bevoegd te maken om over die organisatiewijzigingen te beslissen. Dat is mijn toelichting op het voorstel. En ik geef u graag de gelegenheid om daarop te reageren en ik zou dit keer maar willen beginnen met mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dat is heel makkelijk, want ik heb er geen opmerking voor. We wachten af wat er verder uitkomt.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar, dank u wel.

De heer Van Kretschmar: Wij kunnen daar als fractie mee instemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Zoete?

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Zelfde verhaal.

De voorzitter: En meneer Simon?

De heer Simon: Ja, ik zit nu even na te denken van, als de or niet akkoord gaat, gaan we dan weer de boel omturnen, of? Nee, ik heb geen problemen met dit voorstel. En ik moet zeggen dat de notitie van de secretaris-directeur zeer interessant was.

De voorzitter: Mevrouw Hilders?

Mevrouw Hilders: Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie vindt het onduidelijk voor welk probleem dit een oplossing is. Wat gaat er fout als we niet delegeren? Nou, helemaal niets. Alleen in de eerste VV, die is altijd meestal verder weg dan het eerste college, dat is eigenlijk alles. Ik heb nog even de observaties van de heer Evers erbij gehaald. Hij heeft iets gezegd over problemen in het college dat opvattingen over gezag een belangrijke rol daarbij spelen. Dat vond ik, ja, dat er in het college niet goed wordt samengewerkt heeft hij ook al gezegd. En ik moet zeggen, daar komt nog bij wat meldingen over collegeleden met een vertrouwenspersoon. En ik heb eerder de neiging om te zeggen dan, dit college moet eerder minder dan meer gedelegeerd worden. Ja, de dijkgraaf doet natuurlijk zeer z'n best om te komen tot een goede samenwerking in het college. Daar heb ik hem over gehoord en hij heeft daar dingen over verteld en daar heb ik alle vertrouwen in, maar het blijft toch therapie tot de verkiezingen. Ik, mijn fractie is dus tegen dit besluit.

De voorzitter: De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel, meneer de voorzitter. Over de organisatieverandering zoals die er nu ligt, ligt er een helder stuk en kunnen wij daar ook mee instemmen. Ik denk dat het een goede analyse is van de organisatie en een goede stap om nu de organisatie te veranderen. Wat betreft de delegatie, u heeft een heldere toezegging erover gedaan hoe u daarmee om wilt gaan. Wij hechten er ook zeer aan dat zodra er weer een reorganisatie gaat komen en dat is volgens onze turflijst de vierde in tien jaar, dat de commissie BOB, of de betreffende commissie, dan ook van tevoren zal worden geraadpleegd en op die manier de VV zal worden meegenomen. Met name als het gaat over echte structuurveranderingen, echte veranderingen. Die toezeggingen heeft u gedaan wat ons betreft, zijn wij heel tevreden met dit voorstel.

De voorzitter: De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Ja, hetzelfde punt wat de heer Hombergen als laatste aanstipt. Die toestemming hebben we gekregen. Het is dan ook bijvoorbeeld logisch dat je eerst een informatieve VV hebt en daarna het besluit. Maar goed, dat was een eerste tegemoetkoming aan de tegemoetkoming.

De voorzitter: De heer...

De heer Fekkes: Voorzitter, inhoudelijk heb ik geen probleem met het besluit. Ik vind echter wel principieel dat de organisatiewijzigingen, dat daar een besluit in de VV voor moet komen. Dus op dat punt kan ik het besluit niet onderschrijven.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kuijvenhoven?

De heer Kuijvenhoven: Akkoord met het voorstel.

De voorzitter: Ik, iedereen gehoord hebbende, constateer ik dat met uitzondering van twee fracties het voorstel ondersteund wordt. Dus ik zou eigenlijk willen voorstellen om daarmee gewoon het besluit dat voor ligt nu te accepteren.

Mevrouw Hilders: Wilt u het in stemming brengen?

De voorzitter: Wat zegt u?

Mevrouw Hilders: Wilt u het alstublieft in stemming brengen?

De voorzitter: Dan breng ik het bij deze in stemming. Ik ga ervan uit dat we dat met hand opsteken kunnen doen. Wie is voor het... Of wie is tegen? Dat is makkelijker. Daar is nota van genomen, vier VV-leden zijn tegen. Wie is voor? Even kijken. Een, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven, acht, negen, tien, elf, twaalf, dertien, veertien, vijftien. Vijftien. Nou, is er, hebben jullie, is er geteld? Nou, dan moet ik weer tellen. Dus een, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven, acht. Constant? Negen, tien, elf, twaalf, dertien, veertien, vijftien, zestien, zeventien. Zeventien voor. Dus daar, pardon? Ja, dus het voorstel is aangenomen. Dank u wel. Dan zou ik

B.06 Beantwoording vragen Integer Liberaal winningsplan Gaag-Monster en de zienswijze van het Hoogheemraadschap van Delfland (SWW)

De voorzitter: Dan komen we nu bij het laatste agendapunt. Dat zijn de beantwoording van de vragen van Integer Liberaal over het winningsplan ... zienswijze van het Hoogheemraadschap van Delfland. Ik wil... Wil jij nog iets zeggen? Nee. Dan geef ik graag mevrouw Hilders het woord.

B.06.a Zienswijze van de fractie Integer Liberaal op de voorgenomen vergunningverlening door EZK aan de NAM voor gaswinning door middel van fracking in ons beheersgebied (Gaag-Monster) (SWW)

Mevrouw Hilders: Dank u wel, voorzitter. Over de gaswinning Gaag-Monster zou ik graag twee dingen nog aankaarten. Ten eerste heb ik een aantal inhoudelijke punten uit een eerder standpunt van de Unie van Waterschap meegenomen over de mijnwet, dat die onvoldoende de belangen van de waterhuishoudkundige, van de waterhuishouding borgt en ook bijvoorbeeld zaken als dat je geen gas moet winnen in een gebied met waterberging. Ik heb deze punten allemaal op tijd ingebracht voordat Delfland zijn zienswijze verstuurde. En ik zou graag willen weten hoe het kan dat dat niet is meegenomen en ook hoe het kan dat de Omgevingsdienst Haaglanden die namens GS een brief heeft geschreven veel kritischer is dan Delfland, dat is een. Twee, het college mag zienswijze uitbrengen, maar mijns inziens moet dat dan binnen de kaders van het waterbeheersplan de keur, de verordeningen, standpunten van de VV. En ik wil graag weten of het college dat ook vindt. Volgens het college is geen sprake van fracking, maar daar wordt heel verschillend over gedacht. En in het delegatiebesluit staat bij zienswijze geen beperkingen, maar het lijkt mij dus logisch dat dagelijks bestuur zich aan de genoemde kaders houdt, waterbeheer ... et cetera. En het college mag natuurlijk ook nog afwijken van het beleid. Dus betekent dat nou dat het college helemaal nergens aan gebonden is? En als dat zo is, dan zou dat geen goede ontwikkeling zijn. En ik wil dat deze kwestie dus agenderen voor het vervolgen van de discussie over het delegatiebesluit. Want wat mij betreft kan het niet zo zijn dat er zienswijzen uitgaan waarbij je je niet houdt aan al die beleidskaders en andere kaders van Delfland en dat dat dan zomaar zou mogen. En die discussie moeten we los voeren van deze kwestie. Dank u wel.

De voorzitter: Pardon. Zijn er nog andere reacties? De heer Simon.

De heer Simon: Nou, ik heb de zienswijzen van Delfland gelezen en tot driekwart word je heel gelukkig, totdat de grote kinkslag komt na dat punt komt over dat Delfland inderdaad bewust is over de energietransitie, maar vervolgens zegt van oké, ga maar lekker door. En dat is jammer. Kijk, wij als Partij van de Dieren zijn, los van dit standpunt van Delfland, zijn we gewoon tegen gewoon elke vorm van winning van gas. Maar goed, dat terzijde. Over dit stuk heb ik eigenlijk dezelfde vragen als mevrouw Hilders. De eerste gaat inderdaad over de methodiek. Er heerst heel veel onduidelijkheid over van, is het nou fracking, is het nou schaliegaswinning of niet, die termen worden te veel door elkaar gehouden. En het tweede punt, ik had het eigenlijk ook al, misschien is dat wat de heer Fekkes bedoelt met het vorige bespreekstuk, er moet gewoon een keer een discussie komen over delegatie en mandaat. En daar sluit ik mij dan ook bij aan.

De heer Nanninga: Nog een aanvullende vraag. Ik vind dit een hele interessante casus. Er zit heel veel werk in, zowel van mevrouw Hilders als van de organisatie. Mijn vraag is aan u of u nog een bepaald, iets heeft geleerd van dit proces, want er zitten wel bepaalde dingen in waarvan ik denk van, dat had misschien beter...

De voorzitter: De heer Fekkes?

De heer Fekkes: Ja, voorzitter, allereerst mevrouw Hilders, dank voor al het werk dat ze heeft gedaan, maar ook het college die daar natuurlijk op heeft moet reageren. Ik heb al eerder in een commissie, maar dat was voor uw tijd, opmerkingen gemaakt over de NAM. ... NAM zie, dan gaan mijn haren overeind staan. Nu zijn dat er niet meer zo veel inmiddels, maar toch. Dus ik zou eigenlijk voor de toekomst willen pleiten, als wij organisaties als de NAM, die een ontzettend slechte naam hebben, dat we de vergunning dan koppelen aan een bankgarantie of iets dergelijks zodat als er schade optreedt, er meteen geïnd kan worden om dat te herstellen en niet tot allerlei oeverloze procedures leidt.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere leden die een opmerking willen maken? Ik kijk even rond. Dan geef ik graag het woord aan, begin maar met Jans.

B.06.b Toelichting van het college naar aanleiding van de zienswijze van de fractie Integer Liberaal inzake de wijziging van het winningsplan Gaag-Monster (SWW)

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Gaswinning is iets wat heel veel sentimenten oproept. Dat kan ik me heel goed voorstellen, juist vanwege alles wat er nu gebeurd is, met name in het noorden van het land. Dus ik kan me voorstellen dat er zorgen zijn. Als eerste constatering, in antwoord op een vraag van de Partij van de Dieren, is het, hoe zit het met fracking en schaliegaswinning? Het gaat niet om schaliegaswinning, dus het heeft ook niet de negatieve effecten die je vooral met name in de Verenigde Staten ziet. Het gaat wel om fracking, maar dan fracking als zijnde een bewezen techniek die al sinds de jaren tachtig toegepast wordt, waarvan geen negatieve effecten zijn. En nou, dat is het antwoord op uw vraag, geen schaliegaswinning, dus ook niet die nadelige effecten. En dan ga ik even terug naar Integer Liberaal. De Unie van Waterschappen heeft inderdaad, is uitgebreid ingegaan in haar commentaar op de mijnwet, op andere aspecten dan de aspecten die Delfland meegenomen heeft. Delfland die heeft zich in haar adviesrol die beperkt is tot de effecten op het waterbeheer, ze heeft in haar adviesrol en dus met de beperking van de effect op het waterbeheer en met inachtneming van de bodemdaling, die is kleiner dan twee centimeter, heeft ze haar advies uitgebracht. Dus dat is de reden, zich beperken tot de adviesrol en niet een uitgebreid commentaar op de mijnwet met alles wat je daarbij kan bedenken. De omgeving ... Haaglanden heeft een uitgebreider advies uitgebracht, maar haar adviesrol is ook anders dan die van Delfland. Past dit binnen de kaders van het waterbeheerplan? Het past binnen het delegatiebesluit en ook binnen dat delegatiebesluit heeft Delfland haar advies uitgebracht met inachtneming van de gevolgen voor het watersysteem. En ik handel dit even puntsgewijs af en meer dan dat kan ik er ook niet van maken. Het agenderen voor de bespreking van het delegatiebesluit, dat onderschrijven wij, want met de bespreking van het delegatiebesluit kun je alle aspecten meenemen. De energietransitie, ja, we hebben dit ook met de algemene beschouwingen bij de Miljoennota gezien, die energietransitie en circulair is een alomvattende beweging. En juist ook omdat circulaire grondstoffen gebruiken enzovoort enzovoort belangrijk is voor Delfland en voor alle waterschappen, hebben wij dit in onze zienswijze opgenomen, juist met de bedoeling om daar aandacht voor te vragen. En even kijken, hebben wij hier iets van geleerd? Ja, hier hebben wij iets van geleerd.

De heer Nanninga: Wat heeft u dan precies geleerd?

Mevrouw Jans: Wij hebben geleerd dat sommige onderwerpen erg gevoelig kunnen zijn. En nou is dat natuurlijk subjectief. En ik denk, maar dat moeten we gewoon nog verder evalueren, ik denk dat we deze lessen meenemen, vooral waar het gevoelige onderwerpen betreft, kijken hoe we hiermee omgaan. Schadegarantie. Ja, de NAM is gewoon gehouden om alle schades, als die optreden, om die te vergoeden. Punt. En nou, niet punt, puntkomma. Daarom heeft het Ministerie van EZK ook duidelijk opgenomen, maak een nulmeting, kijk naar representatieve bebouwing, maak een nulmeting, of doe een nulmeting en kijk dan zodat je dan ook goed kan kijken wat de effecten zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik, wilt u nog reageren? Ja, prima.

Mevrouw Hilders: Dank u wel, voorzitter. Ik bedank de Hoogheemraad voor de antwoorden. Ik merk wel op dat Haaglanden zeg maar minder snel is uitgegaan van de informatie die EZ heeft verstrekt. Bodemdaling van maximaal twee centimeter is bij Delfland uitgangspunt geweest, maar zij hebben daar allerlei vraagtekens bij geplaatst, aangedrongen op het plaatsen van meer meetpunten. En nou, dat heeft Delfland dan later

overgenomen. Ik vind het toch wel bijzonder dat ze, ja, ik zei, ... zijn dus veel kritischer en dan zijn wij dus misschien minder kritisch. U heeft niets overgenomen uit de opvattingen van de unie over de relatie tussen de mijnbouwwet en hoe goed die rekening houdt met de waterhuishouding, dat vind ik jammer. En bovendien had ik deze informatie ook allemaal al ingeleverd bij Delfland voordat de zienswijze uitging. Dus daar is dan bewust geen gebruik van gemaakt. Even kijken. Ik zou graag met het college willen afspreken dat ze in het vervolg, als er sprake is van NAM of gas, dat ze de VV inschakelen. En de passage over de gevoeligheden van mevrouw Jans, ja, ik vind het wel frappant, want ik kan mij de laatste vergadering voor de vakantie, 5 juli, nog herinneren over, volgens mij, bebouwing in de kustzone. Waarbij de heer Houtzager nog zei van, als het politiek gevoelig is, kom ik altijd terug, ook al staat het niet in het delegatiebesluit. Nou, dat vond ik een hele goede opmerking van de heer Houtzager. En ik zou willen dat die voor het hele college zou gelden. En ja, ik vind dus, ik kreeg intussen van de organisatie te horen ja, jullie hebben helemaal geen voorwaarden gesteld bij delegatiebesluit. Het college mag zienswijzen indienen, punt. Er staat geen voorwaarden bij. En toen dacht ik van maar ja, ik vind het logisch dat ze zich dan bewegen, in het kader van het waterbeheersplan, de keur, de verordeningen die we hebben et cetera. En de jurist die ik sprak die zei ja, dat staat er niet bij. Dus ik denk dat het heel slim is om bij onze discussie over delegatiebesluit te bepalen dat er hier en daar misschien wat beleidsregels of randvoorwaarden gesteld moeten worden waarbij we afspreken wanneer het college terugkomt bij de VV. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hombergen, wilt u nog reageren? De heer Nanninga? Nee. De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Even heel kort. Dank voor de beantwoording. Ja, als in mijn huis de voorkant twee centimeter inzakt, dan knallen al mijn vloertegels eruit. En dat geldt ook als je een uitbouw hebt en dilatatievoeg, die gaat er ook uit. Dus die twee centimeter, ja, als dat de norm wordt, dan heb je geen recht van spreken als je schadevergoeding wil hebben. Dus daar moeten we even voor uitkijken voor de toekomst. En voor wat betreft, ja, je kunt natuurlijk altijd een civiele procedure beginnen, maar waar het mij om gaat, dat soort dingen wil ik nou juist voorkomen, want daar is de NAM onbetrouwbaar in. Als je dat nu regelt met een bankgarantie of een fonds waar het dan niet over gaat, maar waar gewoon bij een schade een derde schade kan vaststellen en meteen eruit kan putten, dat scheelt een hoop gedoe. Dat was eigenlijk mijn boodschap. Neemt u het mee.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga even, ik kijk even snel rond. Ik zie geen andere handen meer in de lucht. O, sorry. Excuses. De heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Allereerst, bedankt voor de antwoorden op mijn vragen en de overige vragen. Ik geef nu voor mezelf even een samenvatting van, hoe gruwelijk je plan ook is, als het niet in de weg zit in een doelstelling van Delfland, dan kun je gewoon een vergunning krijgen. In dit geval een gaswinning. Nou had ik gehoopt dat juist onze nieuwe beleidsvoornemens richting die energietransitie, klimaatadaptatie juist een mooie randvoorwaarde zou kunnen zijn om het dit keer niet te doen. Maar we blijven dus gewoon een functionele overheid, nog.

De voorzitter: Dank u wel. Wil jij nog een slotopmerking maken?

Mevrouw Jans: De delegatiebesluit, dat is aan u om daar verder op in te gaan. We hebben in de zienswijze opgenomen, we hebben ons gebaseerd op de verstrekte feiten, dus als die anders zijn, dan hebben wij een grondslag om daarop terug te komen. En dank u wel voor de aanbeveling. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel voor alle input. U weet dat de delegatiebesluit volgens mij in november terugkomt. Er zijn een aantal andere punten die wij ook zeg maar mee willen nemen. En zeg maar de suggesties van mevrouw Hilders over zeg maar meer randvoorwaarden of regels daaromheen, die kunnen dan natuurlijk meegenomen worden. Met dat zou ik willen voorstellen om dit agendapunt af te sluiten.

B.09 Investeringsplan aanpak blauwalg plas Delftse Hout (GSG)

Ik heb in het begin van de vergadering gezegd dat het agendapunt Delftse Hout, dat we dat niet meer wilden agenderen, maar omdat het zo kort voor de vergadering zeg maar van de agenda verwijderd is, wil ik toch even alleen de Hoogheemraad Ter Woorst in de gelegenheid te stellen om een opmerking, of een mededeling te doen met betrekking tot de Delftse Hout.

Mevrouw Ter Woorst: Dank u wel, voorzitter. Het is een opmerking ter aanleiding van de opmerking in het begin van de vergadering. De heer Hombergen die hoopte dat hiermee de uitvoering niet vertraagd was, maar dat betekent het dus wel. Dus dat is ook in de commissie gedeeld. Ik verzucht net zo, ja, dat is jammer.

De voorzitter: De heer Ranner.

De heer Ranner: Voorzitter, ik heb dat in de commissie ook veel begrepen, maar in de commissie is ook gezegd dat de gemeenteraad van Delft ook nog niet besloten heeft. En dus zou een uitstel van zeg maar een vergadering best mogelijk zijn.

Mevrouw Ter Woorst: Ik durf niet te zeggen of de gemeenteraad moet besluiten. Het kan best zijn dat dit gewoon uit de exploitatiebegroting van de gemeente komt. Dus dat heeft meer te maken, deze vertraging, dat nu de besluitvorming zeg maar doorgeschoven is naar november. Dat betekent dat de aanbesteding die nu had moeten plaatsvinden, dat die niet kan plaatsvinden. En die had weer moeten plaatsvinden om voor het seizoen te kunnen starten. Maar dat, om valse verwachtingen te voorkomen, is het goed om even deze opmerking te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Wilt u daar nog op reageren?

De heer Hombergen: Ik wil er toch even op reageren.

De voorzitter: De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Ik denk dat het toch wel heel erg spijtig is dat wij dan dus voor het seizoen in 2019 niet of heel minder in staat zullen zijn om de bewoners van ons gebied schoon zwemwater aan te bieden. En dat vind ik bijzonder spijtig.

De voorzitter: Dank u wel. Maar we komen erop terug voor besluitvorming in de volgende VV. Ik wil hiermee de vergadering afsluiten. En ik realiseer me heel goed dat de excursie door alle beraadslagen letterlijk in het water gelopen is, maar ik denk dat het toch goed is dat, sommige agendaonderwerpen hebben nou eenmaal tijd nodig en zeker de hele discussie rondom de CAB is best lastig. De suggestie is in ieder geval om voor diegenen die daar tijd en zin voor hebben, om elkaar nog te ontmoeten voor een borrel bij Gist. En dat moet hier, aan de Phoenixstraat, ik weet niet. Om vier uur. Om vier uur. Ik weet even niet of het daar of daar is, maar de Phoenixstraat. Vanuit de uitgang van het terrein linksaf. Honderd meter verderop.

...: Oké, dankjewel.

H Hamerstukken

De voorzitter: Mag ik Sorry, dit is, ik zie dat iedereen er nog is, maar ik heb nog een foutje gemaakt. Ik dacht, de vergadering is al zo lang bezig, maar ik wil toch nog even naar de hamerstukken toegaan. De hamerstukken die, daar wilde niemand het woord over voeren en nu ook niet. En daarmee wil ik toch even formeel vaststellen dat ook de hamerstukken vastgesteld zijn. En ik dank u allemaal heel erg om u in te houden om hier toch weer een bespreekstuk van te maken. Dank u wel.